

35

דמעות של תשובה

זמן קצר אחרי שובי לירושלים, בנובמבר 1983, כבר תיכננתי שוב את נסיעתי הבאה! אבל הפעם הייתה נסעה זו בבחינת מתנה מיוحدת, שכן עמדתי לנסען לארצות הברית כדי לבנות את חג המולד עם מיכאל וג'ואי בביתם ה"חפיפי" של מארסיה ובעלה דיביב בcpf. זה היה חג מולד נחדר בשבייל, הראשון מזה שבע שנים שהגענו לשושטנו יחד כמשפחה. וכמובן שביתה של מארסיה הייתה פתוחה וננתן הרגשת בית טובה לכל אחד מatanנו, כך שבסך הכל היה זה זמן נחדר.

כאשר שבתי וחזרתי לישראל, הייתה לי הרגשה חזקה מהאדון שאני זוקה לדירה שכורה נוספת! ידעתי כי במשך הזמן אצטארך לשכור דירה נוספת לשם חילוק הספר, וגם כדי לשכן בו את אלה שיובאו כדי לעוזר בהפצתו. אולם ידעתי כמו כן שהספר עדין רחוק מהשלמתו, כך שהדחף לשכור את הדירה הנוספת דווקא עבשו לא נראה לי הגיוני כל! אולם באותו בוקר קובלתי שיחת טלפון מניז'ילאנד הרוחקה, וברגע שעניתי לטלפון, שאלו אותי יידי: "אסתר, איך מתקדם בספר? אנחנו מגאים לישראל במרץ 1984!" באותו רגע הבינו כי סוף סוף מרדע האיז ביאדרון לשכור את הדירה הנוספת כבר עבשו. הודיעתי להם איפוא במחירות שאין להם מה לדאוג, שאשכח מaad לקבלם, ושדרורה תהיה מוכנה בשbillim בבואם.

בכל שבוע עברתי על מודעות הלוח בעיתון, עד שביום אחד, לאחר הצהרים, אמר לי האדון סוף סוף: "צלאצלי להה". קבעתי איפוא לسور ולראות את הדירה שבה בחר האדון. היא מצאה חן בענייני מהרגע שנכנסתי לתוכה! היא הייתה שטופת שימוש, הייתה לה מרפסת ענקית עם נוף מרהיב של יער רמות ושל העיר ירושלים מעבר לעמק. היו בה שני חדרי שינה קטנים, ומטבח מרוחט יפה בארכוניות עץ בהם. מאחר שהאדון בחר בה, יכולתי לומר לבני הזוג הגרים בה שאני אשוכר אותה לבטח! הם היו מאושרים כל כך עד שיצאו במחול

מרוב שמחה!
“אנחנו תיכנו לעבור בשבוע הבא לישוב חדש וקטן בנגב”, אמרו לי, “אלמלא העלhone להסביר את הדירה הזאת השבוע, היינו נאלצים לשלם עבור ישיה חדש שבירות נוספות, עד שיפוג מועד החוזה שלנו ביולי!” כמו תמיד, העיתוי של האדון מושלם הוא!
כאשר חזרתי הביתה באותו יום, קיבלתי הוראות נספנות. האדון הוועץ לי שעלי להעמיד את כל רהיטי הבית ואביזרו לשימושם של הניז'ילאנדים, להוציא את רהיטי חדר השינה

שלו ואות שולחן האוכל. כל אלה היו شيءים לו מAMILא, כך שהמחשבה על הפרידה משאר חפציו משק הבית לא הטרידה אותו. אולם בשום פנים ואופן לא יכולתי לראות איך אוכל להעביר דבריהםربיטם כל כך לדירה השניה בפחות משבוע ימים! (בתוך זמן קצר אצטרכ לנסוע להולנד ומשם לפולין, כך שאאלץ להיעדר מן הארץ לעלה מחדש ימים!) ואז אמר האדון, באורח בלתי צפוי למדרי: "לא את הרהיטיםutzterci להעביר — את דיאו העוברת דירה, עם מיטרך!"

אנחנו, בני האדם, הננו יצורים שונים, או שלפחות אני יכולה לומר זאת על עצמי. אני הייתה בטוחה כי משום שהאדון סיפק את הכסף לקניית הדירה, שהו מקום שבו אהיה את שאירתימי חי, או לפחות מרביתם! אולם ללא ספק הוא ידע איך להגן עלי מפני רגשות שאננות, ולא כל ספק פתר בכך את בעית העברת הרהיטים בתוך פרק זמן קצר! בדירה החדש הרגשתית את עצמי ממש כמו בבית. אהבתי את אור השמש, את הנוף ואת המטבח, וכעבור שבועיים מעצמי את עצמי בתחום, עם מטה ועוד קצת! כמעט ולא היה סיפק בידי לפרק את החבילות — ובכבר הייתי בדרכי להולנד.

ידידתי ההולנדית — קורי — אותה מאмиנה שבאה לביתי ביחיד עם רבקה ב-1981 — היא האחות שעימה עמדתי לנסוע לפולין. היא הייתה שם פעמיים רבות בעבר, ועסקה הרבה בהוראת הנושא: "ישראל בתחום הישועה האלוהית". היא מצאה היינוט הולכת וגוברת לשורותה, וכך ידעה שהגיע הזמן שgam מאмиינה יהודיה מישראל תשתחף באסיפות. נסענו להולנד תחילת, בראש ובראשונה כדי לבקש אשורת כניסה ושהיה לפולין. בחדר ה' קיבלנו את האשורת בתוך פחوت משעה מהרגע שהגענו את בקשוטינו בקונסוליה הפולנית. כמו כן דיברתי בכמה וכמה אסיפות בהולנד, בביורו הראשון בארץ זו. אולם השבוע הסתיים עד מהרה, ובמועד מידי מעצנו, קורי ואני, את עצמנו עומדות על הרץ בホールנד, כשהאנו ממתינות לבוא הרכבת לואරשה.

וזה הייתה אמורה להיות נסעה בת שבע שעות מהולנד לפולין, וכשהגיעה הרכבת לבסוף נדחנו עליה עם כל מטלטליינו. חיפשנו את מקומותינו השמורים, ומעצנו עצמנו בתא החדש בששה סטודנטים, שהיו בדרכם לאוניברסיטת מוסקווה. בשטח מחיה מצומצם כל כך ידעתינו מוכן ששינה לא תהיה אפשרית. בסופו של דבר עלה בידינו לשלם את ההפרש, ולבור לטא שהיא ריק כמעט למגרי בקרון מחלקה הראשונה, ועד מהרה השתרענו לקרה הלילה. פעים אחדות והענו: כשחצינו את הגבול מהולנד לגרמניה, ואו — למזרחה ברלין, ולבסוף — מגרמניה המזרחית לפולין. זה היה מפלייא למדי, אולם בכל תחנות הגבול היו השוטרים יידיותים למדי, ומעולם לא לבדוק את תיקנו! קורי כבר נסעה בנתיב הזה פעמיים בעבר, ובכל פעם נסרקו תיקיה בקפדנות. מן הסתם היו מלאכים נוספים בתפקיד שמירה באותו יום!

הינו עייפות, ומשום כך אסירות תודה, כאשר שעטה הרכבת לבסוף לתוך תחנת ואורשה. יידים פגשו בנו בתחנה בלילה קר עד צריבה, עוזרו לנו לרדת מעל הרכבת עם מזוודותינו הרבות ועם תיקנו הגודשים באספקה עברו המאמינים בפולין. ואז המתו מעל שעה בתור למוניות, עד שמצאנו סוף סוף בדרכנו לדירה שבה עמדנו להתאכسن. כשהגענו סוף סוף ליעדנו, הינו צריכות לגורור את החבילות, הכבידות עד להבדים, עד לקומה החמישית במדרגות! כשהגענו לדירתנו הייתה כל כך רצוצה, שהתקשתית להאמין

בך בעצמי! אולם ברגע שנכנסנו לדירה זכינו לקבלת פנים חמה ונלהבת כל כך, שכאותו רגע זה הייתה שווה את כל המאמץ!

מספר אנשים סדו באוטו ערב ראשון לדירתנו כדי לקבל את פניו, משומש שבבוקר המחרת היה علينا לנסוע דרומה ברכבת. דיברתי במשר שעתה עם אשה יהודיה קשישה אחת, מניצולות השואה. עד שפגשתי אותה, לא הבינו מיעולם איך יכול misuseו להשר בפולין ולודקה אחת, שלא לדבר על שאירית החיים, אחרי שרדר מהסיט של ההשמדה ההייטלריאת. אך כשהיא דברה, החילוחית להבין זאת לראושנה בחיה. היא הראתה לי בצלומיים רבים איך היו החיים לפני המלחמה, וסיפורה לי שאפילו היום היא גרה לבב' של גיטו ווארשא, בדיק מעבר לכਬיש שבו עמד הבונקר של רח' מליא 18. (אחד מספורי הגבורה היהודית הגדולים ביותר בהיסטוריה התרחש בדיק כאן, במרוצת התקופות היהודית ומרד גיטו ווארשא). איכשהו, בתוככי לבי, הבינו שהיא חבה זאת לכל הנספים, תמיד בלבו של האיזור שבו התחוללה הטרגדיה. ידעתי זאת גם בעצמי. התקשתי לעכל על מנת לשמור את זכרם, ولو בnocחות יהודית סימלית, בלבו של הגיטו. היא העיר בקול נכאים: "אם אנחנו נזוב — מי יזכיר? מי ישאר כאן כדי לספר את הסיפור? לא ישאר פה דבר מלבד אפר. שום דבר לא ישאר כליל!..." וודאי שהמאיב בזורה בל תתואר לחיות את הידיעה שנמצאת בעם בווארשא, פולין — בבריתה של המדינה שבה סבלו לפחות שלושה מיליון מבני עמי גורל אכזרי שכזה! אולםasha זו סבלה אותן ייחד אתם, ולא ספק רודפים אותה זכרונות העבר בלבד הרף. באותו רגע הנחתתי את משפט הקיומים העידה, והענתקתי לה חיבור דוםם.

הינו קברעה קטנה של מאמינים שנסעה יחד ברכבת, ודייבנו כל הדרך בשעות הארכות שחלפו עד שהגענו לעדנו. סוף סוף הגיעו לכפר קטן בהרי הדром, בלבו של איזור נופש וסקי. הנוף היה יפהפה, אולם זכרונות של היהודים שנפטרו נשמר כל הזמן ע"י הארון. גם בנסיע ברכבת היהיתי מודעת בזורה מכabiesה לעובדה ששניים לא רבות קודם لكن שימושו מסילות הברזל הפולניות האלה כדי להוביל את היהודים אל מותם.

בלינו את הלילה הראשון בבית, שהיה חדש עד להתקע במשיחיים, אשר נקבעו מכל קבוע פולין לשבעה של מחנה-תנ"ר. זו הייתה תרבות שונה לחלוטין מכל מה שחוויות עד כה, ואני ממש קינאתי בפשטות היהים. יש שהוא יקר בהתחברות המאמינים בארצות מזרח אירופה, החסר במידה רבה בתרבות ארצות המערב.

בלילה השני עברנו לביתם של פולנים שניהלו בית הארחה קטן. בעל המkosmos זכר את קורי מבקריה בשנים קודמות, וקיבל את פניו בחמיימות. הבית עצמו היה מלא, והם שיכנו אותנו באחד משני חדרי המגורים שלהם. כਮובן שנאלענו להתחלק בבית שימוש אחד עם כלשאר האנשים הרבים בבית. אולם כך ניתן לקורי וליל זמן להתפלל, ולהתנק מהדרישות הקבדות, שהשירות העמיס עליינו.

האדון לא נתן לי רמז כלשהו למה עלי לצפות בפולין. הוא הcin אוטי בקפדנות כזו לקראת ביקורי הראשון בברית-המועצות, אולם שמר על שתיקה מוחה בכל הנוגע לפולין! עלי לעזין שבפירוש לא היהתי מוכנה לקראת כל מה שקרה שם! בפולין שוררת אמונה אווירה שונה לחלוטין מזו שבמערב, אך שונה ב��לית גם מזו שבברית-המועצות! ל.ג.ב. אין פה בשום פנים אותה השליטה, לא על האומה עצמה ולא על שכלם של האנשים. ובונסף לכך נראה שיש כאן חופש דת חדש, התעוררות אמיתית לבם של בני העם הפולני

כליי הארון. קורי הייתה בפולין פעמיים רבות בעבר, אולם גם היא השותוממה למראה המתרחש בפולין היום. הדבר הראשון שהפתיעו אותנו היה כשגילינו שליטים בכל רחבי הכהר הקטן שבו שננו, שביהם פורסם דבר האטיות הבישוריות בשם ישוע המשיח. עבר אחד השתתפנו באסיפה וגילינו שהאלם היה חדש ומלא עד אף מקום, ואחד האחים הכריז בקול רם ובגלוiat את כוחו המושיע של ישוע המשיח! ברוסיה לא היה דבר כזה יכול לקרוט לעולם!

בצמוד לבית שבו גרוינו הייתה כנסיה קטנה. ביום ראשון התרגשנו מאר לראות שבזמנ האסיפה הייתה הכנסייה מלאה מפה לפה, ואנשים עמדו בחוץ, בשלג ובקור העז, כדי להאזין לבשורה באמצעות רמקולים, משומש שתBOR הבניין עצמו לא היה די מקום לכלום. מוחשבתי נדדה אחריה, אל הכנסיות הנוחות בארץ הברית, המוסקות היטוב והמהדרות, יודעת שמלמורות עליבוטן החיצונית של הכנסיות בפולין, היה באחרונות משהו, שהיה חסר מאר במערב! גם בין המאמינים עצם מעאננו חוושה של חירות. קורי דוחה שעד בה לא שמעה אותן מדברים בחופשיות כזאת וברצון כזה על הארון, אפילו במקומות ציבוריים!

משיחים די רבים, מקומות שונים בכל רחבי הארץ, נאספו למבחן התנ"ר. האסיפות התקיימו בלשכה קטנה, ואני נחרתי לדבר כל ערבית משך כל היכינוס בן שבועיים. גם אנשים יהודים הווננו שם, מושום שלקבוצה זו של פרוטסטנטים פולניים הייתה אהבה عمוקה לישראל, והיא עשתה שימושים להציג את מה שנשאר מהקהילה היהודית. בלילה הראשון סיירתי להם איך שהaron טיפל בחיי. מניתי את תוראותיו בדבר התקשרות והתרומות מוחלטת לו ולשירותו, שכחצאה ממנה בא הנition מלדי, כמו גם הלימוד הזהיר בדבר האספקטים היהודיים של אמוני.

אחרי האסיפה הביעו חברים מהמניגים את דאגתם לקבוצה של שלושה עשר קתולים שהשתתפו גם הם במבחן התנ"ר. קיימ דיאלוג חלש מאר בין הקתולים ובין הפרוטסטנטים בפולין, והפרוטסטנטים חששו פן ייגענו הקתולים. אני פשוט אמרתי להם: "הaron יודע לשם מה הם באו. לא ספק הוא משור הנה את אלה שחפץ בנוכחותם! אחריותנו היא להיות נאמנים בכל מה שהוא הניח על ליבוטינו לומר, ומכאן ואילך — מונח הכל בידיו!"

למחרת אחר הצהרים ניגשה אליו קבוצה קטנה של צעירים קתולים עם מתרגםן. דבריהם ריגשו אותו עד דמעות. הם היו כל כך חמודים, רציניים וכנים באמרים אליו: "מה שאת אמרת לנו אמש על ניתוך מלדייך נגע ללבינו עמוקות. אנחנו יודעים שאתה יכולת להיות אם נפלאה. ואנחנו רוצים שתudyisch כל אחד מאיינו התהייב ולחק על עצמו להתפלל למען ילדייך יום יום עד אחריות ימיין!!" זו הייתה מתנת אהבה יקרה בהרבה מוזב! באותו ערב נגשה אליו בחורה צעירה ואמרה: "אני נמצאת פה באיזור עם חברות נוער, וזה יהיה נפלא אם תוביל לבוא אלינו מחר כדי לדבר גם אלינו". וכרך דשדשתי בשלג למחרת, יחד עם קורי ועם האחות היקרה שאירגנה את מבחן התנ"ר ואשר שימשה לי בתורגמנות, אל הבית שבו עמדה אסיפה בני הנוער להתנהל. כשהגענו כבר היה הבית מלא עד אפס מקום, ומיד גליית שם אוירה של תמיינות בל תאמין ושל רענן. ליבותיהם היו פתוחים לאדון וטורים מכל מרמה, ממש כפי שאמרורים ילייו של אדוןנו להיות! ספרתי להם שוב את עדותי, ובשים מתי — הם הפיצו בי להמשיך ולדבר. נתתי להם

דרשה על ציאות, כאשרני משתמש להמחשה בסיפור פגישי עם האפיפיור כדי להדגיש את העובדה שהאזור מסוגל לעשות הכל, כל עוד אנו מפקדים את חינינו בידיו ועשים כל מה שהוא מבקש מעתנו לעשותו. השמעת הסיפור זהה לפולין שונה במידיה רבה מאשר בכל מקום אחר, שכן האפיפיור יוחנן פאולוס השני שירק להם, והספר נגע ללבם עמוקות. היסטי אס להזכיר את מגילת האהבה בפולין, בידוע שצופיה במדינה קומוניסטית סכנה לאנשים שייחתמו את שמם על רשימה שלשה, אולם בסופו של דבר, אחרי שאחדים מהם התייעזו ביניהם, שאל אחד הערים: האם לא נוכל לעשות משהו כדי להראות את אהבתנו לישראל? האם לא נוכל לחותם את שמותינו על גלון, או מהו זה, כדי להראות בגלוי שגם אנחנו אוהבים את ארץ? חיכתי לעצמי וסיפורתי להם את סיפורה של מגילת האהבה. וכך, באותו כפר פולני קטן, חתמו כלם בהתלהבות על המגילה. וממש לפני שהגיעה שעתי לעזוב, הם סייפרו לי שהם היו בסך הכל נציגים של אסיפות תפילה לעזירים בכל רחבי המדינה, ושהם ישבחו מادر אם אחזור וארצה במקומות רבים. הדלותות החלו להיפתח!

מה שברך אותי במיחוד בשיחותי עם המאמינים הפולנים היה מראה העומק והרצינות שבה קיבלו הלו כל מה שאמרתי להם. חוששתני שהגעתי לפולין כשהאני מתוכננת לתגובה האירופית הרגילה. אחרי שדברתי לפני קבוצות באירופה, בכל מקום נשמרה הרשימות. הפנים היו חתומים, ולא היה כל אפשרות לדעת אם האדון נגע בלבותיהם. אולם בפולין הייתה עדינות כלפי האוזן שכמה לא ראיתי מעולם, אפילו לא בקרב המשיחיים בברית המועצות! עבר אחד סיירתי את סיפורו של ראל לפני קבוצה מהנה התנ"ר, כפי שעשית בארצות רבות אחרות מפעם לפעם. אולם ברגע עמוק אהבתם הן לישראל והן לאדן, ריגש אותם הסיפור עד עומק לבם. זה הפתיע וברך אותי כל כך! לפני כל אסיפה אכלנו סעודת משותפת, ואחריה ישבנו במעגל ושכנו שירים ישראלים. הם הכירו הרבה יותר שירים ממני! הם גם הציעו קורס בעברית ובמסורת יהודית, ובערב שבת קיבלנו את פני השבת יחד.

למרבה הפלא, הם אפילו ביקשו ממני לדבר על חוויותי ברוסיה. היה דרוש שם כך אומץ מעצדים, וקורוי העירה פעמים רבות שהיה מאולם לא ראתה אותם כל כך פתוחים ונוטלי פחד. חבר אחד הדורך לבוא לאסיפה אחרי ששמע כמה צעריהם מושוחחים ביניהם בקהל רם על דרישתי בתחנת הרכבת!

בערב לפני שקוורי ואני תיכבנו לבקר באושביז, סיירתי גם את הסיפור הגמני. כל הזמן הייתה מודעת לעובדה שמרבית היהודים שנספו על אדמות פולין נהרגו תוך הסכמתם המלאה ושיתוף פעולה מרzon של האוכלוסייה הפולנית. לנטישותם שורשים עמוקים בחברה הפולנית. אולם כאשר סיירתי את הסיפור הגמני — לא זפתח אבע מעשימה כלפי העם הפולני. פשוט סיירתי את הסיפור, והערתי כמה נוקשים וקרים היו לבותיהם של הגermenians, וכמה בלתי מוכנים לחזור בתשובה. אולם המאמינים הפולניים לקחו ואמצו את המסר לעצם! הם נפלו על הרעפה ומיררו בכיכר רם ובדרונות חרטה, כשהם חווים ומוקוניים: הו,ABA! גם אנחנו אשימים! אנחנו סייענו בהשמדת בני עmr! אנחנו מצערים כל כך על שזה קרה!ANA,ANA, סלח לנו ועזר ל'אומתנו!' באותו רגע ראייתי את ההברל שבין העם הפולני והעם הגרמני, לפחות בימינו אלה. גם הפולנים נושאים באחריות כבדה

לפני ה', אולם שלא כעמיתיהם הגרמנים, הם היו מוכנים להשפיל עצם לפני ה' ולבקש את סליחתו. ובכך הרי כל ההבדל שבעולם!

למהרתו, בשעת בוקר מוקדמת, יצאו ממחנה התנ"ר הקטן ונסעו למחנה הריכוז אושביז. זו הייתה אחת החוויות המחרידות והמוזעגות ביותר בחיי. האדון המחיש לפני את השואה, ואת תחושת יסוריו הוא, בЏורה חזקה ביותר, ואני היתי בלתי מוכנה לחולטין לספוג את הזועזע הנוראה שקיבלתי בגודל ובאים שבמנוחת המוות.

כל מה שראיתי הזכיר לי את סיפורה של רוזיה הירקה, וכל אותו יום חשבתי רק עליה ועל מوطיק שלה. אולם בשום פנים ואופן לא עלה בדי חפות איך שספר הסבל האישני שלה הוגדל פי אלפיים ריבים ואפילו פי מיליוןים, במקום זהה ממש. שלושה מיליוןים יהודים קפחו את חייהם באתר הזה שעליו דרכו רגלי — זו הייתה עבודה שככל אנושי פשוט אינו מסוגל להכילה ולהבין! נכשתי בעד השערם, תחת השלט "ARBEIT MACHT FREI!" ("העבודה משחררת"), ועברתי את השורה הבפולה של הגוררות החשמליים, אל תוכו של מחנה המוות עצמו.

כל אחת מסורות העריפים הרבות הכליה הצוגה של זועעה זו או אחרת. עדות אילמת למה שהגו הגרמנים באתר הזה. צרייך אחד הראה את הדרושים שעלייהם נדחסו בני אדם חיים כה רבים זה על גבי זה, כשהם מתבוססים באומלחותם. צרייך אחר העיג ערמות של מצרכים, שנשמרו ומוחינו ע"י הגרמנים, אשר גילו תאות בעז וחמדנות שאין לה אח ורע בהיסטוריה. הם אפילו גזוו את הזוב מתוך שניינו קרבנותיהם הנרצחים! בצריפים נמצאו תילוי תילים של משקפים, של כלי אוכל, של נעלים, של כובעים. שלוש הצוגות, שגמרו לאי לבכות ולא שליטה, הוגנו באותו בגין: הראשונה הייתה הצוגת מזוודות — ערים מוזהבות מהן, בסכל אחת מהן נשאת את שם בעלייה וככובתו. ובעומדי שם ובקראי את השמות, ידעתי שהללו נכתבו מתוך תקווה, משום שבעליהם לא תיארו בדמיונם מה מתכוונים הגרמנים עכורים. מי היה מעלה בדרותו שהגרמנים ייחסו למזוודותיהם ערך רב יותר מאשר לחיה? ושוב בכיתתי למראה הצוגת שיער אדם; הגרמנים שמרו את השיער כדי למלא בו את רפידת רהיטיהם. הם גילחו את השיער מעל הראשים כמוות שהוא, דבר שהיה נראה למראה. השיער שגולח מעל ראשיהם של ילדים היה קל לזריזוי, שכן רבים מאנציצי השיער היו קשורים עדין ברטים ובקשות, שנשרו לתללים הארכיים והדיפים. זה היה בל'יתואר! ושוב בכיתתי בראותי את הצוגת עצועי הילדים וחפצי הילדים: נעלים ומגפיים זעירים, חולצות ושמלות קטנות, ושרידי צעועים אהובים. וכל אותה העת הלמה כי המחשה כפטישים: "איך יכולו הגרמנים לעשות זאת? איך, בשם שממי, היו מסוגלים לעולל זאת? ואחריו שעשו זאת — איך יכולים הם לחיות היום בשקט ובמצפון שלו?"

בלוק מס' 27 שיכון את המזיאון היהודי. מרבית הקבוצות המשוטטות במחנה פוטחות על הבניין הזה. לעולם לא הייתה ידועה על קיומו אלמלא בקרה בו קווי עצמה בשנים קודמות. עם הכניסה דרך הדלת אל הפרוודור הקטן והאפלוי נמצאת רשיימת האורחים. התישבתי כדי לכתוב אתשמי וכותבת, והתחלתי לקרווא רבם מהשמות שנרשמו לפנוי. קראתי עמוד אחד שמי וכותבת, שלא, שביקרו במזיאון היהודי. בערך ביקרו בו יהודים, ומספר מפתיע של ישראלים. (זה היה מפתיע משום שפולין אינה מקיימת יהסים דיפלומטיים עם ישראל, ומשום כך אין איש, שברשותו דרכון ישראלי בלבד, רשאי להכנס לארץ זו!) מה שנרשם בספר האורחים היה כה עצוב וכה מרגש, שאני ישבתי שם

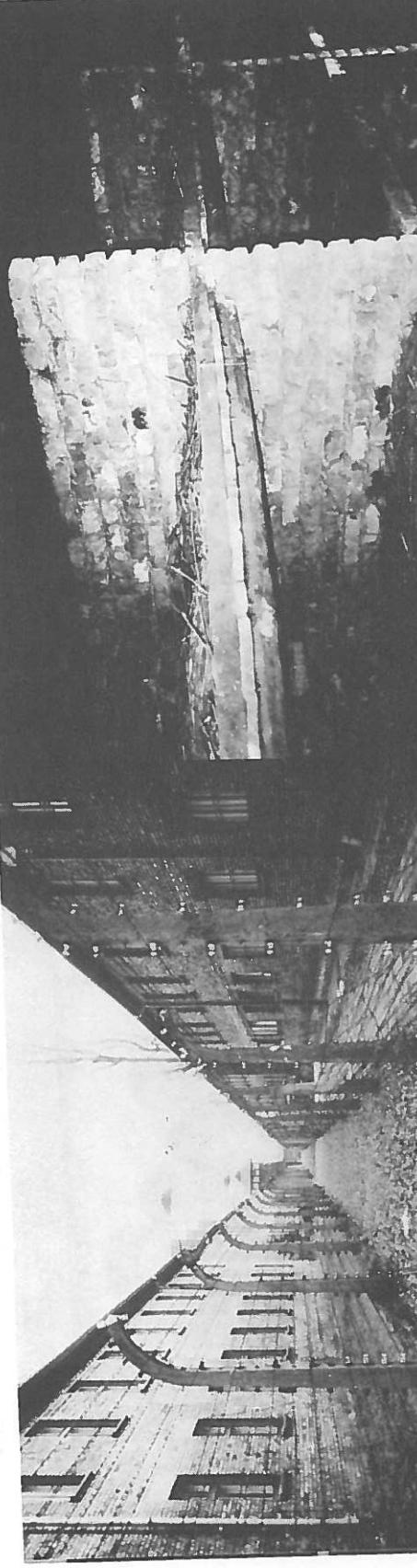
משמאל, פנישת האנשימים הצעירים; למיטה הקבראה החקתלית אשר הביטהה להתפלל ים יומ עבור בנו.

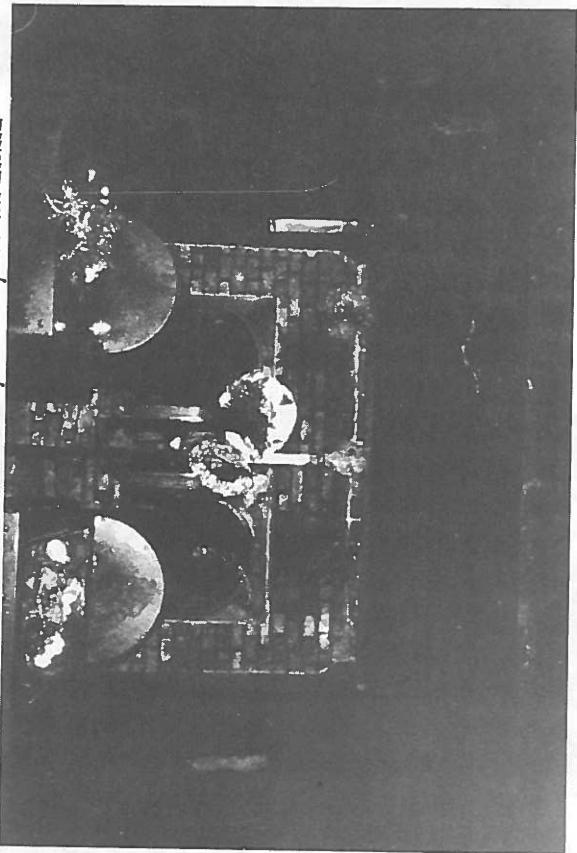

ימין, יהודים בטולין, 1984.

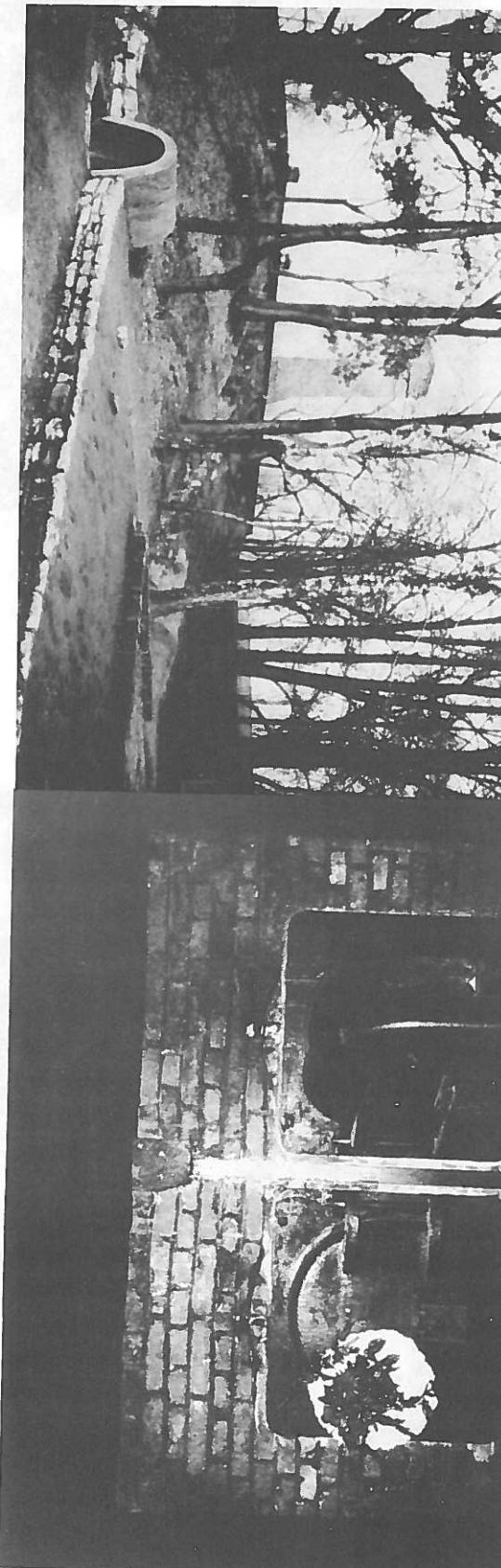

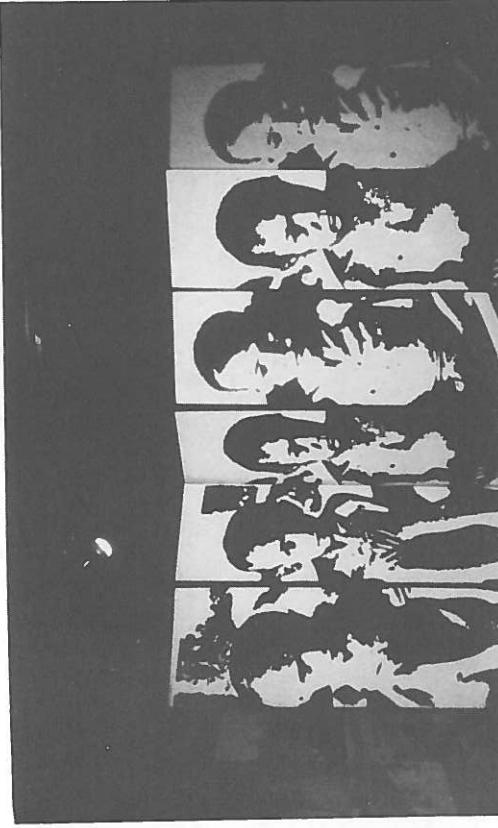
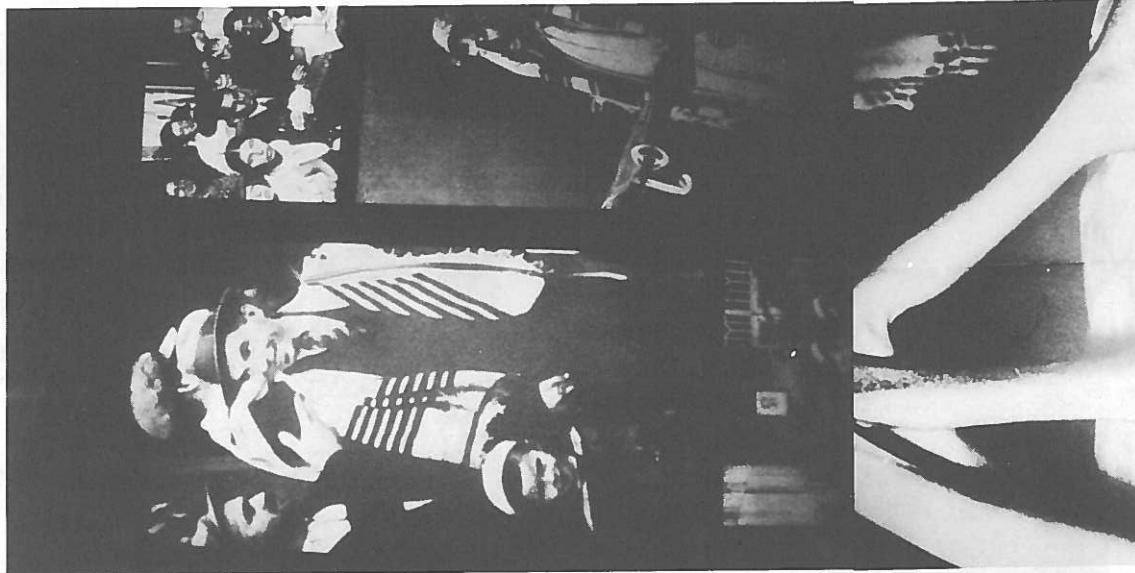
מחנה הריכוז אושוויץ

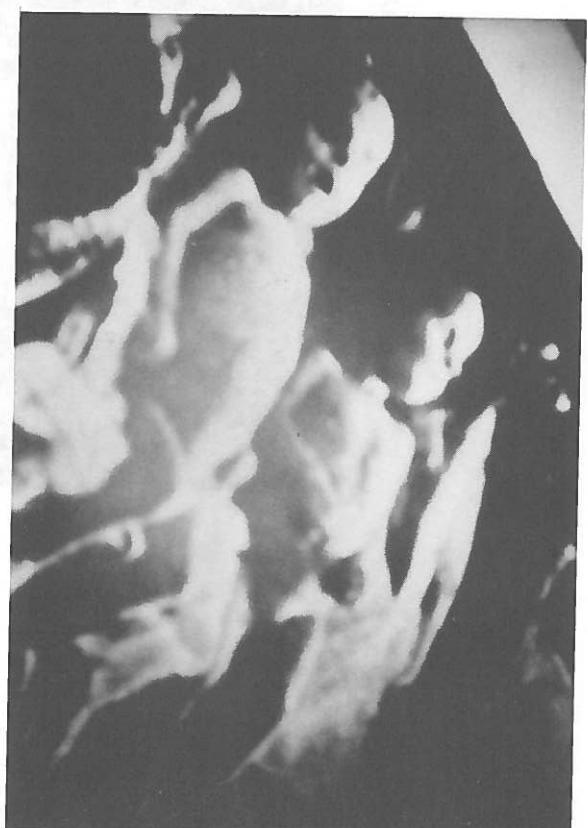
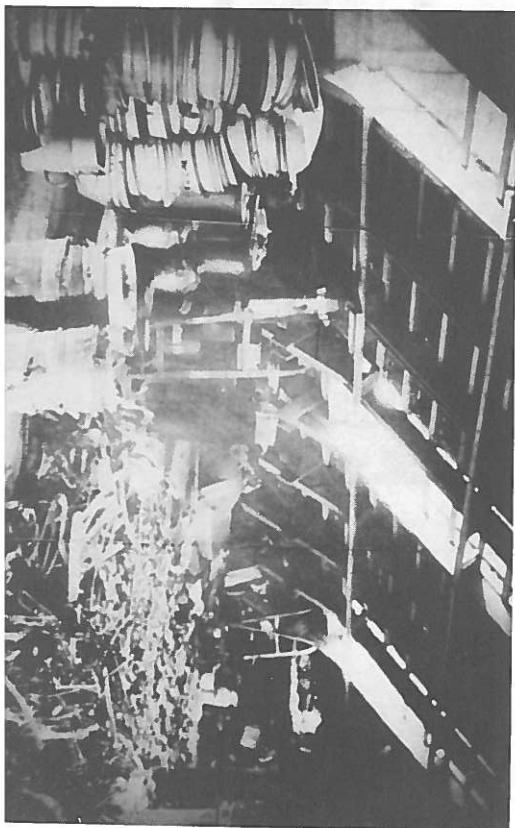

בירה לשותה בגורנזה מסדרת הנזירים אשר שרטו את נטוליהם של הרוחנים לאחד תא הנזירים.
דמויות אשראם מסדרת הנזירים אשר שרטו את נטוליהם של הרוחנים לאחד תא הנזירים.

WODKA
HORCHOW

שיטה מלכית

למעלה משעה, קוראת ומתיפחת. אחדים מהרישומים נכתבו בידי ניצולים שהזרו לבקר במקומות שבו נפרדו לאחרונה מיקיריהם. אחרים התבטאו כמו אותה ילדה קטנה אשר כתבה ללבתה, שנספתה במהלך:

"סבירא היקרה. באתי הנה מושם שרציתי להרגיש קרובה אליו, לחוש מהו ממה שקרה לך פה, ולהזכיר אותך בדרך היחידה שאני יכולה..."

עברית במווייאן היהודי עצמו כבערפל חולושים, וזמן קצר לאחר מכן עזבתי עם קורי את המחנה. כל דקה שבילתי שם הרגשתי (כמו פעמים רבות בעבר), כמה נראה היה סבלו של אלוהים עם בני עמו באותו שנים של אימה. וידעתי במידה עמוקה יותר שהוא משהו שלulos לא אוכל לשכוח, שהוא משהו שלא יוכל להלוף ללא תשובה בהיסטוריה האנושית. באושבץ נוכחותי מחדש לדעת שהבשורה שהצעתי בפני גרמניה הינה אמיתי,

ושעוד זמן קצר יבוא המשפט על גרמניה, מושם שזמנה הולך ואחול באמת!
בדרכי חזרה לממחנה התנק"י העיר הארץ אשר לקח אוננו לאושבץ כי האיש שבביתו התאכسنוי היה פעם מאמין אמיתי. "הוא בא מרוסיה, וכשהגיע לפולין היה מלא בקנאותה". סיפר לנו, "אולם הוא נשא אשה קתולית, ועוד מהרה טהה מדרך האמונה האמיתית

באדון!"

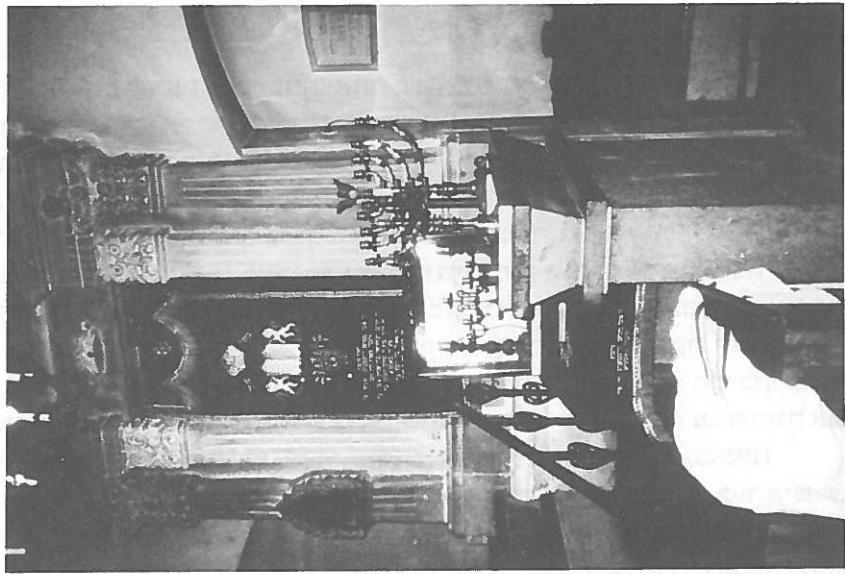
כאשר חזרנו ביום המחרות לקבוצה שבמחנה התנק"ר, הגיעו לי חברים קופסת עז יפה, מגולפת ביד אמן. בתוכה היו כמה פרחים מיובשים, כתובות בעברית, וכן המלים הבאות:
"אתמול עמדנו איתך בתפילה".

הם התפללו למען כל אותו היום, ויכולתי לדעת שהם גם השתתפו בסיבilli. בין היהודים שהשתתפו באסיפות היהת גם אשה יהודיה צעירה אחת עם שני ילדים. בטה בת השבע היהת יפהפה ממש, עם עינים עצובות נחרדות ולהיים סמוקות. הקטנים. בקרוב האוכלוסייה הפולנית חזקה היום כהמיד. אך אני אמרתי לה: "אני יודעת שזה קשה. אבל nisi בבקשה להבין שלו, להיות יהודי זה משחו מיוחד מאד, ולא משנה מה חשובים אותנו על היהודה. יכולתי רק לדמיין לעצמי מה שעבר עלייה, מושם שהאנטישמיות בקרוב האוכלוסייה הפולנית חזקה היום כהמיד. אך אני אמרתי לה: "אני יודעת שזה קשה. אבל nisi בבקשה להבין שלו, להיות יהודי זה משחו מיוחד מאד, ולא משנה מה חשובים אותנו על היהודים! אנחנו עמו המיעוד של ה', נבחרנו על ידי לפני מאות שנים רבות, והוא שמר עליינו בחים באלאפי השנים הללו! ובאשר, ממש בזמן הזה שאנו חיים בו, הוא החיזיר לנו את הארץ, שהבטיח שתהייה שלנו לנצח. זהו נס! הוא אוהב אותך מאד מאד, ואני אתחפל שעת ואימך ואחריך ומשפחתך תוכלו يوم אחד לבוא גם כן אלינו לישראל!" ואז נתתי לה את מגן הדוד הזהוב שאני נהגת לענד תמיד תמייד על צווארי.

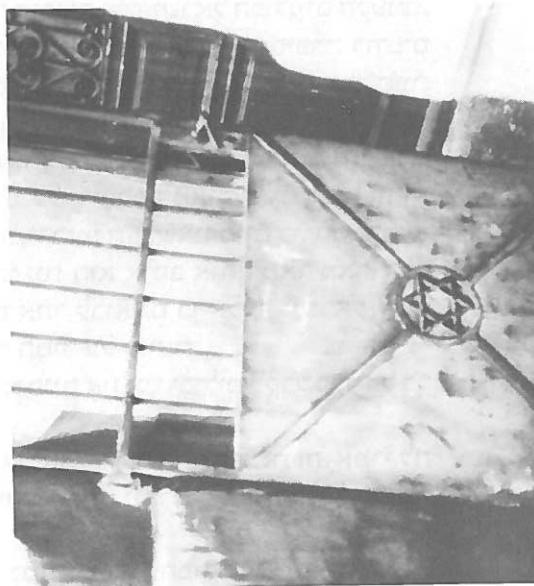
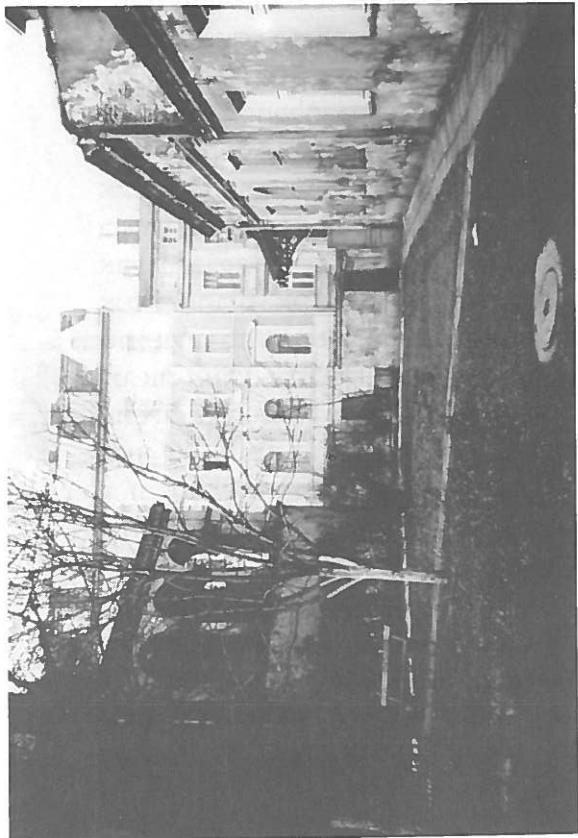
זמן קצר לאחר מכן ניגשה אליו אמה: "או, בשום פנים אין אנו יכולים לקבל דבר כל כך יפה וויקר!" אמרה לי.

אולם אני עודדי אותה ואמרתי: "אני בטוחה שהאדון רוצה לתת לה את זה. אמר לי לה שככל אימת שהיא תסתכל בו, שתזכור שהאדון אוהב אותה מאד, ושלהיות יהודי זה דבר יפה מאד בעניינו!"

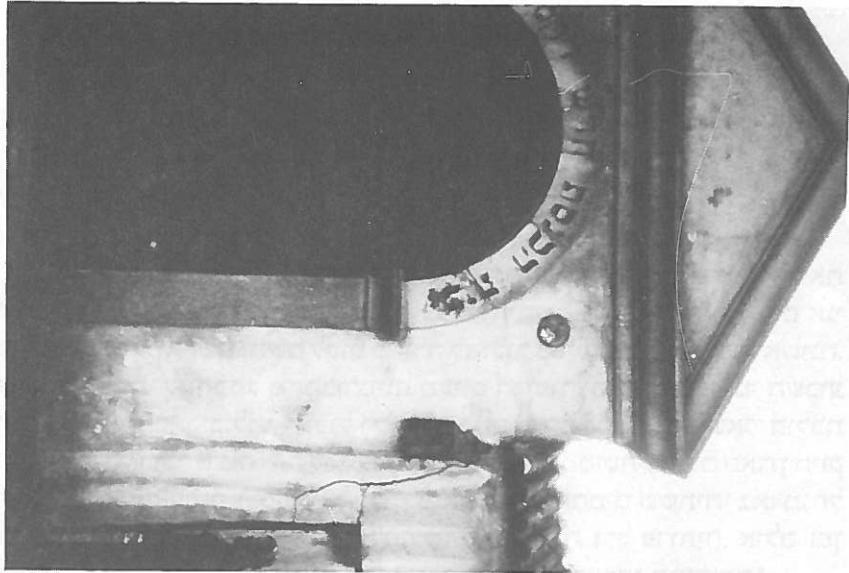
למחרת אחר הצהרים הגישה לי המשפחה במתנה מפה חמודה ומפיות תאומות, ובעודני מודה להם, רמו לי האדון לפתחו עימה בשיחה. היא האזינה כਮובן לכל שיחותי בשבוע החולף, וכך שאר היהודים שנכחו במקום אמרה גם היא פעמים רבות כמו נ恒תת

EUR. CRIM. ED. 1984 VOL 19

הנגולות בבית קברות יהודי עתיק.

ביה' ה'כט'ה זכרון'

לשםוע כל מה שהיה בפי לומר. התפללת אייפוא תפילה בזק ואו צייתה לאדון — והיא מסרה את חייה למשיח ישראל! היא בורכה כל קר מהבתו שצקה ובכתה בעת ובעונה אחת! הייתה זו מתנה מיוחדת מידי האב בארץ אפלה זו, ואני ידעת שאהבת האב נכונה להגיע אל ליבותיהם של בני האדם בכל אשר הם שם!

שבשת תכנו לנסוע באוטובוס מלא מאמינים ממחנה שביעו התנ"ך כדי לבקר את הקהילה היהודית במרכזה של קראקוב. המחנה עמד להימשך יום אחד נסף, אולם אני עמדתי לנסוע מוקדם לווארשה ומשם לטוס בחזרה להולנד בטיסת האפשרות הראשונה. באמצע השבוע התחלה להתפתל מהתקווות מעיים חrifות, וככל שנ��פו ימי השבוע הלכה הדיזנטריה והוחמורה. יכולתי לאכול רק אוווי, לחם ומרק צח, וחשתי שאני חולכת ונחלשת מיום ליום. כל בוקר נדמה היה לי שלא אוכל עוד לקום ממשתי, אולם האדון חיזק אותי בכל ערב לקרה האסיפה. (בסוף שדבר למדתי לדעת שהמים ששתייתי באו מנהל מוזהם, שכן האכר הגר במעלה הנחל נהג להשליך לתוךו את זבל פרותוי). אולם מן שהותנו שם היה מכורך כל כך, שזה היה שווה הכל, למורת הרגשי המזופת!

ביומי האחרון בכפר הזמיןبني הזוג שבביתם התאכטנטי מסטר שכנים, כדי לשמעו את סיפור פגשתי עם האפיפיור. כלם היו אקטולים, ולא היה להם קשר אמיתי וח'עם האדון; אולם האדון משח את הבשורה בצורה חזקה כל כך, שמארכ'י פרץ בביי — אותו בחור שבנוורי היה משייח' לוחט ברוטיה! לבסוף הודה לי שוב וישוב על שעורתי לו לשוב לאמונת נעריו באדון. הייתה זו, כמובן אהבת אלוהים אליו והיה נפלא לראות זאת!

למחרת בבוקר ה策טרפי לקובוצה בטילנו לקראקוב. הדרך היהודית שיכולה לצאת לטiol הזה הייתה — להימנע מכל דבר מאכל ביום קודם. תחילה ביקרנו בבית הכנסת קטן ברובע העתיק של העיר. ואו ניגשנו לבית הכנסת הגדול של קראקוב. תפילה שחוריית של שבת הייתה בעיצומה, אבל היא נערכה, כמובן, בחדר קטן הצמוד למבנה המרכזי, משומש שנחחו בה אנשים מודים. קיבלו אותנו בתוך הבניין, וכעבור זמן מה לחشتו לאחד הגברים שאני באתי מירושלים. השמואה עשתה לה כנפים והחפשה במיהירות, ואחרי התפילה הוזמנו, קורי ואני, למסיבת עוגן שבת, שבה הרמננו את כסות הין שלנו בשתייה "לחים" לכבוד ירושלים. שאלתי אחד המתפללים: "כמה יהודים חיים היום בקראקוב?"

לפני המלחמה הייתה פה אוכלוסייה יהודית ענקית שמנתה אלפיים רבים.

"עכשו אナンנו אוכלוסיה די גודלה פה", אמר ל'. "לפחות שיש מאות!" הוא השגיח בחיקוי העגום והבין: "אני חושב שזה בסך הכל לא כל כך הרבה..." מלמל בעצב. חיכתי שוב והתלוצתי, "לנו יש בירושלים קצת יותר יהודים".

שם הילכנו ברגל למוסיאן היהודי בקראקוב. כשנכנסתי פנימה גלייתי את שחוור פנימיותו של בית הכנסת של קראקוב כפי שהיא ביוםים שלפני המלחמה. אישחו לא הייתה מוכנה לכך, ויכולתי רק לשבת בשקט על אחת ממדרגות האבן וללבכות על כל אשר אבד.

קורי ואני טילנו לאחר מכן בסביבה. זה היה קודם לב'יה של השכונה היהודית, אולם היום כמעט ולא נותר שום זכר כלשהו לחיים היהודיים. מצאנו את עיי' חרבתו של בית הכנסת, ומגן דוד אחד על גבי בית, שהפולנים לא העלו חילlico להסירו. מזר שדורוקא שמותיהם היהודים של הרחובות הם שורדו, ואני פסענו ב"רחוב יצחק" וב"רחוב אסתר". אולם

חוֹן מזה לא נותרו עוד רמזים כלשהם לאוכלוסייה היהודית הגדולה ששකקה חיים ברכובות הדוממים עתה. לגבי היה זה יום עצוב. שבנו והצערפנו לשארית הקבוצה במוזיאון, ונפרדתי מכלם לשולם לפני שהאוטובוס יצא לדרך חזרה למחרנה שבוע התנ"ר. קורי חזרה עם הקבוצה, ועמדו מאוחר יותר לנסוע לדנסק ולשאר המקומות שבהם היינו אמורים לבקר ביחד. אלטם תחת זאת, יחד עם חבר אחד ממחנה שבוע התנ"ר, חזרתי בדרך הארוכה לווארשא. השכם בבוקר המחרת עלייתי על המטוס בדרך חזרה להולנד, ולמחרת בבוקר נחתי בনמל התעופה בן גוריון בישראל. סייד ובטי פגשו אותי בנמל התעופה והסיעוני הביתה. בלתי ימים רבים מימייה, עד שהתחזקתי די צרכי וחזרתי לאכול. בעת שהותנו בפולין ראיינו, קורי ואני, באמצעות את ייד ה' המונחת על ארץ זו בדרכיהם כה רבות. ידעת שאחוזה שמה בזמןנו, וחשתי הכרת תודהعمוקה לאדון על שאיפשר לי לראות את אהבתו בארץ נספה.

בראשית מרץ 1984 הוזמנו, ולפוגג ואני, לביקור נוסף בגרמניה. בעבר השני לשוחותנו שם, דיברתי באסיפה בעיר גארמיש פראנטינירכן שבדרומם בוואריה. לפני האסיפה נהנו מקופה ועוגה במלון נחמד ברום הרי האלפים, והונע היה יפה מכל אפשרות תיאור. באותו ערב דיברתי על הוצאות לאדון. עם תום האסיפה סיפרתי להם גם על ביקורי באושוויז בעת היות בפולין; והרגשתי איך שספרתי למאניינים בפולין על החושתי בדבר המשפט הקרב ובא על גרמניה, אם לא תראה בקרוב סימנים של חזרה אמיתית בתשובה. סיפרתי להם איך שהמשיחיים הפלנינים אימצו את הבשורה לעצם, ואיך שהם הגיעו על ברכיהם, בכו ובקשו סיליחה ממשימים על חלדם בשואה. והמשכתי להסביר: "בפולין רأינו את תחילת חסרו של ה' וرحمיו. משומם שהם נכוונים להשפיל את עצם ולבקש סיליחה, מתחילה הוא באמת לבך את הארץ הזאת בnochחותו ובאהבתו. וכך יודעת אני שהאלוהים משתוקק להציג את אותו החסד גם לגרמניה, אם אנשי יסכימו להשפיל את עצם לפניו!"

אחרי שסימתי את דברי והתישבתי, הגיע הזמן לשאלות ותשובות. בחור עיר אחד קם ואמר: "אך מה זה ולנו, הערים? אנחנו לא היינו בעולם כלל כשל זה קרה. איך יכולם"—

אנן להיות אשימים?"

עניתי לו כך: "אני מסרתי את הבשורה הזאת, על הצורך לחזור בתשובה, בכמה וכמה אסיפות בגרמניה, ובמעט בכל מקום מתקבלת אני את אותן התשובות! המבוגרים אומרים: " אנחנו לא ידענו שום דבר!" וזהו שקרם. האנשים הצעירים יותר אומרים: "אך מה לכל זה ולנו?" ואחרים אומרים: "אבל היו אנשים שעוזרו יהודים בגרמניה!" ושוב אחרים — "ישנם אנשים שכבר חזרו בתשובה!" או "אבל היו גם אחרים באירופה שהם אשימים באותה ה מידה!"

אולם אין כמעט איש בארץ הזאת המctrער על מה שקרה. אין פה כמעט איש המוכן לומר: "זהו,ABA, איך פצענו אותנו את לבך! כמה שאנו מցערים על שדברים נוראים ששאללה קרו לנו ערך מידי בני עמנוא! אנחנו מցערים עלך. أنا, סלח לנו!" בכך התישבנו, ולפוגג ואני, שוב.

כעבור כמה דקות אמרה אשה מבוגרת אחת: "אני מאמין שאלוהים רוצה כי גם אנחנו נברע על ברכינו". מיד כתעו כל הנוכחים במקום על ברכיהם,omid פרץ הבל. האנשים בכו

והתהנו ובקשו סליחה מהאדון. החרטה חדרה כה עמוק ללבותיהם, שלאחר מכך הסכימו כולם להקristol שלושה ימים של צום ותפילה, במועד של "תענית אסתר", שעמד להיות בישראל שבוע לאחר מכן. הם גם הכירו באחריותם להתחילה ולהפיץ את הבשורה הזאת בכל גזרניה. הם הבינו שהזמן באמת קצר, משומם שימוש דור מאז המלחמה עומדים להסתיים בקרוב — אבל שבכל זאת עידין אין זה מאוחר מדי!

זה היה מרגש מאד, ואני לא יכולתי שלא לבכות עימים ולשםו, כמוותם, בחסדו של ה': כמה שהוא סבל באותו ימי אופל נוראים! אולם הוא עידין אהוב את גזרניה, וחפץ לברכה, אם רק יאודהו הגזרנים להשפיל את עצמו בתשובה כנה לפניו! באותו ערב ראיינו את חסדו ורוחמו במנו עינינו!

למחרת דיברנו בהתקנות גדולת במינכן. מעולם לא דברתי לפני קהילה זו קודם, אולם רועה העדה שמע את החלטת בשורתו לגרמניה, ואמר, כאשר הציג אותו לפני הקהילה: "אנא, אמרו לנו כל אשר על לבך..." סיפורתי איפוא את עדותי, ואת כל הטיפור על הבשורה הגזרנית, החל מספורה העצוב של רוזיה ובמה שחוויות בפולין, וכלה בחוויתם בלילה ממש בגארמיש. לבסוף סיימתי בתפילה. אולם לפני שיכלתי לומר "אמן", קרה משהו מדויים. בתנועה אחת רחבה, כמעט כמוגלים, ולא שנאמרה מלא על כך, צנעה הקהילה יכולה על בריכה, כשהבכי והתיפוחות מרים לשמיים. אנשים בכוכו ובקשו את סליחת האדון כמעט שעתיים תמיינות! כל התירוצים נעלמו. כל מה שנותר היה תחושה עמוקה של צער ובוהה, והכרה בדומו המתהר של האדון. (מאוחר יותר התלוצץ ולפוגן ואמר שעיל מכנסיו הוטבעה באורה קבוע צורת ברכיו, בגלל שעות הכריעת הרבות האלה!) גם קבוצה זו חשה בעורק להצטוף לצום ולתפילה, וכן להפצת הבשורה הזאת בכל רחבי גזרניה.

למחרת היום חווינו אל הקבוצה הקטנה בפרברי מינכן, שבה התקבלנו בברכה פעמיים אחדות בעבר. כלם היו אסירים תודה לאדון על דיווחי התשובה שהורשינו להביא להם. וגם כאן אנשים כרעו, בכוכו ובקשו את לב ה'.

אחרי אסיפה ניגש אלינו בחור צעיר אחד ואמר: "את זוכרת את הבוחר שניגש אליויך בשנה שעברה, אחרי שהילכת איתנו את הבשורה הזאת?"
קצת קשה לשכוח אותו! עניתי. הוא התכוון לאחר משני הצעירים שדרחו בקשיחות לב זאת את קרייאתו לחזרה בתשובה.

"ובכן, האדון התחל לטפל בבחור הזה מאזו והלאה, ובשבוע ש עבר הוא אמר לי: 'לו היהת באהה אלה לנו השנה השנה במקום השנה שעבירה! היום אני יכול כבר לקבל את בשורתה!' והוא ביקש ממנו למסור לך זאת הערב".
אייה עידוד היה זה! אם האדון הצליח להפוך את לבו לטובה — יש עידין תקווה לכל אדם!"

באhabתו לגרמניה פתח האדון עוד דלת אחת נוספת. يوم אחד, באחד הקרים שבhem בקרתי, נכנסתי לאוכל במסעדת מקומית קטנה. בעלת המקום כלתה זמן מה בארצות הברית, ואנחנו נהנו לשוחח זו עם זו. חזרתי אליה בפעם אחרת, ושוב שוחחת זמן מה עם בעלת המקום. כשיטררתי לה מעט על הליכתי עם האדון ועל ישראל, העירה במרקה: "את יודעת, יש פה מישחו הגר בסמור שגם הוא אהוב את ישראל אהבה עצה. את באמת צרכיה ליצור אותו קשר". היא מסרה לי את שמו ואת כתובתו, ומאותר יותר באותו יום ניגשתי אל

ביתו. הבית היה מרוחק למדי מן הכביש הראשי, והגישה אליו לא הייתה נוחה במיוחד. בנוסף לכך לא היהqli השם רב ליצור היכריות חדשות! אולם בשחתறחתי מן הבית, היו הראותיו של האדון ברורות וחד משמעיות ביותר: "כתב לו מכתב!" הורה לי. שלחתי את המכתב למחתרת בבודק, והאדון אמר לי בבהירות שתקבל את תשובתו למחורת. וכמוון שהתשובה הגיעה בדיק במנן שהאדון אמר. הוא ואשתו הזמין אותי לבקר אצלם בשבת בבוקר, מעבר ימים אחדים בלבד.

למרות שמדובר לא שמעתי את שמו קודם לכן, חשתי מהאדון שנודעת לכך חשיבות מירבית, ולפי הדרכתו בלתי-יום אחד בתפילה ובצום כהכנה לקרה גישתנו.

כשהגיע סוף סוף יום השבת, ישבנו לשולחנתן באור השימוש ובכלינו שעות רבות בשיחה. היה מודיעים ממש לראות כמה דבריהם היו מושתפים לנו באדון, בהבנתנו על דר' על ישראל; על הסנה הרוחנית הבלתי-תאומן העפונה באיסלאם; על זועות השיטה הקומוניסטית. כמוון

בן הוקסמי מהסיפור אשר סיפר:

"היהתי בחור צעיר בתקילת המלחמה, ואני זכר בבירור כאשר עלה היטלר לשטון בגרמניה.امي, אשה חזרת תפיסה, عمדה במרכזה החדר וקראה: 'זכור את דברי. זו תוהיה מלחמה!' אני היתי הרוס כלפי מעשיו של היטלר, ובאמצע המלחמה אמרתי לדורי: 'בשם המלחמה תיגמר, אייסיד את בית ההטהאה-לאור הגדול ביותר באירופה!'

אבי אמר לאמי: "אני חושב שהילד השתגע", ואמי ענתה: "אבל אזלו לעולם אי אפשר לדעת!"

כמוון שבעזרת האלים זה היה בדיק מה שעשית. היום יש לי צוות המונה שנים עשר אלף עובדים, ושלשים מיליון קוראים! בבית ההטהאה-לאור של הצעתי ארבעה עקרונות שאוותם חייב כל איש מערכת לקבל: אחד מהם הוא מחויבות איתה להתפישות בין הגרמנים והיהודים, כולל את שמירת זכותם לחיים של תושבי ישראל!"

זה היה, כמוון, המ"ל הגרמני המפורסם ואיל העיתונות אקסל שפרינגר, האיש שלדבריו האזני באתו יום שטופ שמש. הימי אסירת תודה על כך שלא שמעתי את שמו קודם לכן, משומ שכך לא פגמו כל הספרדים, העוטרים כהילה את האנשים הגדולים, אף כהוא זה מהתוהשה העמוקה שהיתה לי מהאדון על אהבתו המוחדרת לאיש זהה. כששוחחנו, באותו היום וביום המחרת, חשתי שוב ושוב שהאדון העניק לי זכות מיוحدת לפגוש אחד מידידיו הגדולים ביותר על אדמות. הבינותי שאקסל נקט עמידה אמיצה למען ישראל ונגד סכנות הקומוניזם והאיסלאם, ושיהיה לו אומץ הלב שהוא מתנת האלים לדברו. בדרכנו, הבינותי שאקסל הבין היטב, ולא חשש לעמוד בגלוי ולא חת למען הדברים שביהם האמין. כמו כן חשתי שפעמים רבות הלק בברידות, כשהוא תוכפות איננו מובן כהלה וזכה לביקורתו של הקהל הרחב. אולם כל זאת עת הרגשי באהבת האב, בשמחתו ובשביעות רצונו על שמלאכתו נעשית נאמנה.

אקסל דיבר בצורה נוגעת לב על אמונתו, כשהוא מצהיר בצורה חד משמעית שאין דבר החשוב בעיניו יותר, והוא מעדיף לדבר על האדון יותר מאשר על כל נושא אחר שהוא בעולם!

מהוחר יותר קיבלתי מבני משפחחת שפרינגר עותק מנואם שנשא אקסל בצייריך ב-2 בנובמבר 1978. כשקרأت את הדברים שהוא אמר, ורחה אהבתו לישראל ולאדון באור בהיר מתוכם, ושוב חשתי אישר רב על שוכתי להכירים. המובאות הבאות לקוחות מנואמווּן הנ"ל בצייריך:

"אני מאמין בדברי המקרא. העזרתו לגבי תפקידה של ירושלים אתמול, היום ומחר, העיר שברומו של עולם – ההבטחות האלה אין קובץ של אגדות שאין כוח כלשהו המקשר ביניהן. אלו הן בעצם בבחינת עיקרון של סדר.

ירושלים – ואני רצון לומר זאת כאן ברצינות עמוקה – אינה בשביב' רק חובה לאומיות לגרמניה, שקשה באשמה עמוקה. בתפקידה של ירושלים אני רואה יותר מכך, וזה נקודה מרכזית באמונתי."

כשעם כלשהו נשאר בחיים אחדי אלף שנים דיפוט מסמרות שיער, יוכל אחריו כן ליהנות מהתגשותה הבטהה המקראית לחזור לארצו ולעיר קדשו – והוא לגבי תהילך שבו הזמן, המקום, התוצאות והמחויבויות הנם מימים אלוהים, ולא אנושיים. האמונה הינה ישות חיים. היא אינה תלויה במאורעות העבר.

האמת האלוהית אינה זוקה לפרטפקטיבה של מאה, חמיש מאות, אלף ואף אלפי שנים כדי שישגוחה בה וכדי להיות עילאה. כך רואים אנו את שיבתם של בני ישראל לארץ שהובטה להם – בימינו אלה.

אני רואה בטהילך חילוני זה אותן מלאות, ותקוותי האחת היא שבני adam יבנו את האות הזה, בדיקך כמו שאmineי שאלות נונן לנו אותן וסימנים יותר ממשטוגלים בני adam לראות!...

איני גוע לעולם מלhalbצע שוב ושוב על העול הנעשה בשם בני קרובים לנו, במיוחד ליהודים, אך גם לפולנים, להולנדים, לروسים, לצרפתים. אני יודע שעולות אלה פותחות את השערים, וגורמות לכך שהטנקים הטובייטיים עומדים עבשו בלב אירופה החיכונה.

לפעמים נשאל אני מודע אני מdegish בעורה כה חסרת מעוצרים – ובכל הזרננות – את אשמתה של גרמניה. מודע רק את אשמתנו? מודע לא את אשמתם של אחרים? ראשית כל, האמת היא התשובה: חבות ניתן לעין בעורה ספציפית. אשמה – לא.

כינוי אשמתנו בשם, והכרה בה, הינה תנאי ראשון לתיקון. והתיקון הוא המחד שאננו משלמים עבור הכינסה לעידן החדש של הפוליטיקה הגרמנית הלאומית, שיש לשמש רק בראש זקופה. בראש זקופה, אך ללא יהירות ושהענות.

ולשם כך דרישה מידיה של ענוה – שבכלל עם ובמנדייגו, שאותה חסירה האומה הגרמנית כה תוכפות בחוללותיה מאויימי ביסמרק. אני יודע היטב שבההפשטה של האימפריה הרוסית מתחו ששים ישישה מיליון בני אדם מות אליהם מאו מהפכת אוקטובר ב-1917. אלה הם גם נתוני של סולז'ניցין. אולם זוהי עיתה ומגרעתה של ברית המועצות, ואין זה מתפקידו להצביע על כך.

הכעה שלי ממשיכה להיות העבה על אשמתה של גרמניה, והשתתפות בכיפור על אשמת גרמניה. על הגרמנים להכיר ולהודות באשmetaה של גרמניה!...

גבירותיי ורבותיי, דברתי קודם על המניעים העיקריים לעיסוקם עם ישראל, על אהבתני – אם תרצו לי להשתמש בביטוי זהה – לעם היהודי. אני מאמין שאלה טבועים בתוכי. וזה חלק מבית גידולי, וגרעינה המרכז של אמונה זו.

לפני כמה ימים קראתי ספר חדש מבן ארכעם הנפלא ולטר ניג, תחת הכותרת: "קדושים ללא הילח". במיוחד נגע ללביו תיאור חייו של לאדיימר סולובייב, שהיה פילוסוף אורחותופטי וידיד של דוסטויבסקי.

כאשר היה סולובייב עד לפוגרומים בשלבי המאה הקודמת, אמר: "היהודים תמיד התנהגו כלפינו כיהודים. אולם אנחנו, הנוצרים, לא העשינו עד עתה למדוד איך להתנהג כמויכים כלפי היהודים!"

ואני מוצא את אותו קו ממחבבה בכתבתה של קדושה גרמניה בת זמננו, האם בזיליאה שלינק, באמורה את הדברים הבאים בספרה הקטן, "ישראל", עמי': "משום שאחנו, המשיחיים, תקפנו את היהודים ללא אהבה, כי אם ברוח של גאות וביקורתית, התגברה השנאה ליהودים בקרב הנוצרים במשך מאות שנים והחפשה, עד כדי גירמת השואה של העבר הקרוב!..."

מחשובות כגון אלה, בנסף לאהבה – הן הן מניע העקריים!..."

באוטו הנאים עצמו, שנישא בשנת 1978, התיכון שפרינגר גם לבירקו הריסטוריה של סדרת בירושלים, שבאותם הימים היה בגדר חדשה טריהה. אולם העורתו הדהימו אותו, שכן רך מעטים מחוץ לישראל הבינו את מניעיו האמיתיים של סדרת. בישראל לא הלכנו שולב בקהלות כזאת כמו שאר העולם, ומרבית הישראלים יכולו לתת את מלוא הסכמתם להערכות המ丑ב של שפרינגר. אני יכולה גם את הנסיבות האלה, רק כזירה שלא לשפט את המתרחש בישראל במשמעותו הטבעי בלבד, אלא להסתכל מעט אל מעבר לנראה-לעין, אל האמת האמיתית של ההתפתחויות באיזור.

"לפני השנה בא סדרת לירושלים. זה היה צעד גדול ואמיץ. אולם מה הסתנה מאחריו? ארצנו עמדה בפני הראש כלכלי. הרוסים, שנמנעו מלעוזר לו, אולצו לעזוב את המדינה. אולם האמריקנים, מהם עיפה עבשו לעוזה, עדין לא "רכשו" ע"י האיש מקודם. הוא היה זוקק לשולם עם ישראל כדי להתגבר על מעוקתת הכלכלית של ארצנו, עם עוזה הן מצד האמריקנים והן מצד הישראלים.

הוא ידע, שאם לא תינצל כלכלתו – יהיו ימיו בראש המדינה ספרדים. כל אלה היו בראשו לבואו לירושלים. וזה היה החלטה נועזת, אולם גם צעד חיוני לארצו, ולעתידו הוא.

הוא בא איפוא לישראל בידיעו שיתקבל בה בורעותות פתוחות. הוא ידע גם: שהישראלים מוכנים להחויר למכרים את השליטה על חצי האיסיני. הוא בא, הכרין: לא עוד מלחמה, הבטיח שלום – והציג דרישת אחר דרישת. סדרת הוא, אם כן, איש שאת האומץ האשטי שלו אוני בהחלט מעריך; אולם מאידך גיסא איני יכול לשכוח שرك ארבע שנים קודם לכן תקף את ישראל בעוזת דרוםיסם ובבוגדנות, בעיזומו של יום היכפורים.

אני יודעת על מה שאני מדבר, ממש שבחותם ימי אוקטובר 1973 טsty במטוסי הפרסי לישראל, לאחר שככל קוי התעופה שותקן. נמל התעופה בן גוריון היה ריק, מטוסים בשנחתתי. גם בתה המלון היו ריקים מודם, וכל אדם שני ממקרי בכלה, משומש שアイבד קרוב משפחה או חבר בהתקפת הפתע.

שמעון פרט, שהיה באותו הימים סגן שר הביטחון, הצליח לי לטוס לחווית, לסייע ועל לתעלת סואץ, כדי לראות במזו ענייני מה שמרתחש שם. הייתה האורח הראשון שהוועשה לעשות כן.

ראינו את אימי המלחמה, את הפצועים, את המתים (שנקרעו לגורים ע"י כלבי בר), את אביזרי הלוחמה ההרוסים, ואת הארמיה השלישית המערית המכותרת. בני, המוכר כעלם העتونה טוון סיימון, היה שם ימים ספורים לפני פרוץ הקרבות כתוב צבאי. הוא היה עד לשעינה הבהאה:

הוא שכבר בשוחה יחד עם עוד שני חילילים ישראליים כאשר שודרה הידיעה ברדיו, שהרשות הגרמנית בעיר ברמן האפַן שברמניה מנעו את הפלגתן של אניות נשאות דגל אמריקני, משום שהיא בחוץ ערב עבאי אמריקני המיתעד לישראל. מבונן, שהחילילים לא היו מודעים לוهوתו האמיתית של בני. הם ביטאו מלים קשות ומרות, ולבסוף אמרו: עד כדי כך הגרמנים הם מוגי לב ופחדניים — עם חוריג אחד, והוא אקסל שפרינגר!

כאשר סייר להם בני מי שהוא באמת, היה שם סצנת אהווה נרגשת. אני יכול להבין למריורותם של החילילים הישראלים הצעירים, אולם לשמחתי עלי לסתור את דבריהם. השבח לאל שאיני ידיד ישראל בלבד הארץ!

מה שחרס פה זה העזה רשותית, גלוי דעת מהיב מגובה, הדוגמה שחיהבים המנהיגים לחת. דוגמה זו של זכירות העבר לא הייתה קיימת בין מנהיגי ארץ מז קו נרא אדנוואר. אני תמיד חשב על היוזה שהנחיל לי פעמים אחדות בחדשי חייו לאחרוני.

'הר שפרינגר', אמר, 'אל תסמו על הטובייטים ועל המסתכנים שהם חותמים עליהם. הישמר לך תמיד מהגרמנים הבלתי מאוזנים, ותמיד עמדו בנאמנות לעצם היהודים ולמען ישראל'

אבל הבה ונחזר אל הנושא סדראטי. הוא באמת קיבל כל מה שרצה. כל מה שرك יכול היה לרצות בו. אולם בגין, האיש אשר ייתן בגבורה על כל עקרונותיו, יושב עכשו עם הבעיות הבלתי פתרות של ארצנו, ונרדף ע"י העולם החדש וייתריהם נספים — עד כדי סיכון גורלי לארצו. מודע?

האם יכול איישחו אדם ברידעת לעצמות שהישראלים יסכימו לחלוקת מה חדש של עיר בירתם, העיר שבל תולדותיה לא הייתה מעולם בירתו של עם כלשהו בלבד העם היהודי? האם קשה כל כך לתפות שהישראלים אינם ששים לוותר, או אפילו לדלל, את יושביהם, כל עוד שואף אש"ף להשמד את המדינה היהודית — בתמייכן של טוריה, לוב, עיראק ואחרות?

aphael במערב לא כולם מבינים זאת. אני יודע זאת מוויכוחים רבים. הדרישת מישראל לוותר על כל יטביה מזכירה לי שיחה שניהלה לפני מספר שנים עם כמה פרופסורים גרמניים.

'אנחנו מוצאים שאחדתך לישראל היא נפלאה', אמרו, 'אולם עלייך להודות שהישראלים הפכו פאשיטים'.

'למה פאשיטים?' שאלתי, 'אני יודע למה שאתה מתכוון: ליהודים אסור להכות חורה. היהודים צריכים למסור עצם להריגה עצמן לטבח, כשם שעשו מאות שנים. וכשה קורה, אתם נשאים הסברים מרגשים ביופיים.'

גבירותי ורבותי, אני מתנגד לנואמי הספדים לישראל. מוחבטו לעروب להישרדותה של המדינה היהודית. לנו לי לחזור על מה שאמרתי בהודנות אחרת:

חוותנו היה להפוך את דאגותיה של ישראל לדאגתנו אנו, לעמוד על המשמר מפני המטרד המתמיד והסכנות הנש��ות מצד הפאנאטיות הערבית ותאות הרעה

של הפלשתינים. תפקידם המיווה של הגורמים כלפי המדינה היהודית מעוכב, ובו זמנית גם מוגבר, ע"י ההסתנות ואי הייציבות האירופית.

אירופה החופשית, שהה התחייב וinstein עצמually כאן בציירך בשנת 1948, השאירה עד כה את ישראל באפלה, ובמבחןיהiscalית אף התחשה לה. אולם במקום שבו נכשלה הממשלה, מוטלת על האזרחים – כל אחד במקומו – אחריות כפולה ומכופלת להוכיח את עצם. אסור שמדיניותנו כלפי ישראל תושפל עד כדי הפיכתה לפונקציה של 'מנטליות לחץ הנפט'.

לא ספק, מהרי הנפט הנם חשובים. אולם אלה מעצמעים והופכים לדבר של מה בכאן ברגע שהם מועמתים בשאלת ' להיות או לא להיות' של ישראל. העמידה לעצדה של ישראל פירושה גם נכונות להוכיח סיווע חומריא.

ברמת האידיאל הנשגב ביותר עומדת הנכונות להוכיח עוזה, להזכיר פומבית על טolidARIOות, דרישות אהובות ותקיפות לגילוי אהודה לישראל ולטענותיה הלגיטימיות. אין זה עסוקנו לתת לישראל עצות גבולותיה. אין כל ספק בכך שהגבולות היישנים יהפכו למילכת מות אם תיאלחן ישראל לסתות אליהם.

מציאות פשרה אפשרויות הינה עניינה של ישראל ולא של יהודיכל מבחוץ. השתפות בסבלותיהם של הישראלים והברת שמחותם מהווים עבורנו,גרמנים, פחות קרben מאשר מתנת הנורל; לקבל אותה ולהחזיק בה, זה הדבר המיווה ביחסו גרמניה למדינה היהודית.

כך ראייתי זאת תמיד, וכך אמשיך לראות זאת תמיד. ובomon זה תקוותי גם שפרט נובל לשולם יביא בעקבותיו במהרה גם שלום אמיתי לישראל..."

אחרי שיחתנו השנייה ביחד, ביקש ממני אקסל להתפלל בעדרו, וכרע על ברכיו ארצה. זו הייתה פעולה בלתי מודעת של ענווה כזאת, שהזכירה לי את ישוע הכרע ברך כדי לרוחץ את רגלי תלמידיו. התפללה במענו, ושוב חשתי כמה יקר האיש בעיני האדון. פרידה השארתי בידי אקסל ורעיתו עותק של כתוב היד – לפחות מה שהיא גמור עד אז. פרידה החזרה לי אותו בעבר ימים אחדים, ודרכי השבח שלה עודדו אותי מאד. היא ואקסל הזמין מראש אלף עותקים בגרמנית, ואני יודעת שהם יוכלו להגיע אל אנשים בגרמניה ובמקומות אחרים, שאליהם לעולם לא תהיה לי גישה.

בביקורו הבא בגרמניה, כעבור מספר חודשים, ביקרתי בבית הוצאה לאור של אקסל שפרינגר, ולמדתי לדעת כי במהלך הענינים הריגל לא היה עלה בידי לעולם לפגוש את שני האנשים היקרים האלה. אולם האדון הוא המכון את צעדיהם של בני האדם, ושם דבר אינו בלתי אפשרי לבגיו!

ב-8 באוקטובר, 1978, קיבל אקסל שפרינגר את מדליית ליאו בק במכון ליאו בק בניו יורק, כאות הוקרה וכבוד על אהבתו לעם היהודי. בסיום נאומו בציירך סיכם את דבריו במלים הבאות:

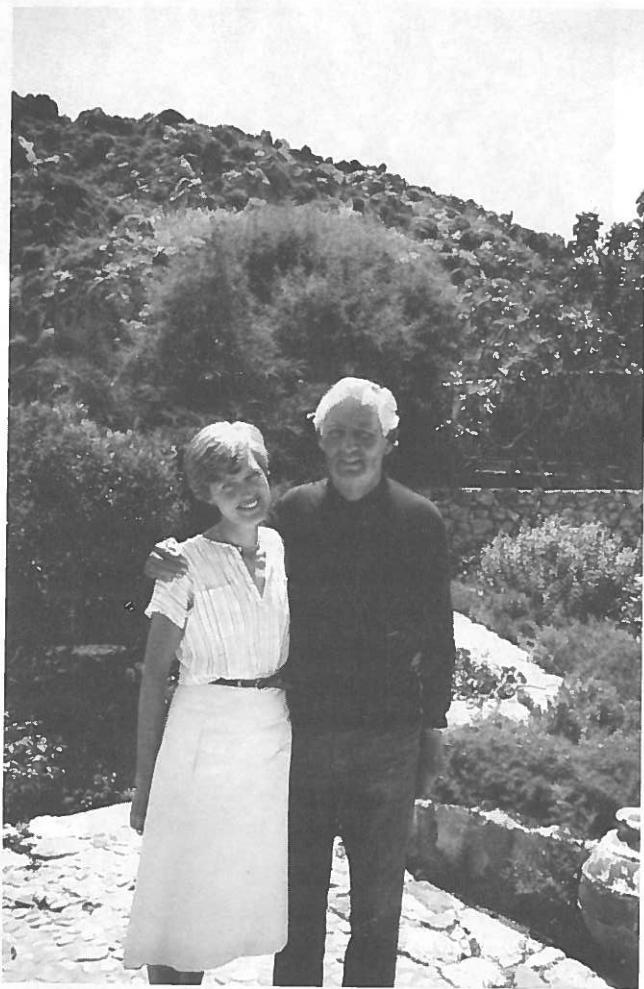
"גבירותי ורבותי; דיברתי קדם על החגינה הנפלאה במבנה ליאו בק בניו יורק, שנערכה לפני ארבעה שבועות. קיבלתי שם מדליית זהב שהועניקה ע"י המכון. אחרי הטקס כתבתי מכתב. ביטאתי את תודתי המיווה על שחוויתי בכנס הזה, 'בתוך עולם קשוח וברוטלי, מעת שלווה, עידון, מעט חכמה, ומעלה לכל – אהבה'.

רב גריינולד תיאר את השעה הזאת כיעודה מדבר', והוסיף: "זה חוויה מיוחדת
במינה, למעטו שוב ידידות בשלב מאוחר כל כך בחיים!"
ידידות – הוא כינה אותו ידיד העם היהודי. לא יתכן כבוד גבוה ונעה מוחה
בשבילו. ובך שבתי וככתבתי לו: 'חי עשרים, משושים שמוטר לי אהוב את העם היהודי'.
אין זו מחרות אישית, כי אם חלק מאמונתי הדתית ששית עזון, ותקומתו של עם
ישראל במדינתו אחרי אלפיים שנות גלות הינה חלק מבשורת היישועה האלוהית
למי האנושי כלו..."

ב-1 באוגוסט 1985, ביום חמישי בוקר, בשעה 11.32, סיימתי את הדפסת עמודו האחרון
של הספר הזה! באותו רגע חשתי באחבות האדון בעצמה הרבה כל כך, שיכולתי רק להרכין
את ראשי ולבבות.

מאז 1980 נצמדתי להבטחו שככל הפסיפים יסופקו לשם הוצאת הספר לאור ולחולקתו,
כדי שאהיה חופשי לחلكו חינם אין כסף במתנה אhabתו של הארץ. לעולם לא היה עולה
על דעתך איך התכוון האדון לקיים את הבטחו זו, ואולם נצמדתי להבטחו למורות הכל.
ואז, ביום ה-3 באוגוסט, בדיקוק יומיים אחרי שהמלה הודפסה, קבלתי צלול
טלפון שהודיע לי כי אקסל שפרינגר מתקונן להעביר לחשבון הבנק שלו בירושלים את כל
הפסיפים הדרושים להוצאה לאור ולהפצתו של הספר במחודורתו האנגלית והגרמנית. זו
היתה ברכה גדולה כל כך שאני שוטתי בכל חדרי ביתתי באותו אחר עהרים של שבת,
כשאני בוכה, צוחקת ומהללת את ה'!

תודה לכם, אקסל ופרידה היקרים, על שאייפשרתם את הוצאה לאור של ספרי. יברך
אתכם אבינו בשפע ברכותיו עלך!

פרידה וacon ספְּרִינְגֶר, 1984

ג'ני, ולפנאנג וגיזאי בברלין, 1984

ג'ני, ולפנאנג וגיזאי מבקרים
בבית הוצאה לאור של ספרינר בברלין

גדי ליד חומת ברלין.

מציגים את הודיעת החשובה.

36

"שנתיים משולמות"

בסוף מרץ 1984 שבתי וחזרתי לאי פטמוס. הייתה זהה כבר בყורי השלישיabei, הכרתי כבר רבים מהתושבי המקום, והתרגשתி מאר מקבלת הפנים החמה שלה זכיתני. ידידותם, ושלוותנו הרגעת של האי, היו כמו צרי נשמה. ושוב התישבתי לעבודה, והשלמתי 150 דפים נוספים. אך עדין לא הייתה המלאכה גמורה. אחרי חמישה שבועות של עבודה מאמצת חזרתי לירושלים.

זמנן קצר אחריו שיעובי את דירותי בرمות, היה לה תחושה ברורה מהאדון שלו למכור אותה. תיארתי לעצמי מיד שהאדון התבונן כי ארכוש את הדירה החמודה ושטופת המשמש שלהיה עברת, והציג בפני האדון את השאלה הבאה: "מתי אמרתי לך לרכוש את הדירה לעולם — אל התאר לעצמן דבר!"

פרטמתי מודעות מכירה בעTHON המקומי. אנשים רבים באו לראות את הדירה; אולם החדרים חלפו, ואת הדירה לא העלהתי למכור. בסופו של דבר, זמנן קצר אחריו שובי מפטמוס לישראל, הציג בפני האדון את השאלה הבאה: "מתי אמרתי לך לרכוש את הדירה השנהיה?"

באותו רגע הבינותי מיד, שהוא מבון מעולם לא אמר לי לרכוש את הדירה השנהיה כלל, ושזה פשוט היה רעיון שלי! בקשתי את סליחתו על היומנות שלי, והפקרתי את כל העניין בידו בו במקום.

למחות היום קיבלתי שיחת טלפון מחברים הגרים בצפון הארץ. "האם ידוע לך על דירה העומדת למכירה בשכונת רמות?" שאלו.

"הדירה היחידה שאני יודעת עליה היא שלי!" אמרתי להם.
"זהה עצילך מחר, לראות אותה!" ענו.

לפני שהגעו למחורת, הודיעו לי האדון שכרגע יש להם רק שלישי מהकסף הדרוש לשם רכישת הדירה. אמרו להם, שגם הם מעוניינים ברכישת הדירה, יכולים לשולם את שלישי מחירה עבשו, ואת היתר — כאשר יתאפשר להם, אם בכלל". ואו הסביר לי שעלי להשתמש בכיסף כדי לרhat את דירתו ולצדקה, שכן היא הייתה עדין פחות או יותר ריקה, וכן לנקות מכוניות, שהיא חיונית ביותר להפצת הספרים. (אחרי תשע שנים נסעה באוטובוסים ישראליים, דמתה בענייני רכישת מכונית לחלים רחוק! אולם מבון שב庫ב אודק למוכנית, שהרי אי אפשר היה לטלטל חמשת אלף ספרים באוטובוס!)

כשם הגיעו, שעות אחדות לאחר מכן, הם התרגשו מאר לשמע החדשות, ובתוך זמן קצר שתו כבר "לחים" לכבוד DIRTHם החדש בירושלים! שבועות אחדים לאחר מכן הגיעו מכוון פורד אסקורט, נהדרת, ודווקא מיצק המכוניות היחיד בארץ "ב' המוכן למכור לישראל. מדהים, שכאשר ניפץ האדון את תכניותיו כדי לגלות את תכניותיו הוא

— נזקתי ליום אחד בלבד כדי למכור את הדירה!

ביוני 1984 עזבתי את ישראל שוב, והפעם — לארכות הברית, לביקור בן שבועיים ימים אצל מיק וגיאו ואצל הורי באריזונה. כשהגעתי לאלה"ב, התקשתי אל הורי כדי להודיע להם על המועד המדויק של נחיתת המטוס בפיניקס. אחרי חילופי הברכות שאל אותה אביו: "האם שמעת את החדשות על גיאי?"

"לא!", עניתי, ובארוח בלתי מודע לפתחי את האפרכסת בידי ביתר חזקה.

"ובכן, הוא נכשל בבית הספר, והוא הילך לבקר בבית ספר בחופשת הקיץ. צלצלי אל גיאו והוא יסביר לך הכל. היו פה כמה בעיות!"

גיאי היה אמר לברך אותו בישראל באותו קיץ — בפעם הראשונה מאז 1976, ומחשובתי הראשונות היו שהוא מוטל בינו לבין ישראל בספק. רציתי לבכורות, אבל לפני שהיתה לי הזדמנות להציג, אמר האדון בתוקף: "אני אשתחש במצב הזה כדי להביא את גיאי הביתה, לחיות בישראל!" אי לך, במקום לחוש בצעיר, נמלאתי בן רגע בתוקוה חדשה ומדהימה, שאולי אפילו עוד באותו קיץ עצמו אוכל, בעורת האדון, לשוב ולהיות אם! איך יוכל הוא לעשות זאת? אף שאלות הציפו את מוחי בעיה וכעונה אחת, אבל אני דחתי אותן על הספר, בידיע שאמם שמעתי מהאדון — הוא יקיים את הבטחתו בדרך המשולמת!

שהגעתי סוף סוף לאrizונה, שמחתי מאר לראות שוב את הורי ואת מיק וגיאו. מיכאל לא השתנה כלל, אבל כשהסתכלתי אל בני הבכור — התבוכוץ לבני בקרבי. הוא נראה עצוב וריק כל כך. יכולתי לנחש שעברה עליו שנה קשה מאד במובנים שונים, ואני נאחזתי בהבטחת האדון אליו בכל כוח.

בסוף דבר סוכם שגיאי יוכל לבקר בבית ספר קייני בישראל, כך שתכניותיו לבקר אותו בירושלים נשארו בעין. (ג' סייר לבניה גם למכאל לבוא, בחשבו שהוא צער מידי לטבול שכזה). בלילה שלפני צאתנו לישראל, ביקרתי עם גיאי באסיפת הערב של "משיח" 84, בynos שנתי של יהודים וגויים משיחיים. הלכנו שמה במיוחר כדי לראות את אחותי גולדי ובעלה, שכן גולדי הייתה אחת הדוברות בכנס. (גולדי נתלה חלק בחיבור ספר מצוין, יחד עם גיאן מרקל, בשם "התגברות על הלחץ").

כשעוזנו את הכנס לא נראה עוד גיאי כפי שהגיע שם. הוא התרגש מאר מהאהבה שהרגיש באותו ערב, ולא פסק מלומר: "זהו, הרגשתי אהבה כזאת! זה מה שהיה חסר לי כל השנים הללו!" ואז, בדיק לפניהם לבייהה הכפרי של מארסיה, החנינו את המכונית בצד הדרק, וגיאי הפkid את חייו בידי האדון. הוא התעסק בפעולות שטניות רבות בשנה الأخيرة. באותו ערב קיבל את סליחתו של האדון והחל להפנות את חייו לכzon הטוב ביותר שהוא יכולה לאפשרות. ואני התחלתי לראות שבל שנות התפללה שלו, כמו גם תפילותיהם הנאמנות של רבים מידידי, לא היו לשוא. האדון לא יניח בקלות לבני לנדרוד הרחק מידי מטיפולו האוחב של הרועה הטוב!

שהגענו לישראל — התאהב בה גיאי מיד עד מעל בראשו, ונראה היה שטאפס בנ רגע

את רוח החיים בישראל. ואו — ממש כפי שהבטיח — פתח האדון את הדלת בפני ג'ואי להשאר עמי בישראל. הדירה הקטנה שלתוכה עברהți נתנה לו הרגשת בית מלכתחילה, והאדון הפק אותה לבית באמת ובתמים! עד מהרה נتمלהה בני, בן הטיפשייטה, ובחבריו, בכלבלב קטן וחמוד, ובתוכי! איזה שינוי בחיי!
עוד דבר מיוחד אחד קרה באותו הקץ. בעת ביקורי אצל הורי, שאלתי במקרה את
امي: "אם, את עוד זכרת את משחק ה'מונופול'?"
היא הנהנה לחיות.

"האם את זכרת את בתיה המלון בפינת הרחובות ברודוק ופארק פלייס, שהיו הרכוש היקר ביותר? ובכן, המשחק מבוסס על העיר אטלנטיק-סיטי, וכך קרה, שבתקופה מסוימת הייתה למשפחתה של בטסי בית מלון באוטה הפינה עצמה. אולם אני זכרת את שמו של המלון ההוא". אמרתי לה.
למרבה הפתעה, שאלה אמי: "האם זה יכול להיות האマルלבוור בלילהם?"

"כן, אני חושבת שהוא שם. מדוע?" שאלתי.
זובן, לגמרי במקרה, כל השנים הוכרות לי, מאז הייתה ילדה קטנה ועד שנת 1941 בערך, נהנו, הורי, שלוש אחיותי ואני, לבנות כל שנה את חופשת פברואר במלון מאלבורוביילניים באטלנטיק סיטי! זה היה מלון חמוד!" הסיפה ואמרה. "... ואני זכר אףלו שבאמבטיות היו מי מלח חמימים, אם רצית בקר", הוסיף אביו, צעין שהוא ואמי נהגו לבקר שם גם בשנים המאוחרות יותר, אחרי נישואיהם. התפענתי כל כך!
שבועות אחדים לאחר מכן, כשביקרתי אצל סיד ובטי באראה"ב, בביטו המקסים של אביה של בטסי ליד מפרץ צ'ספיק, שאלתי את אביה: "האם אתה זכר משפחה יהודית מוקניתיקוט שבקרה במלון שלכם כל שנה בפברואר לפני שנים רבות? הם הפסיקו לבוא, אם איןני טועה, בסביבות 1941..."

"כן, נראה לי שאתה זכר משפחה אחת כזו... מחותן כלבו גדולת". עיניו נפחו לרווחה, שכן סבי היה בעלות המנהלים של ג' פוקס ושות", חנות כל בו מזינוות בהארטפורד. ואביה של בטסי המשיך: "אני זכר אותן במילוין מושום שהם אהבו מאוד את בטסי הקטנה. הם תמיד הביאו לה מתנות — והוא שマーה עליהם!" היא הייתה אז בת חמיש או שש). כמה שהרגשו באהבת האדון באותו רגע! כמה שהשתומנו למשמע הידיעה! לחשוב על כך שבסה וסבתה של היו חלק מהייה של בטסי לפניו שנים כה הרבה! ובטי עדין זכרה את המנתנות שקיבלה — בובות ענקיות וריהיטים תואמים, שמלה שיפון, פיג'מות משי וכיו"ב. הכתוב אומר לנו בצדקה יפה כל כך:

"שלח לחמק על פני המים, כי ברוב הימים תמעאננו."

קוהלת י"א: 1

לחשוב על כך שבסה וסבתה של היו כל כך את בטסי כל אותן שנים, ואו — 45 שנה לאחר מכן — פגשו סיד ובטי את נכратם בכפר נחום, בישראל, בהדרכה ברורה מהאדון להוציא לה עוזרה בכל דרך אפשרית! אז ידענו בצוותה עמוקה יותר שהקשר שנקשר בינינו ניתן לנו באמת במתנה מידיו, ולא היה מקום לטעות בנושא זה כלל. וזה היה גם עדות חזקה במילויו להורי. לחשוב שגם נקשרו ביחד יחד עד לפני שנולדתי אףלו!
כולם תיארו תמיד את סבי כאדם אעיל, וחביב מאד. הוא נפטר בחודש לפני שאני

נולדתי, ואני נקראתי על שמו. הדרים אותו לחשוב על כך כי בעוד שנים מעולם לא פגשתי בו — בטסי פגשה והכירה אותו, אם כי הייתה צעירה מכדי לזכור אותו בבירור!
באוקטובר חורנו, ולפננו ואני, לגרמניה. קבלנו הזמנות רבות לשאת את הבשורה הגרמנית, ונאנחנו דיברנו במינכן, ברגנסבורג, בברלין ובאייזור דיסלדורף. ושוב — כבאים בעבר, הרגשנו נוכחות האדון בעוצמה חזקה כל כך בכל אסיפה שהאנשיים נפלו על ברכיהם והתחננו לאדון שישלח להם על מוחם של יהודים רבים כל כך. בפעם הראשונה התחלנו להרגש שיש תקווה עם הגמני. ידענו, אמנים שהוא בין תיימן יציג קטן למורי, בהשוואה ל-60 מיליון האנשים החיים ביום בגרמניה,อลם מכל מקום היה זה התחלה. ג'ואי נלווה אלינו לגרמניה, והתפלל בעדנו בנאמנות בכל אחת מהאסיפות. כמו שמחתי לערף אותו לעצות שלו!

חדרים אחדים קודם לכן נפגעה מינכן ממכת ברד בגודל של כדור טניס. אנשים אמרו שהוא נשמע ממש כמו התקפה ארטילרית, והחדר גרים לפגיעות גופניות רבות, וכן נזקים רעילים לרכווש. מכוניות רבות עדין חרוקות ומשוננות מפגעתן של האבנים הגדולות שנפלו מן השמיים. זו הייתה בפריש אזהרה מאלהיים, תוכורת עוגמה לכך שארכאים שונים החסיד קרבנות במהרה אל קיצן.

מורור הדבר, אבל היו אנשים בגרמניה שהכירו בזאת כך. רועה ערדה אמריקני אחד נאסר בגרמניה ביום קודם לכן, ונוצרים רבים סברו שאבני הברד היו תגובה ממשיים למסרו! אך האמינו לי, לו היה הקב"ה מגיב על מסאר ילדיו באבני ברד, היה ברית המועצות כולה

נקברת כבר מזמן תחת מטה ברד!
!

בשarityו אותו החורף נשארתי בירושלים והמשכתי בעבודתי על הספר. זה היה זמן קשה במונחים רבים. לחצו של האויב היהקשה מאד, וכתיבת מאה הדרפים האחרונים היהיתה איטית עד להכabies. יכולתי להגשים זאת דף אחר דף, יום אחר יום. היו עיכובים וڌוחיות רבים מספור, לבך מהעובדה שחיל מזמני הוקדש שוב לתפקיד האם!

בתחילה הרגשתי צורך לעורך מסע נוסף לפולין בפברואר 1985, וכן לבנות זמן קצר בברית המועצות, רק כדי לחדש את הקשר עם חברי שם.อลם שביעות אחדים לפני המועד המתוכנן, ביטל האדון בתקיפות ובבהירות רבה את הטויל.

בשיחותי עם אחרים בירושלים, מאוחר יותר, נוכחתי לדעת שאתו הדבר בדיק קרה גם להם באותו השנה בדיק. אח אחד קיבל תשובה ברורה שתכניותיו לנסוע לברית המועצות בוטלו בשל העדר תמייה מספקת בתפילה. יתכן וזה גם שקרה במקורה שלו. (אללא אם לא שמעתי היטב את האדון מלכתחילה).อลם זה נותן לי הזדמנות להרגיש בחזקה ובהירות שאללה, אשר הופקרו ונצעטו להתפלל بعد אחיהם ואחיהם המוצבים בעמדות קדמיות בחזית המלחמה, חייבים להכיר בעובדה שתפליותיהם חינויו حق להגשת התכניותיו של ה'. בשbill מישחו המגיע לברית המועצות לדבו, כשהואمام אין שהוא עומד על בסיס איתן של תפילה, מבלי לדעת שرك מעתים בלבד מתייחסים לעניין ברצינות, זה דומה למישחו השולח גנאל לשודה הקרב, למאבק נגד אויב אכזרי. הוא יסתער קדימה, באמונה שכוחותיו שועטים בעקבותיו,อลם אחר כך ימצוא את עצמו עומד מול האויב לבדו, כשל חיליו תעוז איכשהו מהדרך!

ארבעת סיורי הקדומים בברית המועצות היו מכוסים היטב בתפילה, ואני חשתי בכיסוי נפלא של חסד ה'.อลם מסעי לפולין היה משחו שונה לחלוין. מסיבה כלשהי, לא היה

שם כיסוי התפילה בנסיבות. למורתה של האדון הגשים את מטרותינו בכל זאת, הקרב היה נורא, ואני נאלצתי לעזוב את המדייה ימים רבים לפני המועד שתוכנן מראש, כשהאני חולה מאד. רק בתפילה ובהפגעה נוחלים הקרובות הרוחניות העקריות נצחון! ומשום כך יש לכל אדם המערוב בכך, אפילו מאחורי הקלעים – תפקיד חשוב בויתר למלא. זה רציני, משומע שעקב החסר שלנו בתפילה ובהפגעה, אין עבדת האדון יכולה להתבצע כמו שציריך!
אי לכך נשארתי בביתי כל ימי החורף, ולא נסעת ערד סוף מרץ – ואז חזרתי שוב לגרמניה.

הגענו לגרמניה בפעם הששית מזה שנתיים. הפעם, אחרי יעקוב קוצר ביותר במינכן, דיברנו בעיקר אל קבוצות חדשות בסביבות דיטלדורף. ושוב נוכחנו לדעת שלא כל קשר עם סוג האנשים שאיליהם פנו – בין אם לאנשים שגילו פתיחות כלפי אדוננו, או לאלה שהחתמו לבם לפניו – עדין הפילה אותן נוכחות ה' על ברכיהם בתשובה. זו הייתה חוותה מדהימה; אולם אישׁחוּ הינו מודעים הפעם במיוחד ל夸צ'ר הזמן שנפטר, ולהמוני האנשים הגרמנים שנשאו לאל חורה בתשובה!

גיאי הצטרכ אל ולפונג ואליי בדרכנו לגרמניה גם השנה. בעבר עשרה ימים חור לישראל, בלבד; ולפונג שב לנורבגיה, ואני יצאת מגרמניה בדרך לסאראפואול, ברזיל. (עם חנית בינים בארץות הברית, כדי להתראות עם מיכאל ביתה של מארסיה).

הוזמנתי לבזיל כדי לדבר בכינוס גדול למען ישראל, ולמעשה דיברתי גם באסיפות מישיות אחרות באיזור סאראפואולו – שתיים עשרה אסיפות בשבעה! סאראפואולו הינה עיר ענקית!

הקהילה המשייחית בסאראפואולו הינה תומכת ושופעת חיים ביותר, ובה אלפי ערים הנכונים לעובד את האדון בהתלהבות. הכנסיות ובתי הקהילות היו מלאים מפה לפה, והיה נפלא לדבר אל הנאספים בארץ ההייא, ולראות בפניהם של הנוכחים התלהבות שכזאת והיענות שכזו! אני פוחדת שכבר תוכנתי לאירופה, שם קורה לי פעומים שאינני מרגישה כלל – בשעה שאני מדברת – שהאנשים נמצאים במקומות! פעמים כה רבות אין תגובה כלשהי! כך שלגבי, חיוניותה של הקהילה בברזיל הייתה הנאה צרופה!

מרגש היה גם לראות את הקשר הדוק שיש לקהילות השונות בין לבין עצמן. נראה שכמעט ואין למצוא שם את אותה התהווות בין הכנסיות, הגוליה לעין כל בשאר הארץ, אלא אדרבא – קיימים שם חילופי דעתות וקיים תקשורת פתוחים בין קהילה לקהילה, ואפיו מעיר לעיר! ובאשר לי, היה נפלא כל כך לראות אלפי ערים רבים כל כרך! אולם למען לא תחשבו שאני מתארת כבר את הקהילה השמיימית – היה שם מכשול אחד רציני, וזה היה דזוקא בתחום הפיננסי.

כאשר הגיעתי לבזיל, היה כרטיס הטיטה שלי (מיישראל לגרמניה, ושם לאראה"ב, לבזיל וחזרה לישראל משולם רק בחציו). כשיצאתי מארה"ב, הייתה לי תחושה ממשית ביותר שלא יהיה אףלו אדם אחד בברזיל שיוכל לעזור לי, ושאלאץ לעזוב את הארץ עם כרטיס חצי-משלום! התקשתי להאמין בכך!

בשנת 1982, הגיעתי לנו זילאנד כשאני נתונה במצב דומה. באותוה תקופה ה策רכתי עדין לשלים תמורת הרכטים מסביב לעולם, שעלה שלושת אלפיים וחמש מאות דולרים, ואני הגיעתי לנו זילאנד כשהחוב הזה רובץ עלי, וברשותי דולר אחד בלבד במומן! עד

מהירה למדתי לדעת שמרבית הקהילות נתנו עשרים דולר, כסכום קבוע, לדרשנים אחרים, ובڪעב זהה יהא עלי לדבר בכאלפיים אסיפות כדי שאוכל לכטוט את מהיר הבהיר! אך למורות שהקהילות נתנו כה מעט בניו זילנד, היו אנשים פרטיטים בארץ ההיא, שהי' יכול היה לדבר אליהם, ואשר נתנו בשמחה ומתוך צוות לדברו. וכך בדיק סופקו כל מחסורי בארץ מרוחקת זו.

באסיפות, לא ביקשתי מעולם תרומות ומעלם לא הזכרתי כספים, בבטח באדון ובמשאיו האינטנסיביים לקבלת האספה הדורושה. אולם הרגשות מהאדון שלא נמצאים בברזיל אפילו אנשים פרטיטים שיש להם מושג כלשהו באשר לנ廷ה מתוך צוות לאדון! התקשתי להאמין בכך, כפי שהזוכרתי קודם; אולם כאזהרה מוקדמת התרתית במאסיה כי יתכן וייה עליה לעוזר לי בכרטיס טישה מנמל התעופה ג'. פ. קניי בניו יורק לפילדלפיה, בשובי לארכות הברית!

הגעתו לבrazil בשברחותי ארבעה עשר דולרים, וכשאני חייבת עדין עברו חצי קרטי. ידעתني שבאדון בדרך כלל אין חובות, אולם חשתי שהוא הרשה את המ丑ב הזה על מנת להציגו על חסר מוגדר בתוראה, הקיים בקהילה בברזיל. וכמובן שהוא צדק. למורת שדיברתי באסיפות רבות, מרביתן באלומות ענקיים ובأولمביי קונצרטים – לא קיבלתי כסף כלשהו, אף לא ממש! בשום מקום! ידעתני שנשייעת היתה ברזון ה', ובמשך שנים נסמכתי על הבטחתו ש"ראוי הפעול לשכו". אולם מעצבי הכספי לא השתפר אף הוא זה, ועד מהרה לא נותרו לי גם ארבעה עשר הרולרים!

לבסוף, ערב אחד, כשהיצאתי לאכול פיצה עם משפחה נחמדה מאד שבביתה התאכסנתי, ועם צעריך אחד ששים לי כתרוגמן ברבות מהאסיפות, העלייתו את הנושא. הסברתי להם שהגעתי לבrazil לשני נסיבות בערך כספי על מנת לשלם תמורת קרטי הטישה שלי שם, ושהאדון הודיע לי מראש שהחסור הזה לא יסופק!

והמשכתי: "העובדת שסיפרתי לכם זאת פירושה שאיני יכולה ואני רשאית לקבל שום כסף. אך אמרו לי: האומנם זהה באמת בעיה פה בברזיל? אני מהה לדעת!"

כולם התחילו לדבר בבית אחת, והסבירו שזויה למעשה בעיה חמורה כל כך, שפעמים רבים היא עיכבה بعد התקומות העבודה ה'! "פעמים רבים קורא האדון לצעירים לעזאת עבודות הבשורה, בין אם בתחוםי ברזיל ובין אם מחוץ לה, בארץות רחוקות. אולם אין מלמדים כאן כלל אודות נתינה מתוך צוות לאדון, כך שכמעט ואין איש המסייע במימון החזאותיהם של המבשרים העזירים! משום כך מעוכבת עבודה האדון במידה רביה", אמרו לי.

שוחחנו על כך במשך זמן מה, ויכולתי להרגיש שזו אכן הייתה בעיה רצינית המעכבות בדרכיהם بعد הפצת הבשורה. פעם דיווחה ברייל הארץ שבעצמה ייבאה מبشرים, ואנשים שהגיעו מארצות רחוקות תמיד הביאו איתם עוזה כספית לבrazilאים. ועכשו, למורות שברזיל עשירת וMSGNGT יותר, והקהילה גדולה ותוססת, עדין נשarraה שליטה פה המנתלית של "רחמו על מסכן עני שכמוני!"

AIRU, שלמהרת בבוקר הייתה אמורה לדבר אל קבוצה של ארבעים רעני קהילות. ידעתני שזויה הזרמנות נדירה לדבר אל אנשי אלוהים כה רבים בעת ובעונה אחת, והאדון אישר בתקוף כי בצענו שאלמד אותם על הנתינה מתוך צוות לדברו. זה היה מפחיד במקצת

לחשוב על כך. יכולתי רק לבטוח שזו הייתה באמת הדלת שה' פתח, ושללא ספק לבודהיהם יהיו פתוחים לקבלת בשורה שכזאת!

מהחרת בבוקרفتحתי את האסיפה בתפילה, ואז אמרתי, בבריחות הדעת: "ויתכן וזו תהיה הפעם האחרונה שאוזמן לבורייל! אולם האדון גילה לי מצב הטעון בהחלה התבוננות עמוקה ותפילה מצידכם!" ואז המשכתי בנימה רצינית יותר. "אני מתיימרת להיות בתוך שבע ימים מומחית למצוות של הקהילה בבוריל. אולם האדון הינו מומחה, והוא הכין אותו לכך עוד לפני השגעתו לארכן הוותק!" ואז סייפרתי להם על חובי, וציניתי שם שוםך איןני רשאית לקבל מהם כספים כלשהם. "אולם האדון הרשה שזה קירה עלי מנת להראות לי את העורף הגדול השורר בארכן זו להבנת משמעותה של הנtinyה לאדון מתוך צוות לדברו!"

ואז נתתי שיעור תוראי על הנtinyה, ובהדריכת האדון הצגתי בפניהם את הפסוקים הבאים:

"וקהל המאמינים היה להם לב אחד ונפש אחת, ואין איש מהם אומר על אשר בידו: 'יל הוא', כי הכל היה להם לנחלת כולם.

ובגבורה רבה ייעדו השליחים על תקומת האדון ישוע, והצד גדול היה על כולם. כי לא היה בהם חסר דבר, כי כל בעלי שדות ובותים — מכרו אותם, ויביאו את כסף מחירם, וישמוו לרגלי השליחים: וויתן לכל איש ואיש — די מהסورو".

מעה"ש 7 : 32-35

"על כן רأיתי לבקש מן האחים כי יקדמו לבוא אליכם, וכייננו את ברכתכם המiouודה מלפנים, למען תהיה מוכנית בעין ברכה, ולא בעין מתנת כייל. כי הנה הווורע ביציעום — יקצור בעיניהם, והוורע בברכות — יקצור בברכות. וכל איש — כאשר ידבנו ליבו: לא בעין רעה ולא לאנטו, כי הנוטן בלבד שמחiah אוטו אלהים.

ואלהים יוכל להשפיע עליום חסד שיזיהו לכם בכל עתדי ספוקכם בכל, וחותירו בכל מעשה טוב.

בכתוב: 'פייזר, נתן לאביווים — עצקתו עומדת לעדר' והנותן זרע לזרען ולחם לאוכל — יtan וירבה את זרעכם, ויפリア תנבות עצקתם. למען העשירו בכל, לכל התמיימות אשר פוריה תודה לאלהים, יעיל ידייט. כי שירות העבודה הזאת לא לבד י מלא את מחסורי הקדושים, כי גם יחו רביים לאלהים בפועל שירותם הנאמן הזה.

יכבשו את האלים על משמעת הוראתכם לשירות המשיח, ועל תומת חברתכם עםם, ועל הכל".

השנייה לקורינטים ט': 5-13.

וכן גם את הקטעים הבאים:

מתי ה': 42; י': 8; י"ט': 21

מרקוס ט': 41; לוקס ו': 38.

ובטיסים אמרתוי להם: "יש לי הרגשה חזקה מאד מהאדון שישנם פה אנשים צעירים רבים שנקראו להברין את הבשרה בארץות זרות, כמו גם בארץ פנים. יש להבין שזו היא העבודה החשובה יותר עלי אדמות! כמוון שאין זה בסדר שאנשים אלה יעוכבו, ושימנעו

מהם מוצאת לעבדתם אך ורק משום שאין להם כל מקורות מימון! השליחים האלה צריכים לדאגן בראש ובראשונה לשיעורם של האובדים, ולא להתחבט בשאלת תבואפת לחם מחר! אין להתייחס לכך בקלות ראש, וסבירותני של אחד מהם צריך להתפלל על כך, והאדון יאשר זאת בלבוכיכם. זה טוב שבני אדם נוטנים חלק מההוננותיהם לקהילה. אני יודעת שאות זה מלמדים פה בנאמנות. אולם הם צריכים ללמידה גם איך לחתת מתוך צוות להמצחו של רוח הקודש. ובזרע עודה, גם עליכם לעשות כך. ישנו "פרויקט" חדשים" די והותר. עליכם לשאול את האדון גם איך להשתמש במוניות המוניותם לקהילה. מלאכת הבשורה חייבת להיעשות, וזה צריכה להיות עדיפות ראשונה. ואני מירושה מהאדון שאם הצעיריים האלה יהיו חפשיים, מבחינה כספית, לצאת ולהבריא את בשורת התקווה, עתידים להתרחש פה כמה וכמה דברים מרגשים באמת! וזהי אחריות חמורה ביותר, למען האמת, שאיננו מעכבים או מונעים בשום צורה שהיאبعد דבר ה' מילצת ברמה ולהשיע אובידים. צעירים אלה זוקים לאהבה, לתמייה, לתפילהות ולבטחן כלכל' ביצאים למשימה החשובה מכל!"

רועי הקהילות קיבל את הבשורה הזאת בעונוה רכה; הם הגיעו על ברכיהם וביקשו את סליחת האדון ואת עוזתו. כמעט כל אחד מהם הביר בכך בכוצר מיידי ואמיתי של הקהילה הברזילית, ורבים ביקשו מהאדון עוזה בהוראה התורה הזאת תיכף ומידי! זה היה עידוד רב, ואני יכולתי לחוש בעיליל שנחשול אדריך של צעירים מוכן עתה לשירות האדון הן בארץ זו והן בארכות רחותוקות!

למחרת בערב, אחרי אסיפת הערכית, נסעו מצדיה האחד של סא-ופאלו לבית שבו התאסנו, בעבר החשני של העיר. היו עייפה ביותר והתגעגעתי לשינה טובה בלילה ההוא, משום שהחום והחלות היו מתיישבים ממש. די קרוב לבית תעינו בדרך והגענו לبيת חולמים, שבו שכב נשיאה החדש של ברזיל כשהוא חולה אנוש. היו שם כמה וכמה צוותי טלויזיה שמקמו בחוזית בית החולים, כשהם ממתינים לידיעות בדבר מצב בריואתו של הנשיא.enschlfen לאיטנו על פניהם, אמר פתאום הבהיר העזיר, אשר שימוש במתורגמני, לנаг: "עוזר את המכונית! האדון אמר לי שאستر צריכה להופיע בטלוויזיה!" וברגע שלآخر מכין זינק החוצה מהמכונית!

לבי צנחה לבונות רגלי, משום שאני היהתי עייפה עד לעצמותי, ולא נראה לי מתקבל על הדעת שאני אופיע בטלוויזיה הברזילית! פעים רבות אמרתי: "כשאתה עובד בשירות האדון – השכר הוא גדול באמת; תגמול הפרישה הם מחוץ לעולם הזה – (השימים), אולם שעות העובדה מוזרות ביותר!" האדון יכול לגדר שתויר יומם בעודה אחד יותר misuse ביכולתנו להעלות בדמיונו בכלל, ונראה לי שהוא אחד מאות ימים!..."

בסיוף של דבר, קצת אחרי חצות, הסכימה אחת מתחנות הטלוויזיה לראיין אותו! לא היה לי רמז של מושג מה לומר, עד שהמקרופון היה כבר תקע לפני פרצופי... התפלתי וביקשתי חכמה מהאדון, ואמרתי: "אני באתי הנה לביקור בברזיל מבית בישראל, ובחיותי פה בארככם היפה דיברתי לפני כמה וכמה אסיפות מшибילות. התרגשתי מארך לדרות אלפיים ורבים, ובעיקר בני נוער, המתפללים למען הנשיא. וכך רוצה אני לנשיא ברזיל: "התעוזד, אנשי ברזיל אוהבים אותך מאד, וחשוב יותר – אלה יישראל אוהבים אותך מאד". והייתי רוצה להוסיף את תפילותי של, מירושלים, ישראל, לבריאותו ולשלומו של הנשיא..."

הכתב התרשם והתרגש מאד למשמע דברי, והבטיח לי שהם ישוררו בטלויזיה של ברזיל כבר למחרת. מעניין לציין שבעל אותה רשות שידור הינו יהודי, וכשהוא שמע את הבשורה, אני מניחה שהיא געה גם ללבו! מכל מקום, לאחר יותר שודרה במחזרות 'מבט' בטלויזיה הישראלית, הדיפה שאשה ישראלית נתנה בשורה של תפילה ותקווה לנשיא ברזיל! שירות האדון איננו משעם אף לרגע!

ביום האחרון באיזור סאראפואולו בקרתוי במרכז שליחותי באיזור כפרי. זו דירתה שלחתת אמונה, וגם היא הוטרדה מאד מהעדר הנתינה בקרב הקהילות הברזילאיות, אלם המשיכה לבתו באספקת האדון למורת זאת. היו שם מתקנים חינוכיים לאלה שנקרו לשירות הבישור, וכבר נשלו משם אנשים רבים עם בשורת היושעה בפיים. דיברתי אל מאת הסטודנטים במקום בדיק לפניהם צאת למל התעופה, והתברכתי מאד מהחויה הזאת. ורחשו מה שקרה — מהמשלחת היהיא קיבלת ממנה כספית, שהיא בה די כדי לשלם بعد טיסתי מניו יורק לפנסילבניה, ועוד קצת יותר!
טשתי לריי דה זנירו, ובאותו ערב דיברתי לפניו קהל גדול שהתכנס באולם קונצרטים

מקומי
ביום האחרון לשוחתי בברזיל קבלתי סיור מקיף בריו היפה, ואפלו זכתי בשעה שלמה של שכבת פרקדן בשמש, על חופה הממציצים של ריו, והתרעננתי לאחר מכך במקהה קוקוס קר בקרח! אלה הנוסעים למען האדון ידיעים שכרכוה בכר הרבה קשה ומעט מאד זהה בצדיה; אלם מפעם לפעם יש גם מעט "זהירות" שיטחיו! ...

כשחזרתי סוף סוף לירושלים — נשארתי שם שבועיים בלבד! משום שבאים הששי שלآخر מכון התרבות נטוע, יחד עם סיד ובטי ועם מבונית הכתيبة הנאמנה שלי שב לפטמות הקטנה והיקחה שלי. (המשפחה מנירז'אלנד חזקה כבר לביתה, וחבריהם אחרים מארצאות הברית — מארי צ'אנסלור ובחיה אננה מררי — באו אליו לשנה כדי לעור עם הספר. גוזaic יכול היה להשאר איפוא אתן בשבועות שבהם נאלצתי להיעדר מן הארץ. איזו הקללה הייתה ולדעת שמישה יdagalo!

שלוشتנו ערכנו קודם כל ביקור נפלא באthonה אצל נלי וסופיה, וכן פגשנו את אחד מזקני הקהילה האנגליקלית המקומית. האדם הזה הינו ממש אוצר, ולבסוף שמח כל כך ואהבה כובשת לאדון. הוא סיפר לנו שהגיע שנים רבות אחר "האמת", ולבסוף שמח כל מה למצואו אותה בישועת המשיח! הוא ייסד קהילות משיחיות רבות ביון, ואין זה דבר של מה בכר בארץ הנשלטה שלטון כה נוקשה ע"י הכנסייה היוונית או רוטודוקסית. על כל אפלוליותה. סיד ובטי ואני הוזמנו לדבר באחת הקהילות ביום המחרת, וזה הייתה ברכה מיוחדת לכל אחד מאיתנו להיות מטוגנת לדבר בקהל יהונית. איךשהו הוכיר לי הדבר את ימי שאל ההרטסי, שבאים עבדו את האדון יהודים יוונים בלבד ...

למחרת אחר העצרים נפגשתי עם עזיר יהודי אחד, ואחרי שחווחתי איתו כשבטים — הוא פתח את ליבו לאהבת המשיח. בני זוג אחר בקהל התפללו למעןו בנמנות זמן רב מאד, ושמחתם לא ידועה גבול בראותם כי תפילותיהם ניבנו פרי! העזרה היה כה מלא בשלים ובשמחה שرك בכוונו של האדון להעניק. הוא סיפר לנו לאחר מכך שהקהל היה היהודית ביון הינה אך מלוכדת מאד, ויש לו הרושם שהוא היהודי הראשון ביון בימינו אלה, המכיר בישוע כבמישיח ישראל! זה היה זמן נפלא לבולנו!

למהרת בערב, כשהעbara המעבירת את הסיבוב האחרון ונמלה של סקאללה נראית באופק — הרגשת כי נפלא להגעה סוף סוף לאי פאטמוס. אנטוניות היה בוגם כדי לקבל את פניו, כתמיד, ועדיין אנחנו מבורכים מקבלת הפנים הנפלאה שלה וכינו מכל ידידינו שבאי בימים שלאחר מכן!

הפעם באננו שמה לשזהה קצרה, וזאת — משום שתכננו להשאר במקום שבועיים בלבד. קוויית ישוטף ייה לזמן לעבוד בצהורה מרוכזות על הספר. סייד עוז בתיקונים ובטסי בעריכה, ויחד תכננו להשיג הרבה הספק! אולם לאordon יש לעממים רעיונות אחרים. אחרי שישה ימים, שביהם הודפסו דפים רבים, נערךנו ותוקנו — נשברה מכונת הכתיבה. לא הייתה כל אפשרות לתקן אותה自己 עצמו; וכשהתקשרנו עם חברת MBW באתונה, מרחק עשר שעות נסעה בדרך הים, והודיעו לנו שלא יוכל להסתבל בה אפילו לפחות שבועיים! לא יותר לנו אלא לקבל זאת מהאדון. ואמנם, הייתה זו קופה למנוחה יותר מאשר לבב אחר. הגעתו לאצאות הבירות מבריל בשני שבוע חוליה ביזנטינה, למרות ששתייתו שם אך ורק מים מבקבוקים! מיד התחלתי לקחת תרופות, דבר שהיה בו כדי לעוזר; אולם השבוע האחד שבילתי בישראל היה עמוס פעילות קדרתנית כל כך, שהגעתי, אני בטוחה, לאפיקת כוחות ממש. הימים הבאים היו מלאים בנוכחותו הנעימה של האדון, והייתי אסירת תודה על הזמן השקט הזה.

ليل אחד, אחרי סייד, בטסי ואני התפללו ביחד, יצאתי מהחדרי כדי לשבת מספר דקות בGINA הקטנה והחמורה שלפני דלת הבניסה. הסתכלתי למיטה, וראיתי לך לבנה בהתחותו בבסיס הירח. זה היה לילה מלא תעלומה, כשרוחותיה העוזות של פטמוס מנשבות בו בפראות. בטסי ואני התבוננו בליקוי ביהר. הליקוי הגיע לשיאו בחצות, ונשאר קר זמן לא קער! אולם נטלותה אליו הרגשה מוזרה, וכשחוורתי לחדרי, כרעתי ברך ושאלתי את האדון מה כל העניין. הסופו לדבר הוא לי: "שאלי את סייד באיזה יום נכעה גרמניה בתום מלחמה העולם השנייה!"

כאשר העלייתי את הנושא למחורת בובקר, התברר לכלנו שליקוי הלבנה התרחש בדיקום השנה הארבעים לבנייתה של גרמניה! יתרן וזה היה סתום "ליקוי לבנה שגרתי". אך לפחות באיז פטמוס הוא לא היה רגיל כלל וכלל!

ואז, בדיק בובקר הראsoon לשנה הארבעים ואחת לסיום המלחמה, מעט אחרי חצות, בהיותי שוקעה בשינה עמוקה, ראייתי לפתע פעם נוספת את החוץ שראיתי ב-1983. בהירותה יתרה ראייתי את המזוק התלי על פי התהום. גרמניה הייתה תלואה בחבל דק וייחיד מל קצה המזוק, והוא המזוקה גורגן עמדת באיז מעלה לחבל, כמובן. פתח תקפה אותה הרגשה נוראה, וב恰恰ליות סופית רכה נשמעה אוושה, כמו שב רווח, והקדומים צנחה, החבל ניתק, וגרמניה צנחה ונעלמה בתחום שמתוחת.

כאשר התעוררתי למחורת בובקר, לא זכרתי זאת כלל עד אחרי ארוחת הבוקר, כששלשתנו קראנו ביחיד מטבח אסואאל צ'ימברן. כשהטסי קראה: "...פָּן יַאֲבֵד חֹזֶן..." לפתח הביא האדון לזכורי את חוותיתليل אםש.

למען גרמניה אני מקווה שטעות עמדרי, אולם איכשהו אני יודעת בעמקי ישורי שאינני טעונה. שבועות אחדים לאחר מכן, בהיותי בבירור אצל הוורי בארצות הברית, ראייתי את שלוש השעות האחרונות של סרט הטלוויזיה "שואה". ובשעות הללו הבינו כי שוב שטיות כגון זה לא ישכח אפילו ע"י האדון!

יום אחר, עוד בשנת 1978, כאשר קרוו אצלי סייד ובטסי בפעם הראשונה, שכרנו מכונית, כדי לאפשר לנו תיור קצר בארץ ולראות את נופיה. בשבת אחת בוקר הוזמנו לבקר ידידים ישראלים שלהם באשקלון, אשר ציפנו לנוamo בשעה 11.00. בדרךנו החוצה, למוכנית, אמר לי האדון: "ארשה לך לנוהג היום רק אם כולם יסכימו פה אחד, שאת צריכה לנוהג לפי הוראותיו!"

זה נשמע מעט מבשר רעות, ומובן שאין לא העתי לנוהג! אולם כאשר הגענו למוכנית המסתינה, אמר סייד: "אסתר, האם את מוכנה לנוהג היום?"
סבירתי להם על הוראה המורה שקבלתי מהאדון, וכולם הסכימו שאוכל לנוהג,

שהאייה חופשית לנוהג לפי הדרכת ה'!
יענו את שכונת רמות, ובצומת הראשונה הייתה אמורה לנסוע ימינה, כדי לעלות על הכביש המהיר, המוביל למחלף אשקלון. אולם דודוק באotta צומת ראשונה עצמה, הייתה הדרכת האדון ברורה בתכלית: "סעו שמאלה!" איש במוכנית לא פצה פיו, כאשר פנינו בכוון הפוך ליעדנו.

הדרכת האדון הביאה אותנו ישר למרכמה של רמאללה, עיר ערבית אנטישראלית, לבב "השתחים המוחזקים" (המכרים בעולם כ"הגודה המערבית"). עד שהגענו לرمאללה, כבר נשענו כמה הערות של תרעומת מציד סייד, בטסי, וידידה נוספת שהצטרכה לטילוננו באותו היום. בסופו של דבר הציעה החברה הזאת שאפנה לדרכ מסויימת, ואני שמעתי בקולה במקומות להקשיב לקל האדון! כתוצאה מכך מצענו את עצמנו על כביש צדי, במבו סתום, וכך בוטב את המוכנית לאחור במטרה לשוב על עקבותינו, נאלצנו לתמן אותה כשאנו תלויים על קצהו של מצוק תלול! ידעתה שמרגע זה ואילך, לא משנה כמה מהם יתרגו, עלי לשמעו להדרכתו של האדון בלבד. הוא הודיעוotti אל מחוץ לرمאללה, ואנחנו התחלנו לנסוע בדרכים העקלקלות ובכבישים הצדדים המתפתלים על הרי יהודה. בינותיים עבר כבר הזמן שבו היינו אמורים להגיע לאשקלון. ומש שחששתי שהינה אנחנו מתקרבים בדרך אשר תוביל אותנו לאשקלון, עברתי ליד דרך צרה, והאדון דיבר: "פנוי אל שביל העפר הזה!" בינותיים היה המתה במוכנית בשיאו, וכולם פצחו במקהלה תלונות. לבי החל לפעום ממהירות. ידעתה שבעני ה' זה היה מבחן, כשהוא העביר על שורשן של רבות מהבעיות ביחסי אליו — על נתינתי להעדייף למצוא חן בעני

בני אדם על פני הנחת דעתו של האדון. ומайдך גיסא, יכולתי לחוש בחוסר תמיינות דעים כזה, שידעתני שאם נשאר יידיים אחרי החויה הזאת – יהא זה רק בשל חסדו של האדון. אולם המשכתי לנוהג למלות הכל.

הדרך נשתנה צרה ומלאת מהמורות יותר ויותר. המתה הלק' וגבר עוד יותר, והגעתי לנצח שבו היהתי נכוна לוותר, להפנות את המכוניות אחרת אל הכביש הראשי ולהמשיך בדרך. אולם האדון שב ואמר: "המשיכי לנוהג!"

הסתובבתי מאחרי עיקול הכביש האחרון ומצאתי מגרש חניה קטן ולידו חורשת עצים. שם, מתחת לעציים היה שלט קטן: "ברוכים הבאים לעמאות". החניתי את המכונית לידיו. סיד ובטסי הגיע מאי לגלות את מקומה של עמאוט העתיקה, בידעם שהוא איננה מרוחקת מרחק רב מירושלים. זהה היה בדיקת המקומות שאליו הדריכנו האדון באותו בוקר. ככל היו עדין נסערים למדי, אולם בכל זאת יצאנו מהמכונית וטילנו סביב באתר עמאוט העתיקה. אחרי זמן מה חזרנו למונית, יצאנו לכביש הראשי, ושם – ממש לפנינו – היה שלט המורה איך להגיע אל האוטו-סטרדה ומשם לאשקלון! הגענו לבית הידיים בשעה אחת אחר הצהרים, שעתים אחרי המועד שנקבע מראש. הגיע שדפקנו על הדלת קבלו ידידיהם היישראליים את פנינו בקריה: "הו, תורהلال, אנחנו כל כך שמחים שאחרתם! היינו כל כך עזיפים, והתינוק לא נתן לנו לשון רוב הלילה, קר שישנו הבוקר יותר מהריגל. אלו הגעתם באחת עשרה – הייתם מוצאים אותנו שקועים עדין בשינה עמוקה!"

כמובן שהוא אישור מהאדון שבאמת שמעוי את קולו כל אותה העת. אולם אנחנו היינו עדין נרגזים ונרגשים מכדי לשמהוב בכר. אולם בכל השנים שלאחר מכן, יודעת אני שהדרך לעמאות" תשאר תמיד קלך עמוק להליכתו בעקבות האדון.

פעמים רבות מבקש מאחנו האדון דברים שאחאים אינם מבינים. דרכיו גבוהות ונעלמות לאין ערוך מדרכי העולם הזה, ואנחנו איננו יכולים אפילו להתחיל להבין את מחשבותיו או את תכניותיו הגבותות יותר, בדברים שהוא מבקש מאתנו לעשות. אבל כל אחד מאחינו צריך ללמוד את אותה מידת ביטחון פשוט בה. את אותה נכונות ללבת בעקבותיו ולשמעו בקולו, גם אם אלה האהובים علينا ביותר מהתנינים בכל תקופה להדרכת האדון בחינוי. פעמים רבים, כמו בדרך לעמאות באותו היום, קורה שאפירלו חוותינו אנו עלילות להיעיד שהאחרים צדקו, ושלא יכול להיות כי שמענו את האדון כל! כי הדרך לעמאות נעשתה צרה ומשובשת יותר ויותר ככל שנענו בה, עד שבסופה כמעט ואי אפשר היה לראותה בה "דרך" כלל. אולם בחסדו של האדון – נצמדתי לדברו אליו, כמובן שהוא ידע כל הזמן שבדוק מעבר לעיקול האחרון שבדרך נמצאת עמאות – מקום ההתחברות הענוגה אליו, המקום שבו תיפתרנה כל החירות של קרייתו, כשהוא מהלך יחד אנתנו. כמה טראגי היה זה בחינוי, לו היינו מתייאשים ופונים לאחרו ממש לפני העיקול האחרון הוא, בלי לדעת לעולם עד מה קרובים היינו למקומות המפגש וההתחברות הנפלאה איתנו!

אח יקר אחד בירושלים נשא דרשה אשר העמיקה לגבי את בשורת עמאות. הכל החל כשבע ימים קודם לכן, כשהוא אמר לו: "חייב להיות אהדות בין היהודים המשיחיים והערביים במשיח". אולם כל מה שרואבן קיבל שוב ושוב מהאדון הייתה המלה: "פירוד!" כמה ימים לאחר מכן, עורר אותו האדון משנתו בשעה שתים לפנות בוקר. תגובתו הראשונה הייתה: "או, לא, אדון! מה דעתך על שבע בוקר?"

לפתע חש יובש בגרונו, וכשדק ממתטו כדי לשותות מעט מים, ידע שרצה לשמוע מה שהאדון רצה לומר לו באותו לילה. ואכן, באותו לילה פגש אותו האדון בנווחותו הברוכה בעורה נפלאה כזאת, שהשעות חלפו ועברו, והדבר שידע לאחר מכן היה – שהשעה אכן הייתה שבע בבורק! ובכל אותן השעות הקטנות של הלילה, פרש לפניו האדון ברוחו את משמעות ה"פירוד" וה"התבדלות".

התגלות הראשונה שבעל במושג של הפירוד היה הצורך להיות נבדל לאלויהם. התבדלות לאלהים הנה המפתח לכל. איננו צריכים לנתק את עצמנו קודם כל דבר זה או אחר בחינו, משום שככל אלה לא יעוזרו לנו כלל, אם לא הובדנו קודם כל אליו.

הכהנים ששירתו את הא' בבית המקדש נכנסו אל הקודש הפנימי. וזהו המקום שאלו קורא הוא גם לנו להכנס – אל המקדש הפנימי, למקום ההתחברות האינטימית אליו. רק מתוך הקודש הפנימי מתחילה גם התנתוקנות מדרכי העולם הזה.

אלוהי התנ"ך ואלוהי הברית החדשה – אל אחד הוא. בברית החדשה מתגלה אלינו האלים בצורה אינטימית יותר. ובשתי הבריתות – התנ"ך והברית החדשה גם יחד – העניק לנו הא' את מצותו הראשונה והחשובה ביותר: "ואהבת את הא' אלהיך בכל לבך וכל נפשך ובכל מאודך!" (דברים ז': 5, מתי כ"ב: 38-36). המשימה הראשונה שהוטלה علينا לא הייתה לצאת החוצה ולעבדו, כי אם לשרת את אבינו שבשמיים, לשחות במחיצתו, להשתחוות לפניו ולהעריצו, ולבקש יחס נכון אליו בכל אשר אנו ובכל מעשינו. מתוך החצר הפנימית נקראים אנו לשירות האדון, וכשאנחנו נכנסים לתוכה בהדרת קודש,

מגליים אנו – לשמחתנו הרבה – שהוא גם משות אוננו בו זמנית!
משיחים בארכות רבות מיחסלים להתחדשות, אולם זו לא תתרחש לעולם ללא שתיה התבדלות תחילה, מצד המשיחים, אל האדון, של אלה שמשאות נפשם הייחודית היא לעשותות את רצון הא'. של אלה המבקשים תחילת את מלכות האלים, את תפארתו, את צדקהנו. אם אין התחדשות והתעוררות, אם הדברים אינם מסתדרים כראוי, עליינו מיד להעריך היכן עומדים אנו ביחס לאדון. האם שהינו די זמן בתחום הקודש הפנימי? האם נכנסנו למקום ההתחברות האינטימית איתנו היום, ובכל יום? התבדלות זו אליו הינה ממש שעלהנו לטפחו. דרושה לשם כך ממשעה, ממש כמו כל יחס בrama האנושית. פעמים רבות מחמיצים אנו את הקריאה היומית שלנו בתנ"ך, ומתפללים לבסוף הסיפוק העצמי שלנו. אולם מה היה קורה לייחסנו בחיה הנישואין, למשל, אם נצלחה לבנות רק

שלוש דקות מדי יום בחברת האדם שאותו אנו אוהבים, לדברינו?

פעמים רבות מוצאים אנו שדלותות נפתחות בחינו לפני העולם ובפני ניבלי השטן. בשעה שאנחנו נכנסים לתוך הקודש הפנימי, עליינו לבקש מהאדון שיראה לנו היכן הן הדלותות הפתוחות אשר גורמות לנו לשיעבוד, במקומות לעשונותנו קדושים ונבדלים לאלהים. באותו מקום מפגש אינטימי עם האדון מגליים אנו שאוֹן דלותות, הפתוחות לפניו ע"י השטן, מתחילות להיסגר.

האדון מעוניין יותר באדם שילך אחראי יום יום בצורה ממושמעת וישראל אותו ברגע, מאשר בתריסר "מאמין" גרידא. אם אתה רק מאמין, אתה יכול גם להפטיק להאמין באותה קלות. אפילו השטן מאמין – ורועד מפחד – מכאן שלא די באמונה בלבד! יש צורך בהתרמסות מלאה ובציננות לאדון. בדבריו האחרונים קודם לצילבתו, שבישוע והדגיש פעם אחר פעם: "אם תאהבו אותי – תשמעו בקול".

"אם אהבתם אותי — את מצוותי תשמרו.
 ואני שאלתִ מאבי, והוא יתן לכם פרקליט אחר, אשר ישכן אתכם לנצח!...
 יען ישוע אומר אליו: איש כי יאהבני — ישמור את דברי, ואבי יאהב אותו,
 ונבואה אליו, ונשים מעוננתנו אצלך.
 ואשר לא יאהבני — הוא לא ישמור את דברי. והדבר אשר שמעתם — לא שלו
 הוא, כי אם של אבי אשר שלחן.
 עמדו بي ואני בכם; כאשר השריג ביל יעשה פרי מלאיו, אם לא יעמוד בגפן — כן גם
 אתם, אם לא תעמודו بي.
 אכן הוא הגפן, ואתם השriegים. העומד بي ואני בו — הוא יעשה פרי לרוב; כי
 בלעדיו לא תוכלון עשות דבר.
 איש אשר לא יעמוד بي — הושלך החוצה כשריג, וייבש; וילקטום, וישליךם אל
 תוך האש, והיה לבוער.
 אם תשמרו את מצוותי — תעמדו באחבותי; כאשר שמעתי גם אני את מצוות
 אבי, ועמדתי באחבותו".

יוחנן י"ד : 15-16 ; 24-23 ; ט"ז : 4-6 ; 10

ישנה דרך נעליה יותר מאשר רק להאמין, וזהו דרך התלמידות. פירשו של דבר שהייה
 במחיצת האדון באתו הקודש הפנימי, פירשו — הפקרת כל צרכינו ומהסורינו בידיו,
 ופירשו גם פרישה והתרחקות מעלה דרכי העולם הזה. אולם אם האדון הינו באמת ובכתמים
 רוענו — מה עוד ייחסר לנו, ומה נזדקק עוד לדבר מלבד אהבתו ודאגתו? אם אנו בוטחים בו
 וביכולתו לדואג לנו, להאכיל אותנו ולהדריך אותנו יום — הרי שאו עתלה גם
 תפילותינו בקנה אחד עם רצונו. אולם היכן תימצא הכמיהה הזאת, בקרוב גוף המאמינים
 הרחוב, לאותה ההתחברות אינטימית איתו? היכן הנכונות לחתת לו להיות הכל מכל
 בחינו?

השtan לפקח את האמת הנפלאה הזאת של האדון — את הצורך בתלמידות של האדון,
 וטייף אותה בימינו עד כדי כך שבמי אדם הופכים להיות 'תלמידיהם' של אנשים אחרים,
 ומגלים אגב כך שהם משועבדים אף יותר מאשר קודם לכך. השtan דוחף כל פניה את אמת
 אלוהיות יקרה לעמדת קיצונית; אולם אין בכך כדי להפחית אף שהוא זה מתוקפו של דבר
 האלוהים!

האדון קורא לנו בראש ובראשונה להתبدل אליו. אולם האדון מתחילה גם בהבדלה
 חדשה בתוך כלת המשיח! ניתוק גוף המשיח מכל דרכי העולם הזה! האדון מכין את כלתו
 לקריאת שובי, וזה מתחילה, כמובן, באותה ההתbralות אליו, ואחריה בהתהbralות מודעתמן
 העולם הזה! האדון מבקש לו עכשו, בתוך הקהילות, את אלה המוכנים לעמוד במייעוט
 במוקום ללבת עם הרוב, מושום שהמקרא אומר בפירוש שרבים הם הקרים, אך מעתים
 הנחקרים! פירשו של דבר שעליינו לקחת את עצמנו בידיהם, ולהתנק ביהדותם וברצונם
 מהתאות הבשר שבחן הינו שטופים, ומדרכיו העולם הזה, הגוזלות מאיינו את
 ההתחברות הפנימית הזאת עם ה' צבאות. קרב הזמן שבו לא יתעלם האדון עוד מבורות
 ומבערות. פעמים רבות כל כך הסתתרנו מחורי תירוץינו הכוושים — "לא ידעתִ שזה
 לא בסדר!" אבל אנחנו בן יהודים, במילויו כשורב ה' עומד לשוטטו להנחותנו הדרך!

החל מבריאות העולם, הבדיל האלוהים בין האור ובין החושך, בין היום ובין הלילה. והוא ממשיך בהפרדה זו עד חzon יוחנן, שם מבדיל הוא בין האור ובין החושך. והוא בפירוש עשה הבדלה זו בתוך גוף המשיח:

"זה שוערתי לך עמי, ולא תהיינה עד לבו, ושפתיyi בין מה שפה לשה.
לכן, כה אמר אדונינו ה' אללים: הנה אני, ושפתיyi בין מה בריה ובין מה רזה".
יזוקאל ל"ד : 20, 22

ישנם רבים, גם בתוך גוף המשיח, שנכנעו והתמכרו לתחאות הבשר, והם גורמים מחלוקת ופילוגים. לעיתים הם משתמשים לשם כך במילים נאות וחסודות: "סבורני שעליינו להחפכל עבורהך וכך, משום ש...". אולם בעיני האדון אין זו אלא רכילות מכוערת, והוא שונא אותה!

"אללה הדברים אשר תעשו: דברו אמת איש את רעהו, אמת ומשפט שלום שיפטו
בשעריכם.
ויאיש את רעת רעהו אל תהשבו לבבכם, ושבועת שקר אל תהאבו, כי את כל אלה
שנאתי נאום ה'"

זכריה ח': 16-17

"כי נגלה חרון אלוהים מן השמים על כל רשות בני האדם ועלותם, אשר יעצרו
את האמת בעולה.
יען אשר דעת האלוהים גלויה בקרובם, כי האלוהים גילה (אותה) להם".
אל הרומיים א': 18-19

בימינו אלה מבדיל האדון בין הטמא ובין הטהור. הכנסת הקדוש אל תוך החילוני, הכנסת הקודש לתוך החול – זה תפקידה של הכללה. העולם הזה והשען הם המבקשים להכניס את החול לתוך הקודש, ואנו רואים זאת במידת רבה בקהלותינו היום! כאשר חולל המקדש בטומאה – הייתה תוצאה הדבר מות. וגם עצמנו, אם נשיר בדרכינו הטמאות, נגלה שרוח האלוהים מות בתוכנו.

"כענבים בדבר מעצמי ישראל... פרי בל יעשה.
מאס אלוהי, כי לא שמעו לו, ויהיו נזדים בגויים".
הושע ט': 10, 16, 17

קיימים הבדל תחומי בין עنبي בר ובין עنبي כרם מטופחים! אנחנו, כתלמידי המשיח, חייבים לנתק את עצמנו מכל תחום מדברי בחינו! מכל תחום שבו אין לנו עמדים בגפן! קל מאד לשבח את ה'. אולם בשעה שיש בעס, מרירות או אי נכונות לשלוח בחינו – אין להלן שום משמעות! דוד רדק בשrhoת ה' צלח עליו. אנחנו חייבים להתבדל ולפרוש מכל דבר בלתי טהור. וזה כרוך בהתחששות עצמית אישית. עליינו לטפל בחומרה ובתקיפות בכל דבר המבדיל ביןינו ובין ה', וזה, בעיקרו של דבר, המסר של חוויות עמאות האישית שלו! אנחנו נגלה לדעת שאין מרגוע, שלום, אהבה, סבלנות או אורך רוח בפרט מלאוהים. אם אנחנו עומדים בו – אין זה משנה כלל כמה אכזבות תיקרנה בדרכנו, יש לנו תקוות במשיח, וזה נתנת לנו מרגוע. בכל עיטה העוללה לצוץ בדרכנו, יהיה המשבר בחינו – או

בחיי האנשיםאהובים עליינו — אשר יהא, בכל הדברים האלה יש מידת של חסידות וקדושה, המאפשרת לנו להודות לה' על הכל ובכל מצב.

אחד משקרים הגדולים ביותר של השטן הוא מן הסתם זה הטוען שלא יכולים לא נצליח להיזמות לישוע. אולם ישוע הננו הבכור בקרב אחיהם רבים. סגולותיו התורומיות של הארון וסמכוונו נחות על כל אחד מאיתנו. המפתח לחיה תקומה במשיח ההינו אותה התנתكة והתבדלות לאלהים מעלה דרכי העולם הזה. ולכל אלה עליינו להכנס מתרך רצון חופשי. אנחנו יכולים להשאר בחוץ עם ההמוניים הרבים מסיפור כמה זמן שנרצה. איש אינו יכול להזכירנו להכנס לקודש הפנימי בעל כרחנו. אולם אז צפואה לנו הסכנה שנישאר לעמדות מוגנד, בחזר החיצונה, לנכח נצחים!

חשיבותם של אחד מאתנו יתחיל להיחלץ לשימושם של שבירת קרע הקשיות הצעירה, ולהזכיר בכך שעד כה בוחנו רק בדרכנו אנו:

"ירטו לכם לעדקה, קיצוו לפי חסד; נירו לכם ניר, תעט לדרוש את ה' עד יבוא יוורה ערך לכם."

חרשתם רשות — עוללה קערתם; אכלתם פרי כחש. כי בתחת בדרךך, ברוב ניבוריך!"

הושע י': 12-13

מדיים ממש פרק הזמן הקצר שאותו אנו מקיצבים לה'. במקום להשתוקק לבנות כל רגע של ערנות במחיצתו, ובמודעות לדאגתו ולאספクトו — פעמים כה רבות אין אנו מעמידים זאת כלל בעדיפות ראשונה בכל יום. על כך חייב כל אחד מאתנו לבוא לפניו בחרטה ובתשובה, ולהתחילה בסדר את חיינו כך שהעדיפות הראשונה במעלה בחינו תהיה, לבנות עמו ומן רב ככל האפשר בתוך הקודש הפנימי; ופעילותנו הינה ביוור צריכה להיות החלטה הנוכחשה מעדינו להיפטר מכל דרכי העולם הזה שבחיינו.

"זובים עשרים וארבעה לחודש הזה נאספו בני ישראל בזום ובשקים, ואדמה עליהם."

"יבדלן זרע ישראל מכל בני נכר, ויעמדו, ויתהוו על חטאთ ועונת אבותיהם, ויקומו על עמדם, ויקראו בספר תורתה' אלוהיהם רכיעית הרים, ווביעית מהותדים ומשתחויהם לה' אלוהיהם".

נחמה ט': 1-3

האם תוכלו להעלות בדמיונכם את כל בית ישראל עומדים רכיעית הרים בחזורה בתשובה — וידיוט חטאיהם במשך שש שעות תמיות! פעה בהם תשואה עזה להניאת לאלוהים לחזור את לבותיהם. ובעקבות תשובותם הינה והתפלתם, החל הארון לשקם ולהקימ מחריש את חייהם ואת בית ישראל. האם יכולים מרביתנו להעלות בכלל דבר כזו על דעתנו, לבנות שעotta כה רבות בזדיין, בקריאת כתבי הקודש, ובמנוחה בנוכחותו? כמעט בכל הארץות שבזמן דיברתי, בקהלות ובאסיפות רבות ושונות כל כך, מצאתי שוב ושוב שהאנשים היו מודעים בראש ובראשונה לזמן. כמה חיכו כולם לסתופה של האסיפה! רק לעיתים רחוקות מادر חשתי ברגע האמתי לדברי ה', אותו הרעב שמחבר את המאמינים ביחיד אפיקו ליליות שלמים של תפילה וודאות, כפי שהיא המצב בימי של שאלת השליח. מה קורה לנו ביוםינו אלה? איך קרה שככל קידומיותינו איבדו כך את מיקודן?

לו אף הרגשנו באהבותו אליו, בגדות כל מעשו למענו – כי איז הדינו כמהים שלא ספק להתחברות עמוקה יותר. "אין אהבה רבה מאהבת הנוטן نفسه בעדר יידידיו". (יוחנן ט"ו: 13). זהה המתנה שהוא העניק לנו, מחתנת חייו היקרים הוא, כדי שנוכל להתרומות אל האב לעולם ועד. וכמוון שזו עניין שמן הראי להרהר בו!

אין צָרֵךְ שִׁגְחַחָה פֶּה
כִּנְוּעִים וּמִמְצָחִים.
גם אם יקיף עליינו
שְׂפַתְן רַב חַטָּאים!
הַנְּסִירָן בָּא עֹוד,
מִדְוִיחַ הַכְּזָב –
אֲכַל בְּשָׂם יְשֻׁעָׁ
עוֹד נְתַגְּבֵר עַלְיוֹ!

את צָבָא הַמִּתְגְּפֶרִים הוּא
מְנַהֲיגַג בְּנַצְחָנוֹ,
מְקַפֵּר בָּרְכַת הַפְּאָרָת,
וְאַין עֹצֶר יָדוֹ.
עִינְינוֹ אֶל מַלְכָנוֹ,
וְגַבְנוּתֹהּ רַמָּה.
הַוָּא מְלָמְדָנוֹ קָשָׁת,
זְדִינָנוֹ – מְלַחְמָה!

אין חָפֵץ לוֹ, כי אָנוֹ
בְּפִשְׁעָן נִכְתָּר.
רוֹצֶחָה הוּא שְׁאָנְחָנוּ
על כל אוֹיב גַּגְבָּר.
על גַּן נוֹתֵן הוּא לָנוּ
אָתְּ בְּלֹפְחוֹ הַרְם,
וְאָז נְשַׁאַב בְּלָנוּ
מִמְּנוֹ – בָּמוֹ מִים!

אָכֵן, זֶה כָּל סְזִינָנוּ –
חַיִּים תִּסְמַתְּה;
שְׂפַתְן בָּם נִנְצָח
גַּגְבָּר בְּקָרְבָּן עַל חַטָּא!
נְחִיה בְּאָדוֹנוֹ,
בְּקָד לוֹ עַל עַפְרָה,
וּבְרָצָנוֹ – נְשַׁקְדָּה
תִּמְיד עַל הַמְּשֻׁמָּר!

אנַחְנוּ לְכַשְׁעָצָמָנוּ
איִנְגֵּפֶת וְלֹא כְּלָוָם.
אֲפָס וְרָלְ פְּחַנְגָּנוּ
וְאֵין לְנוּ מַאוּם.
עֲזָנוּ — בִּישְׁוּעָה,
נְבָתָר רָק בְּחִסְדָוּ,
חֲרוֹת שְׁמוֹ עַל דְּגַלְנוּ —
כָּל בְּטַחְזּוֹנָנוּ — בּוּ!

ו. א. גָּרָאָט.

”הָגֵד לְךָ אָדָם, מַה טוֹב, וְמַה ה' דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָּ; כִּי אִם עֲשָׂוֹת מִשְׁפָט וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וְהַעֲנָעַ לְכַת עַם אֱלֹהִיךְ!“

מִיכָּה ו' : 8

38

לקחים נוספים

בשפטember של שנת 1985 שבתי לביקור נוסף בברית המועצות. ובудוי שם, הוזמנתי يوم אחד לארוחת צהרים בחברת יידרים מהכנסייה הבלטני רשומה. בעוד אנו מhalbכים ביחד בדרך אל ביתם, הערתי כלאזריך לאחת החברות: "אני סבורה שקל יותר להיות מאמינים בראובן, שבה צירcis אטם להתמודד יומם יומם עם החלטות אמיתיות של אמוןיכם. במערב, שבה המשיחיות היא נוחה וקלה, הולכים אנשים כה רבים שולל אחר נכלי השטן!"

אולם כשהשמעה אותה האשה את הצהרתי, היא כמעט קוננה, ואמרה, כשבכל רב נשמע בקולה: "אסטר, איך את מעלה בדיון שכאן כל יותר?"
באותו היום נאלצתי ללמידה את האiology שב汇报ותי.
דקות אחדות לאחר מכן נכנסנו לדירה הוציאריה, ושוחחנו, בעוד ארוחת הצהרים מתבשלת. לפעת צלצל פעמון הדלת. הוא צלצל פעמי אחת, ולאחר מכן — פעם שנייה. ואו — חור וצלצל פעם נוספת.

מיישו החוץ, ודיווחו שלושה אנשים עומדים ליד הדלת, כשהם מעשנים טיגריות. הם לא היו מוכרים להם. ואפלו תוך כדי מתן הדוח לא הפסיק הפעמון עלצלל. בסופו של דבר רמזו לי ידידי לcliffe בשקט בעקבותיהם. "יש לנו מקום במרחף", לחשו לי, שטופפנו על קוצות אצבעותינו דרך חדר המגורים אל מרפסת אחורייה קטנה. שם הורמו קרשי הריצפה ונגלה סולם מטבח. ידידה אחרת ירדה בו יחד איתי וכמה שניות לאחר מכן הוגשו לנו מעילים, לאחר שהחדרון שבמרחף היה קר.

מצאתי עצמי עמדת בחדרון כה זעיר, שהיה בו רק מקום עמידה לשתיינו. מאחרינו עמדו כמה עצננות איכסן גדרות. הכל היה מכוסה באבק, בעכבים ובקורי עכבים. חמיש דקות מאוחר יותר שמענו את אנשי הקג"ב בהיכנסם לדירה שמיעلينו. במחסן הקטן היה רק תיק תיק יישן ומולוכך. כיסינו בו את ראשינו, כדי שאם הם יפתחו את הדלת שמיעلينו — הם ייחסבו שיש לך חפצים במחסן שמתוחת. עכשו, אני מתחשת, אפילו כשאני באה ב מגע עם מעט אבק, ובאותו המצב עמדתי והתפלתתי בכל מואדי שהאדון יעוזר לי שלא להתעטש, ולהציג בך את מקום מחובאנו! כל אותה עת עמדתי על סף העיטוש, אולם עזרתו של האדון הייתה שם, ממש כפי שהבטיח.

כפי שכבר אמרתי פעמים רבות בעבר, אין כל אפשרות לנטוש בארץות הגוש המזרחי, ובמיוחד לא בברית המועצות, ללא הינה מראה לכל צרה שלא תבוא. האדון ציריך להכין אותנו לר Zuschen להניח את חיינו למעןו. כשההכנה הזאת הופכת למציאות, אין עוד צורך לפחד ממשום דבר. ואם בני האדם באמת מוכנים בלבותיהם, אוי בעיתות סכנה — נוכח כוחו של האדון יותר מתמיד. כמה היטבתני לחוש זאת באותו מرتפנן טחוב ומעופש! הפעם היחידה שבה חשתי פחד היה כה שטムתית את אנשי הקג"ב מהלכים ממש מעליינו! פחדתי כל כך שהוא צפוייה לדידי סכנה אם אמצעא בבייהם. אולם מיד הבינותי שהאדון לא ירצה לשום דבר לקרו, שלא לצורך תכליתו יותר נעללה, כך שמייד יכולתי להרגע ולהפקיד את כל המ丑ב בידיו.

עם זאת היה עליי ללמוד לך עמוק וחשוב מאד. באותו הרגע עצמו הכרתי בטיפשותה ובשתיחותה של הצהרתי הקודמת, לפיה המשיחיות קלה יותר בארצות הרדייפה. בעודנו עומדות יחד, נסתורות מעיני הקג"ב, באותו המרתף, ושמועות את קולותיהם מעל בראשינו ממש, לחשה לי ידידתי, כשבכל אמיתי בקולה: "מדוע? למה זה צריך לקרו תמיד?" ובאותו הרגע הבינוטי, לפחות מעט טוב יותר, את הלחצים הנוראים שעלייהם לטבול יומם אחר יום. ואז נוכחת לי לדעת שהליך בעיקבות האדון בתנאים הללו בהחלט לא היה מן הדברים הקלים! באותו הרגע הרגשתי שהאדון מסוגל לי לחת חלק בלחץ הזה, ولو רק לרגע קט, כדי שנבין כי אנו, במערב, נשאים בנעל האחריות להפגיע בתפילה למען אחינו בארץות הקומוניסטיות! איננו יכולים להתחמק מעלייהם, אולם תפילותינו והפוגעתינו למען שינוי שלול עזום בחיהם! עליינו להיות נאמנים לפני האדון לזכור אותם יום יום בתפילהינו! משום שבענינו ה' אנחנו מאוחדים עם אחינו ואחיםינו השווים בתנאים המחרידים הללו, בין אם המדבר באחינו-אלמוני או ביזורי ברית המועצות. והאדון נתן לנו כדי נשק רוחניים כדי לעזור להם במלחמות נגד כוחות האויפל. אני מאמין שבבואה היום נעמוד כולנו למשפט על שלא השתמשנו בהם, בשעה שעמד לרשונתנו הכוח לעוזר להם, במידה כה מרובה, בתפילהינו!

זמן רב חלף, וסוף סוף שמענו את קולותיהם של קציני הקג"ב בחוץ. הם חוקרם עבשו את ידי השכנים" לחשה לי חברותי, "הם שאלו את ידי השכנים אם הם רואו מישחו היוצאת החוצה דרך החלון. והילדים ענו: "לא, לא ראיינו שום דבר. בסך הכל שיחקנופה בכדור!"

עשרה דקות נוספות עברו, ואז קראו לנו הידידים מלמעלה בשקט לעלות אליהם. אחרי כמה רגעים הם פתחו את דלת המחobia. טיפנסו במחירות, וכופפנו את ראשינו, כדי שלא יראו אותנו מבחוץ דרך החלונות. ברגע שהיינו שוב בתוך הדירה, הגיעו לנו המארחת את געלינו, ונאלצתנו לעזוב את המקום תיכף ומידי. עניינו כולנו עמדו דמעות: "כל כך רצינו שתשאירו אותנו לאறחות הערב!" אמרו. התהבקנו בחטא, ואז יצאת החוצה, כשפני מועדות עבר תחנת הרכבת, כאשרינו יודעת אם אשוב עוד אי פעם לראותם.

חציתו את המסילה ועליתי על הרציף, כדי להמתין לרכבת שתיחזור אותו העירה. דקות אחדות לאחר מכן ניצב לפניי גבר בחליפה. הוא הראה לי את מסמכי הזיהוי שלו ושאל אותי משהו ברוסיה. הסבתי פשוט את פני ממנה וסירבתי להסביר. לבסוף שאל אותה באנגלית: "היכן התעדות שלך?"

כשעדיין לא השבתי, הוא אותה לי מקום וללבת אחיו. העמדתי פניהם כאילו אין לי וודעת

שהוא סוכן הקג"ב, ואמרתי בפשטות: "לא! אני לא הולכת עם אף אחד שאינו מכירה!" הוא עוזב, אולם חור כעבור מספר דקות בלווית קץ אחר — הפעם במלוא מדיו. ידעתי שלא הייתה לי ברירה אלא ללבת איתם. כשרידנו לרחוב, נעצרה מכונית. שלושתינו נכנסנו לתוכה, כשהאני יושבת דוחקה ביניהם. המכונית יצאה לזרכה.

ביןתיים הייתה כבר רעהה מאד, הייתה ולא אכלה דבר מעוזב ארוחת הבוקר, ובמובן שהפדרתי את הארוחה שידיidi בישלו למעני! ידעתי כי מה שיבוא עלי' עלול לקחת זמן רב מאד, ושהשעה הייתה כבר שלוש אחר הצהרים. בתיק הצד שלי הייתה חפיסת ממתק "סניקרס". פתחתי, איפואו, את רוכסן התיק ושלפתי אותו החוצה. שני השוטרים התקשו ברגע שהחילו לפשפש בתיקי, משומש שלא היה להם מושג, כמובן, מה שטמון בו! כששלפתי את חטי'ף וה"סניקרס" החוצה, הבינותי מיד שהם מעולם לא נתקלו בדבר כזה קודם לכן, העצתי לכל אחד מהם נגיסה, אבל הם סרבו בעורה מודגשת. ורק ישבי' ביןיהם כל הדרך למשרד הראשי של הקג"ב, כשהאני מכרסמת ממתק אמריקני, וחשה עצמי כמשתפת בسرtron פرسומת לחטפי "סניקרס"!
לבסוף הגיעו למשרד הקג"ב, ואני הובלתי לחדר קטן בתוך הבניין. זמן ניכר חלף עד שהם הצליחו לאתר מישחו דובר אנגלית, כדי לפתחו בחקירה. בסופו של דבר נכנסה אשה דוברת אנגלית, והציגت השאלות החלה. הרגשתי את חסדו של האדון בעצמה כה הרבה, והחווקר הראשי דמהה כל כך לאMRI אוסטני, ידיד מארצאות הברית, שמש לא הצלחתי להתייחס אליו ברכיניות!

"מה אני עושה פה?" שאלתי אותם.

"מדוע את נמצאת בעיר — ?" הם שאלו אותי, (ונקבעו בשם רוסי). באותורגע נרגעתי. כהրף עין הבינותי כי, איךשהו, יצאתי את גבולות העיר שאליה הייתה לי אשרת שהיה, ושונמצאת באיזור האסור לשהייה תיירים. כלומר — הם לא ידעו דבר אודוטי, מלבד העובדה שהחיה מחוץ לתחומי העיר!
הסבירתי להם, באמצעות המתרגםנית, שלא היה לי כל שמי' של מושג שיעובי את העיר. "זה לא היה בכוננה!" אמרתי להם; ובאמת — לא היה לי מושג שדרירתם שלידיidi היתה מוחץ לגבולות העיר!

"איננו מאמינים לך!" הם קראו בקול רם. "את מי ביקרת? אנחנו בין כה וכיה יודעים הכל, או מוטב כבר שתחוודי עכשו, משומש זהה יהיה קל יותר בשביילך אם תודיע!"
"אין לי על מה להתוודות!" — עניתי בשלווה.

"באמת שלא היינו רצימ לפסיק את ביקורך עכשו!" — הם צעקו בתשובה.
"אל תדאגו; אחרי כל זה אני בהחלט מוכנה לעזוב". מלמלתי, אולם האשה לא תרגמה את תשובי' לרוטית.

"את מוכראה לספר לנו את האמת!" הם התעקשו. "אם לא — לא נוכל לראות בך ידידת הרפובליקה הסובייטית. אנחנו דואגים לידיidiינו. אולם יש לנו שיטות אחרות לטיפול
באליה שאים ידידינו!"

הם המשיכו: "האם את מшибית?" שאלו.

"כן", עניתי תיכף וממיד.
"לאיזו בנסייה את מшибית?"

כמובן שווה לא היה הזמן המתאים להסביר להם שאני יהודיה, שלא המרתתי את דתנו
ושלא קיבלתי על עצמי שם דת אחרת, כי אם נשארתי יהודיה המאמינה בישוע. ייחד עם
זאת הבינוני היטב שם ציפו לתשובה, اي לkr החלטתי לחמוד אitem לעצן, והמצאי
תשובה בו במקומות: "אני שיכת לכהילת האלוהים האינטדרנומינציונלית", עניתה.

האם את מוכנה לאית את זה?" שאלו, ואני רשותי, בכובד ראש, על פיסת ניר: "קהילה האלוהים האינטודנומינציונלית", כשהאני בקושי מתאפקת מלzechוק. "האם זה דומה לבפטיסטים" הם רצו לדעת.

"כן, בהחלטת", עניתי.

"אם כך, את מישיחית. ובכל זאת עדיין אין מספרת לנו הכל. מה השקר גורם לנצח
המשיחי שלך?"

וואו, חשבתי לעצמי, בהחלה היהי מעדיפה את המיצפון שלי על זה שלכם!
האשה המשכנה, שהוזעקה לשמש מתרגם ניתן, הייתה תחת לחץ כל כך נורא כלפי שנות לאחר הצעירות. הודיעתי לה על שטרגמה בשבייל, והיא נרגעעה ונעשתה לפתעה נחמדה
מאוד "מעולם לא עשית זאת קודם!" לחשה לי בסוד.

"גם אני לא", ענית בזחוק, "אבל אלוהים יעוזר לנו. זה בטוח!"

או הוכנסו לחדר שני "עדמים", והזהירה כתובה נגיד נחתמה על ידי שניהם. אחרי כן נדרשתי להעלות על הכתב וידוי משלי. כתבתי פשטוט, שלא כל כוונה תחילת חוות בטעות את גבולות העיר, לאיזור שאליו לא הייתה לי אשורת כניסה, והבעתי צער וחרטה על כל מה שקרה.

כמה עצוב הדבר, שבמקרים מסוימים חשו עצם תיירים משייכים "מחויבים" לדוח על כל פעילויותיהם בברית המועצות, כשהם מסכנים אגב כך את חייהם של אורחים סובייטיים חפים מפשע. אין זו אלא איוולות, משומשאהרדון מעולם לא צוינו להקל על מלacaktırו של השטן!

סוף סוף נתן ל' האדון את החלטה לומר: "הקשיבו; אני הייתי כבר ארבע פעמים בארץ זו זאת. ועוד כה לא קרה לי מעולם לדבר הזה! אני רוצה לדעת מה אני עושה כאן! תמיד נהניתי מעד מביקורי בארץכם, ואני מאד כועסת על מה שמתරחש כאן עכשו!"

גניתי מאי מבוקרי בארץם, ואני מאי כועסת על מה שמתරחש כאן עכשו!

ההמראתך לקיבע מחר!"
החוקר הראשי אמר לבסוף: "אני רווצה שתחוורי עבשו למלון, ושלא תצאי ממנה עד מועד
עצשו העמדתי אותם בעמדת מוגנה, ולא עבר זמן רב לפני שהחקירה הגיעה לשיסומה.

"מצוין!" אמרתי, "אולם איני יודעת איך להציג מכך אל תחנת הרכבת?"
 "אני אכח אותו שם!" רtan, ואז ליווה אותה החוצה ורמז לי, לעמוד ליד דלת החזית.
 בחוץ ירד גשם קל, ובעציץ שבקרבת הכניסה פרחו פרחים חדשים אחדים. איכשהו, הם נראו
 פים במיוחד בזאת הרגע, משומש השטח כליה בהם מתחת לשמיים הפתוחים והחופשיים.
 האיזור כולו שערם, ואני ראייתי מיניבוס, המשמש להובלת אסירים, קרב וכא. בסופו
 של דבר ניגש השוטר אליו, ושנינו עצנו בגשם. העצרכתי ממש לרודף אחריו כדי להציגו!
 בשעה ההרכבת — הוא התיישב מולו, והעמיד פנים כאילו אין שום קשר בינינו.
 בשעה העירה, הוא הדריך אותי אל תחנת האוטובוס ואמר לי בアイzo תחנה לדיד
 להציגו למלוון. ממש לפני שהאוטובוס יצא לדרך, חיכיתי ונופתתי לו בידי. למעשה, חיכיתי
 כמעט כל אותו אחר הצהרים, וסבירותני שהם התקשו להבין מדוע סירבתי להציגו להם

להפחיםuni. כמוון שזה היה כוחו של האדון, המענק לנו את התהוושה, שבנו כחוטו – אין לאויב שום כוח להזיק לנו בכל צורה שהיא!

כשהזרתי למלוֹן, יכולתי לראות שהקג"ב כבר טרכו להעביר מקטצת מן המידע הלאה, משומם שככל אימת שחלפת עלי פניה של אשת המפתחית, היא נופפה באכבה לעברי בתנועת תוכה...>.

ימים מספר לאחר מכן שבתי ויצאתי את ברית המועצות אל חירות המערב. אולם לרבים רבים מבין אחינו ואחיותינו, הלחצים האלה – וקשה מהם – הנם בבחינת לחץ-חוק מדי יום ביוומו. תפלותינו העשוות לחולל שינוי של ממש בחיהם.

כשהגעתי סוף סוף להלטינקי, זכיתי ביום מנוחה מבויר בדירתה הקטנה של מריה. באותו הלילה עצלנו אל מספר רב של יהודים בארץות שונות, כדי להודיעו להם שהבל עבר בשורה והסתיים בכ"י טוב, ושאני שוב הייתי, בטוחה ומוגנת, במערב. אחורי שצלצלי אל גני ורולפינגן בנורבגיה, העירה גני: "האם שמעת את החידשות העזובות?"
"לא, אילו חידשות?" שאלתי.

היא שתקה רגע, ואז המשיכה לספר לי כי ביום ראשון, ה-22 בספטמבר 1985, ביום שבו יצאתי מתחומי ברית המועצות, נפטר אקסל שפרינגר. כשפיררתי לмерיה על כר, היא העירה: "אני מועלם לא היכרתי אותו, אבל איך שהוא נראה עכשיו ריק יותר!" לאלה מאייתנו שימשיכו להתגעגע אליו כל כך – ועם ישראל כולם בכלל זה – נוכל רק לשמה בביטחון שהוא התקבל בברכה על ידי אדוני. אני רק יכולה להודות לאדון על הזכות שהעניק לי להכירו.

בעקבות מסעี้ לברית המועצות, ניכר היה כי התחיל שלב אפל וקשה מאד בדרך הילכתי עם האדון. האויב תקף אותו בחמת-נקם חדשה, במיזוח בתחום הבירות והכספים. הדבר היה מודים, משומם שהקרב נמשך חדשים רבים עד אין קץ, והUMB הילך והחמיר עם כל שבוע חולף. אולם – כמו תמיד – לאדון הייתה תכילתית ממש. דרך הקשיים הללו, הוא העניק לי רגשות רבה יותר למחסוריהם של אחרים. כמה שאני יודעת עכשו מה פירשו של דבר להיות שוקעים בחובות, כשהבעל החוב והנושאים מתדרפים על הדלת! אני בהחלט מכירה את הרגשות אי הودאות ואי הידעעה מנין תבוא הארוחה הבאה, כישיש לפרנס משפחה. נראה שזו היא איננה בעיה של אמונה בלבד, אלא ממש קרב ככל ונחרץ בשםים, בתחוםים הרוחניים!

הדבר הפטי עotti, אולם כשאנו באים לבחון את חמת זומו הנקמנית של השטן נגד ישראל, סבורתני שעומק שינאטו אינו צרייך להפתיע אותנו כלל. ובכל זאת נבעה מכך השלכה חשובה על חי. בעת, כשהאני יודעת על מישחו השroi במיחסור, יכולה אני לחת לו לא רק מתוּך ציות לדבר האדון, כי אם מכלibi, אחורי שחשתי עלبشرית, את כאב המיחסור. לאדון יש מין איזון נפלא כזה בחינוי! בתרוך תוכו של זמן המבחן האפל שעברתי, הוא העניק מתנה חשובה ונפלאה נספת לחוי. באורח בלתי צפוי לחלוֹן, בספטמבר של שנת 1986, עלה בידיו של בני מיכאל להצטרכ אל ג'ואי ואלי בירושלים. זה היה ממש כמו חלום, לשוב ולהתאחד כמשפחה, אחורי תקופה של פירוד מוחלט שנמשכה בעשר שנים! האדון החל באמת לשלים לנו את השנים אשר אכל הארץ! החזקת שני ילדי שוב לידי הייתה באמת מתנה נפלאה מידי האב, אפילו בתרוך כל הקשיים! הרגשתי עצמי כל כך מושפלה,

משניתה לי הזכות לשוב ולהיות לאם! הייתה צריכה לשוב וללמוד דברים רבים כל כך, ולהיכשל לעתים קרובות, אולם אני אוצרת בלב/at כל הרגעים, החדשנות והשנים שモתר לנו עכשו להתחלק בהם ייחדיו, כאוצר יקר.

באותם החדשנים הראה לי האדון בבהירות רבה גם את האחדות שהוא משtopic אליה בתחום משפחתו. באותה התקופה הוא אכן אחד אותו עם השגירות הנוצרית הבינלאומית בירושלים. באמצעות יחסיו העמוקים הללו, עזר לי האדון להבין בהירותו הרבה, שמחיצת האיבת, שהפרידה בין היהודי והגוי במשמעות, אכן הוסרה כמעט לגמרי. כרבים אחרים בישראל, חשים גם אנו שיובללה הארבעים של מדינת ישראל הינו זמן מכריע במלכות האלוהים. ישראל הגיעו לתקופה, המכונה במקרה "דור", ורבים מאמינים שבעקבות השנה ההיסטורית הזאת, יתחלו העניינים להתרחש בהירותו הרבה. במיחוד מצפים אנו לצילחתה של רוח אהבת האלוהים על האומה, ועל עם ישראל. מכוניות רבות נושאות את המדבקה האומרת: "אנו רוצחים משיח עכשו!" (אם כי ברור היט לאיזה מין "משיח" הכוונה...). ואחרי עפיה שנמשכה כבר אלפיים שנה, עצמה התקווה בלב האומה שהוא אכן הגיע סוף סוף, ובמהרה. אנו כמהים לשובו; אולם יותר מכל מיהילים אנו לאותו היום הנהדר, שבו יוסר סוף סוף המסודה, ושישראל תכיר בישוע כבמשיחה. בו זמנית, חשים אנו נטול כבד של דאגה כנה לשאר אומות העולם. בשלהי האביב של שנת 1987, נערכה וועידת פסגה ערבית נוספת. באותו השבוע עצמו, נשא יאנזווילס ואנידריהובן, דובר השגירות הנוצרית הבינלאומית, דרשה באסיפות התפללה של יום ד', שאותה חשה אני לצורך לחלק עמוק. המסר הוא כדלקמן:

ברצוני לקרוא לכם הערב את מזמור פ"ג. אין ידוע כמה מכם צפיתם אם בטלביזיה הירידנית בנאומו המתווג של המלך חוסיין בוועידה האיסלאמית, אולם סבורני כי לאור הוועידה הזאת, המתנהלת ברגעים אלו ממש בכוחית, זהו קטעה חולם ביוטר את המעדן, וראוי להתייחס אליו. ארבעים מדינות שלחו את נציגיהן לפסגה המוסלמית הזאת, שהפכה להיות אחת מהобытиות הפחות-ידיודיות — הן בביטחון זה בכוונתיהם, כפי ישראל, האומה שמתוכה באו אדוננו, שליחיו ונביאיו, התנ"ך והברית החדשה, ושאותה למדנו לאחוב בעורת רוחו ולאור דברו. את האומה הזאת באנו לשרת כאן, בשגירות הנוצרית הבינלאומית, ואני מקווה ומתפלל שגם אתם תשתינו ברוח השוכן בקרבתם, כדי לסייע לקרייתו של האלוהים, כשהוא קורא אליכם: "נחמו, נחמו עמי!" אותה האומה שאותה למדנו, במיחוד אלה מאתנו הנמעאים בשגירות, לאחוב ולשרת — מקבלת שוב ושוב קיתנות של שינאה וגינויים מותעדות הפגנה המוסלמיות הללו. המלך חוסיין ידעת כאחד מן המתווגים ביותר מבין כל המנהיגים העربים ביחסו לישראל, ואני ידוע כמה מכם שמעתם את דבריו — שתקוותו היא כי הערכיים יאחזו ב מהרה את שורותיהם, ובמקומות להרוג איש את רעהו, כפי שעושים המוסלמים האיראנים והעראקים, יתארגן תחת זאת יחד בחיות אחת מאוחדת נגד האויב המשותף, האויב הדעוני, המחזיק עדין במסגד אל-אקצא בירושלים...

כמובן שהוא שכח להזכיר שהישראלים נאלצו למקום ולהגן על חיותם ב-1967. הם פנו בשעתם אל המלך חוסיין, בתיווכו של הנגרל בול מארגן האומות המאוחדות,

ובקשו ממנו לחדר מלְהַפְגִּז אֶת יְרוֹשָׁלָם הַמִּעֲרָבִית, וְאֶת הַכְּבִיחוֹ לֵוֹ שָׁם תַּופְסִקָּנָה הַהַפְגּוֹז — לֹא יַתְקִיףוּ הַיְשָׁרָאֵלִים אֶת הַכּוֹחוֹת הַיְהוּדִינִים בַּיְרָשָׁלָם. תְּשׁוּבָתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ חָסִין דִּיתָה, שֶׁהָוָא יְדַבֵּר אֶל הַיְשָׁרָאֵלִים אֶיךָ וַךְ דָּרָךְ כּוֹנוֹת הַרוּבִּים וְקַעַן הַתּוֹתְחִים. אִיְלָכְרָ נַאֲלָה יְשָׁרָאֵל לְהַגֵּן עַל עַצְמָה. וְכֵךְ מְסֻרָּה אֶת יְרוֹשָׁלָם כָּלָה, וְהַחֲזִירָה אֶל חִקָּם שֶׁל הַיְשָׁרָאֵלִים, אַחֲרֵי אַלְפִים שָׁנּוֹת הַרְחָקָתָם מִעֵיד בִּרְתָּמָן. בְּמִקְומָם לְזֹכוֹר עֲבוֹדָה זוֹ, נָהָג חָסִין בְּפִקְחָות יְתָרָה בְּהַאֲשִׁימָה אֶת יְשָׁרָאֵל בְּכִיבּוֹשׁ הַר הַבִּית, עַל מַסְגֵּד אֶל-אֱקָעָא וּמַסְגֵּד כִּיפְתַּח-הַסְּלָעָ שָׂעַלְיוֹ, וּבְחוּקִין אֶת הַמוֹסְלִמִּים לְעַלְתָּה עַל יְשָׁרָאֵל וְלַשְׁחַרְרָ מִידִיה אֶת הַשְׁתְּחִים הַכְּבָשִׁים. זֹהֵי הַאוֹמָה שָׁמְעוֹן פְּרָסָן וּפְולִיטִיקָאִים יְשָׁרָאֵלִים אַחֲרִים, שְׁוֹאָפִים לְכַרְחֹת עִמָּה שָׁלוֹם! וְאַנְיַי יְכֹל לֹוּמָר לִכְמָם שַׁבָּצָע דִּיְשָׁרָאֵל קִימָת שָׁאִיפה עֲזֹומָה לְשָׁלוֹם! וּכְשָׁאתָם שְׁוֹמְעִים נָאָם מַעַן זוֹ — אָף עַל פִּי שֶׁהָוָא נָעוֹד לְסִבְרָ אֶת אָזְנָהָם שֶׁל כָּמָה שִׁיכִים עֲרָבִים וּמְנַהֲגִים מוֹסְלִמִּים — הַמְעַבָּד הוּא עֲנוּם וּעֲזוּב מִאֵד לִיְשָׁרָאֵל הַקְּטָנָה. מְשׁוּם כֶּךְ סְבָרָנִי שְׁנִיטִיב לְעַשְׂוֹת אָם נִקְרָא עַבְשָׂיו אֶת מַזְמוֹר פְּגָ".

יש לי מסר פשוט מאד, אולם הוא מקראי. לאלה מכם, שאינם רוצחים לשמהוע לכול אדם אולם הרוצחים להיות בטוחים למגורי שאללה הם דברי אלהים חיים, אתנן לכלם פסוקים מכתבי הקודש די והותר, עד שתוחכלו לשפט בעצמכם אם הדברים, שאתם עומדים לשמהוע הערבר, הנם דבריהם אשר נולדו במוח האנושי, או שהם אכן מבוססים — ומדוכרים — ישן מתרך דבר ה':

שיר מזמור לאסף
''אלוהים, אל דומי לך! אל תחרש, ואל תשקרות, אל!
כי הנה אויביך יהיון, ומשנאיך — נשאו ראש!
על עמק יערימו סוד, ויתיעצטו על צפוני!
אמרו: ''לכו, ונכחידם מגוי, ולא יזכיר שם ישראל עוד!'
כי נועצו לב ייחדיו, עלייך — ברית יכרותו,
אהלי אדם וישמעאלים, מואב, ווהרים.
גביל ועמן ועמלק, פלשת, עם יושבי צור;
גם אשור נלווה עמם היו זרווע לבני לוט, סלה.
עשה להם כמדין, כסיסרא, כיבין בנחל קישון!
נשמדו בעין דאר, היו כדומן לאדמה!
שיתהמו נדיבומו כעורה וכזאב, וככבה וכצלמונהע כל נסיכמו!
אשר אמרו: ''נירשה לנו את נאות אלהים!''
אלוהי, שיתהמו כגלגל, קש לשפני רוח!
כאש תבער יער, וכלהבה — תלהת הרים.
כן תרדוף בסערך, ובסופתך — תבהלם.
מלא פניהם קלון — ויבקשו שמן, ה'!
יבושו ויבהלו עד עד, ויחפרו, ויאבדו!
וידעו כי אתה, שמן ה' לבדך, עליון על כל הארץ!''

(תהלים פ"ג)

עכשו, באו ונקרא פרק ל' של ישעה. זהו איננו המסר הרגיל שאתם נהגים לשמעו בערים נוצריות, שבהן אתם עשויים לשמעו מיטלים חמודים, מתוקים וממותקים, ומעופים כמעט של סוכר, במקום המסר שאותו חפן ה' להכרז. כמו זה:
שאנו קוראים בישעה ל' :

"קרבו, עמים, לשמעו, ולאומים — הקשיבו!
תשמע הארץ ומלואה, תבל — וכל צאצאיה!
כי קצף לה, על כל הגויים, וחימה — על כל צבאים;
החרימים, נתנים לטבח!
וחליהם יושלמו, ופגריהם — יעלה באשם, ונמסו הרים מדם!
ונמקו כל צבא השמיים, ונגלו כספר השמיים וכל צבאים;
יבול כנבול עליה מגפן, וככובלת — מהנה!
כי רותה בשמיים חרבי; הנה על ארום תרד,
ועל עם חרמי למשפט.
חרב לה', מלאה דם; הודשנה מחלב, מדם קרבים ועתודים.
כי זבח לה' בבצורה, וטבח גדול בארץ אדום.
וירדו ראמים עימים, ופרים עם אבירים;
וירותה ארצם מדם, ועפרם — מחלב ידושן!
כי יום נקם לה', שנת שילומים לריב ציון.
ונהפכו נחליה לזרפת, ועפרה — לגפרית;
והיתה ארצתה לזרפת בוערה!
ليلת יומם לא חכבה, לעולם יעלת עשנה;
מדור לדור תחרוב, לנצח נצחים — אין עוכר בה!"

(ישעה לד:10-1)

ומעת הלאה, בישעה ס"ג, מופיע קטע מדהים, שאני מאמין שהוא מתאים להפליא
עם שני הקטעים שקדמו זה לזה:

"מי זה בא מאדום, חמור בגדים — מבצראה?
זה הדור לבכשו, צועה ברב כוחו:
אני מדבר בצדקה, رب להושיע!
מדוע אדום לבושך, ובגדייך — כדורי בוגת?
פורה דרכתי לבדי, ומעמים — אין איש אתי;
ואדריכם באפי, וארכסם בחמתি,
ויז נצחים על בגדיך, וכל מלברשיי —anganathi.
כי יום נקם בלבבי, ושנת גואליי — באה!"

(ישעה סג:4-1)

המסר הפשטוני שבפי, ואני מאמין שהוא מカリ מתחילה ועד סוףו, הוא שיوم
הנקם והשילם לכל אומות העולם, אשר בגדו באהבת האלוהים ובחכלתו לגבי עם

ישראל, עתיד להתרחש כך בבד עם יום הנחמה שלו לגואליו. יכול להיות שתחשבו, "נו, זה באמת פשוט מאד!" ובכל זאת, בעוד אני אומר זאת עתה, עומדת הדבר בסתרה ליותר מ-50%, ממה שנלמד וمبושר היום בדרך כלל בעירם הנערוויות. משומש שבדרכ כל נהגים למד שישראל המסכנה עומדת לעבור עד יום דין אחד גדול נורא, הנקרא "עת צדקה ליעקב", בעוד לנו, הנערוים, מהכה תקופת טובה, יחסית. יכול להיות שתחשינו עוד אי אלו בעיות, אולם לפני שהמצב יהיה באמת קשה — אנחנו נילקה השמיימה. אי לך, ניתן להתחulum בגיל ובשםחה מכל מה שאומר המקרא על "יום נקם לה", שנת שלומים לריב ציון". אולם יום יבואו, שבו יאמר ה': "מספיק ודי!"
 בחיי ואני צפינו יחד בסרט "שואה", בן חמש השעות, שהציג בשבע שבועות בתיאטרון ירושלים. מבון שהוחד רק מסמרק ההיסטורי, המתעד רק חלק מוערי מכל הווילות החמירות, שנאלכו היהודים במסכנים הללו לטבול ללא הרף, מאין מchanות הריבוי וההשמדה ועד היום. משומש כך נאלץ אני לחשוב לעיתים קרובות: "אידן, הסבל רב כל כך! מתי יבוא כבר יום גאולך?" אולם יום גאולטה של ישראל עתיד לבוא בזמןית עם יום הנקם שלו בוגדים..."

אשתי, הערביה, רואה לפעמים את ערעת הבגדה של אומות העולם בישראל, והוא המומה ונחרצת, משומש שהן מחקיקות, לכארה, על הנפט, וחושבות קדם כל על רוחתן ונויחותן זו. רק בשבוע שעבר שמענו על ראש מדינה אחד שבא לבקר בארץ הזאת, השותחת דם כבר למעלה מאורבים שנה ללא הפסק, ומפני לומר ברוב חוצפותו, בנאומו הראשון בקבלת פנים חגיגית ודשנה שנערכה לבכחו בכנסת, כי חייב להיות מקום למדינה פלשתינאית ב"גודה המערבית", ואנו — במחשבה שנייה — הוא מושך ומפטר בשפה רפה: "אנו יודעים, שהעם היהודי נמצוא פה לתלמיד!" ואני חשובי לעצמי: "נכון, אך מודיעו הוא נמצוא כאן לתלמיד? בגלל שכאן נמצאים ישראלים השותתים דם עד מוות כדי להגן על חייהם, ולא משומש שהעולם העניק להם הכרה, או הגן על חייהם!" ואנו, בנסיון לפרט לכיסוף קטן את המהיר הכבד ששילמו*הישראלים* שוב ושוב כדי להגן על חייהם, ולומר באידיות מתקתקת:

"ומבון שאנחנו כולנו יהודים שהיהודים נמצאים פה לתלמיד..." אין זאת משומש שהאומות מסוכנות לבגדי שוב ושוב באומה זו, אלא משומש שהעם היהודי מסרב לבגדי אינטלקטים שלו, והוא מוכן להגן על עצמו עד האיש האחרון. אשתי, בראותה את הבוגדנות זו, משילמה בעימה את המהיר הכבד ביותר שכילה לשלם בעיטם התמסורתה וכוננותה להעלות קרבנות, אומרת לפעמים: "קשה לי כבר לחכות ליום ההוא, שבו ייכה ד' את האומות במשפטו!" יתרכן וזה נשמע "בלתי-משיחי", אבל זה מדהים, כשקוואים בתהילים, וכששומעים את עדויותיהם של ניצולי השואה. אז איןכם יכולים שלא לחשוב: "היכן הוא משפטו של האלים?" וכשאנו קוראים את דברי האדון אלינו, המאמינים באלהוי ישראל: "נחמו, נחמו עמי, יאמר אלהיכם!" ואתם ממשיכים הלאה, וקוראים: "זהנה ישער בא, הנה שברו אותו, ופערתו לפניו!" בית הכנסת שבנצרת פתח ישוע את דבריו בעיטוט מתוך ישעה ס"א:

"روح ה' עלי, יען משח ה' אותו לבשר ענווים..."

ומעת הלאה, קוראים אנו:

לקרוא שנת רצון לה', ויום נקם לאלהינו; לנחם כל אבלים.
לשום לאבלי ציון, تحتיהם פאר תחת אפר,
שמן שwon — תחת אבל. מעתה תהילה — תחת רוח כהה...
וקורא להם אילן הצדק, מטע ה' להתפאר!"

(ישעה סא:1-3)

ויכר רואים אנו, שיום הנקם מתרחש במקביל ובו-זמנית עם יום הנחמה לאבלי ציון, המתאבלים בציון ולמען ציון. בעצם, זה בהחלט שונה ממה שללמידים היום במלعلاה ממחузית הכנסיות האנגליקלקות והครיזמטיות בעולם. אנחנו כולנו נסעים על מסילת ה"שגשוג הכלכלי" וה"ברך אותנו!" ובונספ' לכל ה"ברכות" הללו, וכלל הכנסיות הממחזנות ועתירות השטחים, יש לנו הנחמה — ואני מען לומר "נחמת השוא", שבשעה שהמצב יתחיל להיות קצת יותר קשה — אנחנו נילך השמיימה. כמה שהתורה הזאת נוגדת את דבר האלוהים! היא גנו יום של דין וחשבון עבור הגויים, ורק השארית מבין הגויים, המאמינים האמיטיים מפינלנד, מבריטניה, מאמריקה ומשאר הארץות — הם אשר ירגשו, כמו הצבי המרחרח ביום שריפפה מתקרבת — ביום ההוא, שעליו ייאמר: "הנה החושך יכסה ארץ, וערפל — לאומים" — שעיתות הגויים אכן באו אל קיען. כי בעוד החושך מכסה את הארץ, והערפל — את הלאומים, "עליך" — (על ישראל) — יירוח ה', וכבחו עלייך ייראה! ואולם הכנסיות מודושנות העוגן, והמורעות כל כך מעצמן, מלמדות שהחושך עתיד לפחות פקד את ישראל, שעת האזהה ליעקב נעדיה לשראל, ואילו לנו עפי האור ופתח התקווה! הרשו לנו לי לומר לכם בזאת, שההיפך הוא הנכון. אנחנו עתידים לראות את אור ה' זורח על ישראל, בעוד כל אומות העולם תעמודנה מול משפט העתק של האלוהים! תננו לי להציג לפניכם מקבילה. כאשר שורר יום חסדו של ה' בישראל שלפני כלפיפים שנה, נאלץ יושאע, בלב שותת דם, לומר לשליהו היהודים חרדיי הרגשות הפאטריטיים: "הביבטו אל כל האבניים האלה! אבן לא תישאר פה על אבן! המלכות אשר הועצה לכם — תילך מכם, וחיננתם לעם אחר — לגויים!" זה היה מסר קשה לעיכול, אך הם נאלצו לבלווא בכל זאת! עם כל אהבתם לעם, עם כל פסוקי התנ"ך האומרים שיום יבוא וכל הגויים יעלו לירושלים, ללא נשך, ירקו ויחוללו ברוחובותיה, ויראו את כבוד ה' — פתאות עתידיים כל אלה להעלם, ושום אבן, הדמברת על פארו וכבחו של המקדש, לא תישאר על אבן! והם נאלצו לבלווא את זה! אולם ה' הושיע שארית. הוא הושיע שארית ממש כשם שהוא עתיד עדין להושיע, ולהשריר לעצמו, שארית של מאמינים אמיתיים בו, שנולדו מחדש, אם באמיריקה, או באנגליה, או בכל מדינות העולם! וזה השארית העתודה להזוויע. האם מכירם אתם פטוק אחד, המראה איך עתידיים הללו להיוושע? עשרה אנשים — מכל ארצות הגויים, עתידיים לאחוח בעיצית בגדו של איש היהודי, בידעם שה' עומד לחן את ציון ולחרם עליה.

משמעותם כך מן החוכמה הוא להציגם לציון כבר היום!

הביבטו וראו את לבנון! אומה אשר תיכננה להשתמש במחלבים כמורען יעוז נגר ישראל! היא חשה עצמה שלולה ובטוחה, גם בשעה שככל המחלבים וארוגני הטרוור באו ויצאו מארצותיהם, מילכדו מטוסי "אל-על" בכל רחבי העולם, חטפו והרגו דיפלומטים ישראלים, ולאחרונה אףלו דיפלומטים אמריקניים. רק לבנון, על

נצרותה הננהניתן ודמיית הקazioן, המשיכה "לשחק אותה", באלילו לא היו הדברים מעולם. האם לבנון, אשר איבדה — וудין מאבדת גם היום — את עצמה לדעת על ידי אותו הטורקים, אשר ייצרה לצרכי יעוז בלבד, איןנה מובנת לכם? לבנון לא השמידה את היהודים או את ישראל — היא השרה כמעט כליל את הארץ היפהפייה המכונה לבנון! "ואברכה מברכיך, ומקלליך אמור!" ... אם לבנון איננה אורה ומופת — מה נז? ואם יכול היה הד' לעשות זאת לבנון — מה עתד הוא אז לעשות לשאר אומות העולם, המתכונות לעלות על ישראל למלחמה? אם יותר לי לומר זאת לפניו, בכל הדורות הכבד הרואהיה, הרי שסבירנותו של הד' אל התנהגוונן של האומות, ומעשיהם כלפֵי עמו הנבחר והאהוב — הולכת ופוקעת במחרה!

אני יודע שברבבים מכם מKENOT מחשבות של יאוש והיכאון. יכול להיות שאחדים מכם חשובים אפילו: "הלוואי ולא היחתי כי בכלל!" החיים אינם מאושרים כל עיקר מהווים למשיח, ואפילו במשיח אין הם לפועמים אלא מאבק ממושך וקשה; לאו דווקא ממשום שישוע נכשל, אולי, כי אם ממשום שהוא עולם רע ואכזרי מאד. תודה לישוע על שיש בכוחו לשאת אותנו ולהוציאינו מעמק הבכא הזה! אבל גם אם יש לנו לפחות מפעמים תקופות המשבר והדכאון שלו, ולאחריהם מאייתנו אכן יש כאללה — תמהני!

איך יש בישראל עידיין הרצון לשורד ולהחזיק מעמד?

השבוע, בסרט "השואה", שמעתי אדם אחד, שתיאר מה שראה כאשר נפתחו דלתות תא ה��אים אחריו כל המתה בגאו. הוא סייר שהאנשים החזקים והחסונים ביותר, במאבקם הנואש לשורד בחירות, היו מטפסים אל התקירה, בנסיען כושל לנשות עוד מעט אויר. וכשנפתחו הדלתות — הם ענחו ונפלו ארעה כמו בני דומינו; גוויות מהות, שההבעות הנוראות ביותר שהיו נסוכות על פניהם שיקפו את מאבקן לחיים. רק לחשוב על כך, שבמשך עשר או חמש עשרה הדקות, שנדרשו לגיאו ה"עיקלן B" כדי להרוג את כל האנשים — המשיכו הלאו במאבקם הנורא, וניסו להילחם במותם ובבחן! איןכם יכולים להעלות על דעתכם, שאנשים נורמליים, גרמנים, ראו זאת יומם אחר יום! וה' שמע את זעקותיהם של האנשים, ואת נשימות האור והאחורות שליהם, המהחולות בגיאו העיקלן B הקטני, עד שאיבדו כמעט כליל את כושר הדיבור. ולראות עכשו את בני האומה הזאת, שחווו לבסוף לארעם, ואשר — בידיהם הriskות והחשופות, נאחזו באדמה אשר עמדה אלףים שנה בשטמונה והמתינה לשובם — אשר הפריחו את מדבריות השמה והפכו אותם לgan פורת, ייבשו את הביצות והכחידו את הקדרת. ולראותם רוקדים ברוחבות הערים בלילה שבו הוכרזה עצמאתם, שלוש שנים בלבד אחרי הגיגינום של אושבין. הם רקדו וחשבו לעצם: סוף סוף! אחרי אלפיים שנות סבל, חזרנו הביתה לארצה! אבל זה לא יכול היה להיות כל כך פשוט וקל! הם בקושי סיימו את ריקודם, כשחמש מדינות ערביות הכריזו מלחמה על מדינת ישראל שזה עתה נולדה, ושנסקה היה דל ומוועט. זה גם לא יכול היה להיות ב-1956, בשואה אמריקנית, במטרה לשאת חזן בעיני המערבים, דרשו את נסיגתה המוחלטת של ישראל מכל חצי האיסיני — והוא אפילו לא השיגה שלום עם נאצ'ר, בתמורה לכך! אייזו בוגדנות הפגינו האומות כלפי ישראל! וב-1967 נאלצו היישרלים לשוב ולצעח למלחמה, למלחמות ששת הימים, תוך שהם מתחננים לפני המלך חוסיין ובקשיים שלום, משומ שברעו ממש תחת נTEL המלחמה נגד הסורים, בעפומן ונגד האויב המצרי — בדורם. אך תשוכתת הנחרצת של ירדן הייתה שלילית, בחושבה שלוש ארצות ערבי יחיד תונכלנה — בכוחות מלוכדים — להדוף את ישראל לים.

אני אומר לכם: אם האלוהים הוא אל צדק — אם אתםओהבים את העربים; אם אתםओהבים איזו אומה שחייא — כי אויביכם ליפול על פניכם ארץ ולוועוק: "אלוהים, פקח את עיניהם לראות מה שוהם עושים!" כי ה' אמר, ואני מאמין באמונה שלמה שזהו הדבר שה' רוצה כי אומר היום: "כי יום נקם לה", ושנת שילומים לריב ציון! כפי שהאדון אומר בישעיה ס"ג: "מי זה בא מארום, חמוץ בגדים מבצרה?" מיהו הבא כשבוגדי מגואלים בדם, והאוומו: "פורה דרךתי לך", וממעם — אין אישathi! ואדרכם באפי, וארכטם בחמתוי? מודיעו אמר ה' את הדברים הללו: "קרבו, עמים, לשמעו, ולאומים — הקשיבו!"? היותם יכולים לחשוב שזה עומד להיות מסר נחרדי! אולם ברגע שאתם מתחילה לשמעו את כוונתו של האדון, כי יום נקם בלביכם, ושנת גאולי באה! זה נשמע מעט שניי במחלוקת, לא כן? האם אין זה פסק מוחר? אולם בשבי אלה, שנשנוו את סבלם וייגונם של בני העם הזה, אין זה דבר היכול לגורום לכם לומר: "אדון, זה מוכחה להיותךך!" אם האלוהים לא חס על בני עמו, אך תוכלו להעלות על דעתכם שהוא ייחוס על העמים, אשר פגעו ואשר השחיתו בעוראה בזאת את בית עינו! האם אתם סבורים שה' באמת שתק, כשהאיש SS גורני חף תינוק מזרועות amo, אשר סרבה להיפרד ממנה על סיטו של תא הגוזים, וניצץ את הגולגולת הזעירה אל אותו הקיר? האומנם ישב האלוהים בסקט?

האם רואיתם בסרט "ושאה" איך שאדם אחד, העובד ביום במספרה תל-אביבית, ואשר עליה בידו להימלט ממחנה הריכוז — נשרב, ולא הצליח לדבר לפני המעלמה ולספר על קורותיו? הוא סיפר שהם נאלצו לגוז את שעורתיהם של הנשים קודם שהעיזו להכניסן לתוכן תא הגוזים, כדי שהנשים היהודיות לא תחשוננה ולא תנהשנה שעומדים להשמידן בגאון, אלא תחוובנה שבתק הכל מתוכננים לחטא אותן. האיש סיפר איך שהוא, נער בן שמונה עשרה, ושאר חבריו היהודים בני גילו, עמדו וגוזו את שעורתיהם של הנשים הללו, כשחברו גילה לפטע את אשתו, הכאב להסתפר בדי בעלה, קודם שתוכננס להשמדה בתא הגוזים! האם שתק האלוהים? אם האלוהים לא חס על בני עמו, איך יוכל להימנע מלשפטם במלוא החומרה את הגזים, העולים למלחמה נגד בית עינו?! אנחנו, הנערדים, איננו מטוגלים אפילו לחיות בשלום, באחדות ובאהבה איש עם רעהו; איזו הגנה יוכלים אנו כבר לעפות? אנחנו אמורים להיות מלך הארץ ואור לישראל; אולם אנחנו עצמנו מחזררי מלחמות, וגורעים לפעם הרבה יותר מן הכלתי מאמינים! איזו מין הגנה תהיה זו, אם אנחנו בלבד הנו המלח, שתפקידו לעצב بعد הריקבן המוחלט? או אם אנחנו הנו המפגעים היחידים המטוגלים למנוע לנו מעט משפטינו של האלוהים, העתידים לפקוד את הארץ?

שמעתיAMES את המלך חוסיין, אשר התהנן וטען בdagתו שבדורות רבים מדיני נורים, ושמוטלים רבים מדיני מkapחים את חייהם במלחמה אריאן עיראק, כדורים שאחרת ניתן היה להשתמש בהם נגד האויב האמייתי של האיסלאם — ישראל. אולם כמה כדורים יירינו — נגערים — איש נגד רעהו? כדורים שייכלנו — והיינו צרייכים — להשתמש בהם נגד אויבינו האמייתי — אותנו נשען ערמוני ומרושע, שככל כך אוחב את התקפותינו ההדרידות זה על זה! אני משוכנע שכל מאמין ומאמינה דרושים כדי להוות חומה של אהבה ונחמה מסביב לאומה זו זאת.

כשדיברתי פעם בספרינגןפלד, מיזורי, אמרתי: "אני מאמין שאחד הדברים הדרושים ביותר, ואני מקווה שהמלים האלה אמנים תשמענה, שאלה שואהבים את ישראל לא ישארו רק משחו מעין "נעזים למען ישראל". זה יהיה אחד הדברים

הגורועים ביותר לישראל אם התנועה הנוצרית-היעונית, או אם אוטם הנערומים המכרים במקומה של ישראל בעוררת רוח הקדוש ולאור דבר האלוהים, יהו עוד סתם איו קבוצה נספת. משומ שאנ מאמין שיישראַל חשבה לה' כל כר, שהוא חפץ כי גוף המשיח כוֹלוּ, ולא רק "המעודן הפלויישראַל", יעדמו בחומת מגן מסביב לאומה זאת. ואני תקוּה שבחוּמותו של האלוהים ובכוֹחוּו נכל אנחנו, בשגירות הנוצרית הבינלאומית בירושלים, לא רק ליעג' נערומים למן ישראַל". אני מאמין שאם ישע רוצח זרוע, אשר תחבקו את ישראל — הרי שהזרע היחידה שיש לו היא זו של גופו. והגע זהה הינו היום כה חלש ומפלג על עצמו, עד שבמושי יש לו יד היכלה לבך ולנהם את העם הזה! היודעים אתם מודיע נדמה שה' שתק נוכח היסטרים השטנים המחרדים שסבל העם הזה מאין ימי אושבץ וטרבלינקה ועל היום הזה? היודעים אתם מודיע נראה באילו כר שקט שם, בשמיים? משומ שה' בחר בגוף אחד, אשר יעג' אותו כאן עלי ארמות, וכאשר הגוף הזה נכשל במשימתו — הכספי הזה נראה מהדלים של השמיים!

האלוהים, האומר שהוא גאל אתכם, שחרר אתכם, טהר אתכם מחתא והעמיד אתכם על הדרכ הנקונה, אומר: "אין לי גוף אחר, ולא פה אחר, ולא לב אחר היכול לבך את עמי, מלבדכם. האם לא די בכך? לכו לראות את הסרט שואה" עשר פעמים, אם יש צורך בכך, עד שהיה לכם לב לעמי!" ומה רואים אנו במקומות זאת? ראש מדינה הבא לבקר בישראל, וכבר ביום הראשון לביקורו מטיף מוסר ליהודים! והאיש הזה רואה עצמו בידיד ישראל ולא, חס וחללה, כאויב. אבל אם זה הוא יידי — מה יעשה האויב? אני אומר לכם: כשה' מתחילה לפועל — יהא כל האדם עני!

משום שלה' יש יומ של נקם ושילם למריבה של ציון!
גם בימים עברו אמר ה', כי למרות ישראַל חטא, ולמרות שהוא בסע על עמו ונזק לאמצעי מישמו דרמטיים, הרחיקו בבל ונובגדנעאר לכת יותר ממה שהוא הטיל עליהם לעשותה. אולם כאן קיים הבדל בין היהודים שהיו אז בתפוצות, שהטעו כבחמות לטבח בקרונות בקר בפולין, בגרמניה ובשאר מדינות אירופה, ובין היום הזה, שבו החזירים ה' לא רעים; משומ שהמועד לנחם את ציון כבר הגיע! אם חעitem ועברתם את הגבול כאשר היו היהודים בגלויותיהם — יהיה עליכם לחת את הדין על כר לפני ה'. אבל אני אומר לכם — על אחת כמה וכמה הימים! היום אין היהודים עוד בבחינת עיד חפשי. דם אינו הפקר ואין מותר עו. ה' קיבוץ אותנו לא רעים; ואם חפגו היום בישראל לרעה — אתם פועלם כפל כפלים ננד דבר ה', משומ שיום החסד שליהם הגיע! משומ כר הם רקדו בחוץ תל-אביב. ומשומ כר אומר אני, בידעו שנגערים נתקפים לפעים בדיكانן, או כשייש להם "מבע רוח רע": "חטמני איך

שהאנשימים האלה רוצים עдин לחוּות; הרי אין להם האמונה וההגהה שיש לכם!"
ישבחי עם קבוצה נפלאה של אנשי אלוהים מהולנד בחברתו של אחד משרי הקבינט היישראַל, החביב עלי' במיוֹחָה. הם היו רשותם לשאול אותו כל שאלה שתעללה על רוחם. הוא ישב בינוֹ בזורה כל כר בלתי יומרנית! ברגע מסוים הם שאלו אותו: "האם אתה רואה משמעות כלשהי לכל מה שקרה בישראל היום, נכון נבואות התנ"ך?" והוא ענה, בביישנות מה: "נו, אתם הרי מיטיבים ממני להזכיר את התנ"ך". אנחנו, משרתי ה', הנו לעתים קרובות יהירים יותר מאשר ממשלה בלתי-מאמינים בישר שלום כמעט עם כל אחד. אפילו אחרי שהמלך חוסיין נסחה לאחד, ולסתית את העולם המוסלמי כולם ל'מלחמה קודש' ננד ישראל, תוכלו למצוא

ישבתי עם קבוצה נפלה של אנשי אלוהים מהולנד בחברתו של אחד משרי הקבינט הירושלמי, החביב עליו במיו. הם היו רשאים לשאול אותו כל שאלת שתולה על רוחם. הוא ישב בינו לבין כל כך בלתי יומרנית! ברגע מסוים הם שאלו אותו: "האם אתה רואה משמעות כלשהי לכל מה שקרה בישראל היום, נכון נבואות התנ"ך?" והוא ענה, בביישנות מה: "נו, אתם הרי מיטיבים ממני להזכיר את התנ"ך". אנחנו, משתי ה', הנטו לעיתים קרובות יהירים יותר מאשר ממשלה בלתי-מאמנים בישראל! כשים עננו, אמר אחד מרווי העדה ההולנדית: "אני יודע שיש לנו מטפי בשורה, שהנים גאותנו הרבה יותר מאשר זהה!" קיימת חוסר יומרנות בקרב ישראלים רביים. הם אינם טוענים שהם דתיים יותר מאשר הם נינים. הם פשוט עייפים. אחרי שנים כה רבות של מלחמות, הם מוכנים לכנות שלום כמעט עם כל אחד. אפילו אחרי שהמלך חוסיין ניסה לאחד, ולהסתין את העולם המוסלמי כולו ל"מלחמת קדש" נגד ישראל, תוכלו לטעוא ביעתונאות היישראליות, כעבור שבועיים בלבד, מאמרים אשר אין מוקיעים אותו ואת נאומו הנורא, אלא הקוראים: "הבה ונכירות ברית שלום עם המלך חוסיין!" והעולם כולו — כל כך אנטישמי — אפילו אינו שולח להם פרחים על היותם שלחניים כל כך. הם טובים יותר אפילו מא-ישראל נערם! יעוזר לנו האל!

האח אנדרו, שהוא, לעוניות דעתני, אחד ממשרתי האלוהים הנפלאים ביותר שיש לנו בהולנד, דבר השבעו על העצות שלנו. הוא דבר על הרסנותו של הקומוניזם, בכלל שעקב אחרי דרכו השטנית. אותן הכוחות אשר פלשו לאירופה המזרחית, לרוסיה, לסין ולווייטנאם — מיימים עבשו על דרום אפריקה, ואחר-כך — על דרום אמריקה, ואז ייפנו — בארסם הקטלני — כלפי ישראל. הוא מודאג מאד שמא יצליחו כוחות הרשות של הקומוניזם לנתק את ארץ הברית מישראל. וכשה יקרה, סבור הוא, עלילה אמריקהلنתק את עצמה מעל אלה ישראל חי והקימן! אני חזר על כך מתוך דאגה כנה ואהבה לארצות הברית, משומ שעד עתה אין כל ספק בכך, שארעות הברית עמדו לצידה של ישראל בנאמנות רבה יותר מאשר אירופה אי

פעם!

אם אתם אוהבים את אומתכם, ואתם יודעים שלאלוהים יש יום של דין וحسابן, שבו עתידות כל אומות העולם, אשר פגעו לרעה בקבב-עינו של ה', ובירושלים, להיחרב כליל — כי אז עלינו ליפול אפיקם ארעה לפני ה' ולהפיגע למען האומות האהובות علينا. קיראו אתי את הפסוקים הבאים, מתוך ישעיה נ' ט ו-ס':

"כעל גמולות, כעל ישראל; חימה לציוו, גמול לאויביו.
לאיים — גמול ישראל.

ויראו ממערב את שם ה', ומזרחה-شمם — את כבודו;
כי יבוא כנהר צר, רוח ה' נססה בו.

ובא לציון גואל, ולשבוי פשע מיעקב, נאום ה'...

קומי, אורי, כי בא אורך; וכבוד ה' עליך זורח!
כי הנה החושך יכסה ארץ, וערפל — לאומים;

ועליך — יזרח ה', וכבודו — עליך ייראה!
והלכו גויים לאורך, ומלכים — לנוגה זורח!

כי הגוי והמלכה אשר לא יעבדך — יאבדו, והגויים — חרוב יחרבו!"

(ישעיה נט:18-20; ס:1-3)

ואני יכול לומר לך: "אוזן, אני מבין זאת. אם אתה הרשות לשישה מיליון יהודים להיהרג, ואפיו לאחר מכן, במקומות לגמול להם תיכף ומידי" בעוגה ובממתקים", והושיע את כולם כהרכע עין – לא, הם היו חביבים לשוב ולהילחם – ב-1948, ב-1956, ב-1967, וביום הכפורים של שנת 1973. הדיפלומטים שלהם אפיו אינם מסוגלים לשבת בשлом בשגירותיהם ברחבי העולם! ואם אתם אהבכם את האומה הזאת – שאלו את האדון בעצמכם: "אלוהים, מהי יסתהים כל זה?" אם ה' הרשה שזה יקרה לבת עינו, לעם, שישוע המשיח, השליחים והנבאים, התנ"ך והברית החדשה הםبشرו ועצמם מעצמו – לא קשה לי להאמין שהאותם הבוגדים, הדמנונים והשתופות בזומה ובכל תועבה מוסרית של העולם הזה, תאלצנה לסבול לפחות את אותו העונש עצמו! כל מי שחושך אחרת – או שיש לו אינטלקט מועט ביותר, או ידיעה זעומה ביותר של דבר זה. כשביררי אהבת האלוהים ותבליתנו לישראל, علينا להזכיר את הבשורה הזאת לכל אומות העולם, ולהזכירן לחזור בתשובה.

אחת התמונות המרגשות ביותר, לפחות, לגביי, בסרט "שואה" הייתה, כשאנו הדיפלומט הפולני לא יכול היה לדבר לפני המצלמה על מה שראו עיניו בגטו וורשה. וכשסוף סוף עלה בידו לדבר, הוא סיפר על המנהיג היהודי אשר הוביל אותו בחוץ הגטו, שבו היו האנשים הולכים ונומגים לאitem בשעות האחרונות של מלחתם ברעב, עד שהיו מתחים כוברים ברוחבו. ואו שאל אותו המנהיג היהודי: "האם ראתи די? משום שאני מכיר את המערב; להם זה לא ישפיך שאתה סיירת רק לך, המנהיג היהודי, על זועות גטו וורשה. عليك לראות זאת במונרך, משומ שם לעולם לא יאמינו לנו!" אחרי שעבר פעמיים ברחובות הגטו, אמר הדיפלומט: "אני מסוגל לשאת זאת עוד. ראתתי די!" ואו הוא הסביר לפני המצלמה: "היו שני מסרים שהיהודי הגטו בישו ממני להעיר, הן ללונדון והן לוואשינגטון הבירה. נתקשתי לדודו שהיהודים נחריגים ומושמדים. ולאור עובדה זו, היו שני דברים חשובים: אחד היה נצחון של בעלות הברית, והשני – אלום החשוב לבעלות הברית לא פחות, מבחינה אסטרטגית, היה השבחתה של מכונת השמדת היהודים בהקדם האפשרי" ... ועם המסר הזה הוא הילך אל עולם אדיש ולא-אכפתני ברובו הנ دول.

העולם שמעאו השරידיים אחרי זועות השואה היה עולם "תרבות", שבקר בbatis קולנוע, בתיאטריות, ו"שיך אותה". ישראל עד ממשיכה לסלול, וגם לנו יש "תורות השיגוג" שלנו, ודרך הנעם שלנו, והפגידויות, והתשוקות והשאיפות הקטניות שלנו. הישראלים הם קשוחים כל כך. אם אתה רצה לדוחות יהלום – מוטב שתבוא לגור בין הישראלים, כי אם דבר האלוהים לא יהפרק לבשר בתוךך – אין לך הזכות לזרור ולעמלת העם הזה. תורה השיגוג שלנו נשמעת מזרחה ובכך מציאותית לאוון הישראלים, שטבל בה רב מאחריהם. הם אינם יכולים לדראות ולזהות בנו את פניו של זה אשר אמר: "בכל צרתם – לו עץ; איש מכובות וידיע חולין".

יהא נא רצון, וה' יעשה אותו האיש בקרוב עמו, כדי שלפחות נשתחף עמו בסבלם, כך שבדבربנו – יוכלו הם להאמין לנו שהאלוהים איננו שותק, אלא שיש לו גוף המרגיש, המתפלל, המעניין, המנוח והאהוב. וכשאתם קוראים את גורלכם בגורל העם היהודי, כפי שהיהודים בומנם קשוור את עצם לעולם הגויי; כמו רחוב ורות שננטפו על עם ישראל – יהא רצון שתמעאו – ואני מבטיח לכם זאת – שידן

של ה' חזקה מספיק כדי לדאוג לכל מאמין-גו' בשעת החורבן העתידה לבוא על כל אומות העולם. כי אלה האוהבים אותו ואת עמו — יבורכו! יעוזר נא ה' לכולנו. אמן.

כאן, בישראל, מרגשייםanno היטב שנות הארבעים להקמתה של מדינת ישראל הינה שנה בעלת חשיבות מכרעת בלוח הזמנים של ה'. שהוא מסמלת את קץ עידן חסדו של ה' לאומות הגויים, ואת ראשית עלייתו על ישראל. אולם לנו, במאمينים באלהי ישראל, אין מה לפחד; רק פקידנו העיקרי הוא להיות בטוחים שהאדון הוא ראש וראשון בחינינו, ושאנחנו מוכנים לסייע. علينا להכיר בעובדה שהכנסייה הנוצרית אינה עומדת להיעלם פתאום כבמטה כסם, אלא שהיא עליינו לעבר בתקופת המבחן. אחרדים מאייתנו ייאלצו אפילו לשלם בחיהם. אבל אם נהיה מוכנים לסייע, ולהישיר מבט את האדון, כוחו יעמוד לנו בכל מה שצפונן לנו העתיד. רק כאשר איננו מוכנים לשאת בסבל, תחלש אמונהינו ותתעמעם בימים יבואו. ואם לבותינו פתוחים לפני האדון ואהבתו, כי אז יהיה לנו הזרמנות להעיר על אהבתו בזמן שעוד נותר, כפי שלא עשינו מעולם בעבר. משום שכאשר השואה מכה — או פתוחים בני הארץ לפני ה' . ובעת ההיא, כאשר ייראה כאילו אפסה כל תקוות, נוכל לומר להם: "אבל בישוע ישנה תקוות העולםים..."

המשפט, העתיד לבוא על העולם הזה בקרוב — מלאויהם הוא, כפי שאומרים כתבי הקודש בבהירות כה רבה. אולי אין הרבה טעם בתפילה נגד השפטים. תחת זאת — חיבת משאת נפשנו וזעקה לבנו להיות לישועת נשותו; ועלינו להיות מוכנים, בזמן ובמקום כדי להוציא את אהבתו בכל הזרמנות שתיווצר. הזמן קצר. אם אנחנו אוהבים אותו באמת — אין לנו מה לפחד. ונוכל להתרחם בידיעה שככל אריווע מקרב עוד יותר את הרגע הנפלא, שבו ייתקע בשופר הגודל, ומלך ישראל ישוב הביתה!!...

39

רק בשילך

בכתבי ספר זה בשנים האחרונות, תמהתי פעמים רבות: איך יסתהים הספר הזה? חשבתי על אפשרות רבות, אולם עכשו אני מבינה שה' שמר את אחירותו של הספר לך, הקורא! דברים רבים קרו לי בשנים האחרונות מאו זכויות להכיר את ישוע ולאהוב אותו, את משיח ישראל ובכור מלכי הארץ. אולם אני יודעת ומבינה שכל הדברים האלה לא קרו לי בלבד, ולא רק **למשמעות**!

לפני שהברורי את האדון היתי אישיות מופנמת וסגורת, השומרת על פרטיותה, והמסתכלת אף לעתים רוחקות בשיתוף אחרים בדברים שהיו קרובים ביותר ללב. וכך, כאשר שינה האדון את חייו מן הקצה, אל הקצה וחשף אותם לבקרות ולהחיטוט היצורי — היה זה המות הנגדל ביחס לעצמי שיבולתי, ושדיה עלי, לטבול. משום כך היה לי מלכתחילה הצורך לחלוק את כל חייו — את הרוגים השמאלים, את רגעי הסבל, ואפלו את הקירבה שבהתחרות עם ישוע, את כל אלה ועוד רבים אחרים — קשה ביזור לכבול. ואפלו עכשו, בהשקיפי אל הזמן שבו יודפס הספר ויזולק, וכך ידעו אנשים רבים לקבול. ואפלו יותר על אודותי ועל חייו משאදע אני אי פעם על אודותיהם — הייתה בארצות שונות יותר על אודותי ועל חייו משאדע אני מושך מול זה! אולם אני הסכמתי שחיי ינצלו מעדיפה להיליך הביתה לשמיים מאשר לערום מול זה. וכך היה לי בחר בדרך זו, מן הטענה האחת, שאני יודעת עד כמה שהוא אהוב אותך, האדם שהוא בחר ויחיד לקירiat הספר הזה, אותה פתיחה של לב אנושי אחד בפני רעהו. מבין כל הדברים הרבים שהתרחשו בחיי, בטוחתני שאחדרים מהם קרו לך ורök למגען, כדי שהאדון יוכל להשתמש בהם על מנת לאפשר לו להגייע אליו ולגעת לבך, לאתגר אותך, ולמשור אותך קרוב יותר אליו. וידעה זו ממלאת אותה בהכרת תורה, ואני שמחה להצעיר את הספר הזה לבכוד כל אחד מקוראיו.

כਮון שישנם אנשים הקוראים את הספר הזה בעין ביקורתית. אני מעתערת על שבזבוזו זמן כה רב על קרייאתו. אולם לאלה מביניכם שיקראו את הספר הזה בלב פתוח, בטוחתני שהאדון יפגש אתכם באחבותו בוצרה זו או אחרת בין דפיו. אני בטוחה בך! וללאה מביניכם המכירים כבר את ישוע — יכול לדיווח שהוא איתנו איתהם לבדוק מחדש את היכתם אותו, למען תהיו בטוחים שאין דבר בחיכם שאתם מונעים מפניו, לבדוק אם לא נחפסתם לאחת או יותר מתרומות אחירות חיים. יתכן והוא קרא לכם Tage לפסוע פסיעה אחת עמוק יותר אל תוך ים האמונה; להשליך ספקות ודאגות לכל רוח, לאבד את

חיכם – כל מה שאתם וכל מה שיש לכם – ולהפקיד את הכל בידיו האמונה והaicנות של הרועה הטוב.

יתכן גם שישנם אחדים מבין קוראי הספר זהה שעדרין אינם מכירים כלל את אהבתו של המושיע, למרות שיתכנן והם מעורבים בצורה זו או אחרת של עבודה אלוהים דתית. זה פשוט כל כך! המחותם היהודי המבדיל ביןם ובין אליהם הוא החטא, והואנו ניתן לשלק מן הדרך בעוזרת משפט פשוט אחד, הנובע מלבד כן:

“אבא, אני משתווק להתחברות קרוביה יותר אליך, אולם ברור לי מדברך שניי מנותק ממך בגל חטא. סלח לי בבקשתה על חטא בא מעות דמו המכפר של ישוע, שהה אלוהים שהקיף עצמו תמורה, העוזר לי, מן היום הזה ואילך, להניח את חי בידי ישוע, ולעצית לרענן בחיי, בעוזרת רוחך. אני מתפלל בשם ישוע. אמן.”

(כמובן שאתה יכול לומר דברים אלה במילויין שלך, כל עוד תבקש בתפילהך את סליחת החטאיהם!) הצדדים המקראיים הבאים טובעים הודהה באמונתך לפני אחרים, וטבילה בשם ישוע במשיח במצוות לדבר האלוהים. אולם תקוותי היא שהספר הזה איתרג אותך להבין שאלה הם רק הצדדים הראשונים בדרך הארכוה, שתבייא אותך לשמיים לעולמי עולמים. עלייך לבוא לידי הכרה ישוע, כאישיות וכחבר, ואז ללבת בעקבותיו לפיקרייתו, יום אחר יום וצעד אחר צעד. זהו האתגר הגדול והטוב ביותר, והחשוב מכל שאתה יכול לעשות עם חייך. ברוך שובר הביתה אל זרועות אבינו!

ולידידי היהודים שטרם באו להכיר את אהבת המשיח – איך אני יכולה להזהותם עם טפונותכם! וכמה שאני יכולה לחוש ב עמוקך לבי את כמייהתו העזה של ישוע لكבץ אתכם אליו:

“ירושלים, ירושלים! ההורגת את הנביאים, והסוקלת את השלוחים אליה! כמה פעמים חפעת ללבך את בניך, כתרגולת המקבעת את אפרוחיה תחת כנפה – ולא אביתם!”

מתיב ג': 37

בואו אליו, והניחו לו לרפא את כל הפצעים האלה שנגרמו לכם בשם! תנו לו לעזרתכם לדעת שאתם שייכים לו והוא שירך לכם, שהעם היהודי הנה עדין אהבתו הראשונה, וששהוא לא שכח ולא נטש אתכם! אין בכוחו לשכנע אתכם שכ�行ה אכזריות ורשע שנעשה בשם, פצע את ישוע אף יותר משפוגע בהם! אולם לו יש הכוח לרפא, לאחוב, ולהראות לכם שהוא הוא באמת המשיח שהובטח לנו – לעם ישראל – מלפני בריאת העולם! כל מה שאני מבקשת זה שתתנו לו להראות לכם, לאחוב אתכם, לגאול אתכם ולמחות כל דמעה מעוניינכם!

כשאני נזכرت שוב באביב 1975, אני יודעת שמשמעותו חשוב ביותר קרה לי אז מבחינת הילכתי עם האדון. זה היה בתקופה שבה איבדתי את התחרואה המודעת של נוכחות ישוע ואהבתו בתוכך לבי, ואיבדתי גם את ההתחברות האנטימית אליו, שאוთה חוותתי בחודשים הקודמים. אולם הלקח החשוב ביותר ניתן לי כאשר הבנתי לראשונה שגם אם לא יכולתי להרגיש אותו – הוא היה אתי תמיד. מן הזמן ההוא ואילך עזורה לי הכרת נוכחותו ונאמנותו, כי ואתמי, לנוכח בנוכחותו גם בלב לבה של הסופה הסוערת ביותר.

נזכרתי בכל אלה כאשר קראתי לא מזמן בספר: "האדסון טיילור והמשלחת הפנית-סינית: צמיחתה של עבודת ה". כמה היבט יכולתי להזכיר עם הבעה שלו, כאשר קראתי
כלקמן:

"נפשי הייתה מדאגת מאד בששת או שבע מונת החדשים האחוריים, כשהאני מרגש
בצורך ליותר קדושה, חיים וכוח, הן באופן אישי והן לגבי משלחתנו. אלם העורך
האייש עמד בקדימות ראשונה ויהה הגדול ביותר. חשתי את כפיפות הטובה, את
הסכמה שבחתא של חיים שלא בקרבת האדון. התפלתי, סבלתי, עצמתי, נאבקתי,
החלתי, קראתי את הדבר בחירותית יתרה, בקשתי יותר ומן להגוט ולהיפילה — אך
כל אלה היו ללא היעיל. כל יום, כמעט בכל שעיה, דיבאה אותו הכרת הטעा. ידעתי
שהו אך עמדתי במשיח היה הכל מטהדר, אך לא יכולתי. פתחתי את יומי בתפילה,
לפעמים קשים כמעט ממושוא, והפרעות מתמידות ובלתי פסקות, עלולות להיות כה
מייגעות ומתיישות, שהן גרמו לי לשכחו אותו פעמיים רבות. ואו נמתחים עצביו של
אדם כל כך באוירה זו של פיתוי לגוריות-יתר, למחשבות מרות ולפעמים למלים בלתי
أدיבות, שהרבבה יותר קשה לו להשתלט על עצמו. כל יום ויום הביא אותו את מאן
החטא והכשלון, את אין-האונות. הרען היה בהחלטת אני, אולם לא ידעתי איך
להציגו אל הפהול.

ואז נשאלת השאלה: האמנם אין מפלט? האמנם כך זה עירך להמשך עד הסוף
— מחלוקת ומאבקים פנימיים מחמידים, ובמקום נצחון — מפלות כה רבות
ותכופות?..."

המחבר הסביר שיסורי נבעו בעיקר בשל קרבת ההתחברות שחווה עם האדון:
"אלמלא תיאר זאת במילוותיו הוא, היינו מתקשים להאמין, ובהתחלת לא הינו
מסוגלים אפילו להעלות בדמיונו, מאבק שכזה, סבל עד לסוף היושש כמעט בעניינים
הרווחניים, באדם שומן כה رب היכיר באמת את האדון. אך האם לא היתה זו אותה
עובדיה עצמה שאיפשרה זאת? הקרבה למשיח הדיבוי כה מוחשית וברוכה,
שהוא חש בכל הסתר-פנימ של האדון, והרגיש מייד יסורי לב בשל כך. הכליה היא זו,
המקוננת על היעדר חתנה, ולא אשה שאינה מכירה את אהבותו כלל!"

יתכן ודוקא עומק היטל הוא שהמתיק כל כך את התשובה, כשהיא באה סוף סוף!
� והתשובה אכן הגיעה לבסוף, במכותב מחבר־עלעבודה בסין בשם מר מק-קארתי. האדון
טיילו מסטר על חוויתו זו במכותבו לאחותו, בדלקמן:

"מר מק-קארתי אומר: 'אני מרגש כאלו זרחה עלי זהרו הראישן של שחר היום
הנפלא. אני מקבלו בחיל וברעה, עם בטחון.'
 החלק שעוזר לי יותר מכל הוא: 'איך תוכל אמונה לנו גדול?' רק בכך שנחשוב על
ישוע ועל כל מה שהוא בשבילנו; חייו, מותו, פועלתו — הוא
עצמם, כפי שהוא מתגלה לנו בדבר, כדי שהוא יהיה הנושא המתמיד של חישיבתנו. לא
המאיץ להשיג אמונה, לא גודלת אמונהינו, כי אם געיצת מבטו בנאמן — זה כל מה
שנחרץ לנו!'

כאן, מרגש אני, טמון הסוד. לא בשאלת איך אוכל להתגנב אל מחוון לגפן ועל תור
עצממי, כי אם הזיכורה שישוע הוא הגפן — השורש, הגזע, הענפים, השריגים,

העלים, הפרחים, הפירות – הכל בכל מכל! ועוד הרבה יותר מזה! הוא גם החקיק
ואור השימוש, האויר והגשם – יותר משנוכל לבקש, לחשוב או להתאות. הבה לא
נסזה רק להפיק ממנו את המקסימים, כי אם נשמה לדחות בעצמנו בו – מאוחדים
אתו, וכחצאה מכך עם כל מלואו. לא בקשה לאמונה שתביא קדושה, כי אם שמחה
בעובדת קדושתו המושלמת של המשיח. הבה ונכיר בעובדה שבאופן כלתי נפרד ממנו
– קדושה זו מנת חלקו היא, ועם קבלת העובדה הזאת, נמעז שקר דיא למעשה!..."

פעמים רבות אני מהרחרת בפלאי ברייאתו של ה'. כל אחד מהם הינו ללא ספק בטוי לו
ולגדות אהבתו. הארץ הזאת מלאה בתפארתו, ובבודו מלא עולם, עם פרחים, פירות,
ירקות, מבחר עצום ומגוון ביותר של בעלי חיים, שקיוטה חמה, שלגים, הרים, נהרות,
נחלים – הרשימה אינסופית היא! ועם שפע זהה של יופי כאן, עלי אדמות, לבטה אי
אפשר להתחיל להשוותו אפילו לתפארת השמיים, כאשר עצם המכשבה לבדה של
עמידתנו בנוכחותו די בה כדי להמס את ליבותינו! אם אך נזורה על תונוגות העולם הזה
ומדרוחיו כדי לשרת אותו – מה מאושרים נהיה לנצח נצחים ולעולם עולמים! העובדה
שהואओהב אותנו ממד הוכחה בצורה הברורה ביותר כאשר נתן לנו – لأنושות
העלבה והחוותאת – את בנו ייחיו האהוב.

עולם לא נדע כמה סבל ישוע באוטן שעות ספרות שקדמו למותו. רק איחודה העמוק
עם האב ורצונו, ואהבתו לאנושות האובדת, היא שאיפשרה לו לשבול כל אלה – את
הקלון וההשללה, ואת הכאב הנורא של הצליבה.

ישעתנו עלתה לו מחיר כה רב. אולם זה היה הרגע הגדול ביותר בהיסטוריה העולמית.
הרגע שבו החזר אותנו האב אלינו. ותפארת הרגע זהה

שייכת –

לך.

"אבא הייך,

אני מתפללת بعد כל אלה שקוראים את הספר הזה. אני מתפללת שהם יבואו להכיר
את גודלת אהבתך אליהם. שהם יאותגרו להפקיד באמת את חייהם בידיך הכל-יכולות.
שאתה תעניק לכל אחד מהם מידת יתרה מההבתן.

ואני מתפללת, אבא, שאתה תשפוך את ברכת אהבתך הגדולה על עם ישראל ועל בניו.
עזר להם להכיר אותך באמת ובתמים, אדון ייך, ואת נאמנותך בהגשים את תקוחת
המשיחית.

תודה לך על הזמן שאיפשרה לנו להתחלק זה עם זה באמצעות דפי הספר הזה. אנה,
שמור אותנו נאמנים למטרותיך, אדון; עוזר לנו שלא להזועז ולהתרפה במוחייבותנו
כלפיך, ובהתמסרותך לך. עוזר נא לנו לקבל את האחריות ולא לפנות ימינה או שמאליה; כי
אם لكבל את רצונך לחיננו, על כל נסיוונותיהם ופיתוייהם, משווים שאליהם הם אוטם הדברים
עצמם שיעצבו וייעזרו אותנו בצלם וכדמותך, אלהים. ווזoor לנו לזכור שם נרך נתיב
הצער – יום יבוא ונשמע מפרק את המלים הברוכות:

"הייתבת לעשות, עבד טוב ונאמן..."'

הו, אדון, עוזר נא לכל אחד מאתנו לשמר לך אמונים עד עת קץ. אמן."

קלמן 1986

מיכאל 1986

Make haste, my beloved

and be thou like to a

stag or to a young hart

upon the mountains of spices.

קצת מזה וקצת מזה

קודם כל רוצה אני להזכיר לכל אלה מכמ' שיכיסו את הספר הזה בתפילה במשך שנים. ברגעוני לבקש מכם להתפלל שמשיחתו של האדון תישירה עליון, כדי שאנשים יתעודדו ויבואו במגע עם אהבתנו. ברכות ותודות מקרוב לב לוולפגנג, ל索פה ולאן על עובדתם המפרכת בתרגום הספר לגרמנית, ליוונית ולנורבגית בהתאמה. תודה לעובדתם של העובדים בחברת בריס גלובל אומני אשר תרגמו את הספר לעברית ועובדו על הפקת הספר בערבית, באנגלית ובגרמנית. רוב תודות גם לגני, למרגרט, לסיד ולבטסי, להיין ז ולגביריאללה, לרחל לחנה ולג'רלדין, ולרבים אחרים ששטיינו לי בעריכת כתבי היד לפני השלמתם, למארי, על עזרתך בעבודה המשרדית, ואלפי תודות למארטה, שהושיטה לי סיוע בעשרות דרכים!

■ ■ ■

כשהגעתי לישראל בשנת 1978 היה המطبع הרשמי בה הילדה. מאז שוניה המطبع לשקל, ואחריו – לשקל חדש. על מנת שלא להטריד את הקורא ולהלאותו בפרט המרכיב המוניטריית הישראלית, השתמשתי בשקלים לכל אורך הספר.

■ ■ ■

תמונהות הוורדים בפרק 39 באו מחברים בברית המועצות, ואתם הפסוק: "כי ריח ניחוח המשיח אנו לאלהים..." (ה-2 לקוריינטוס ב': 15).

■ ■ ■

המתנה הכספית ליום העצמאות הד-35 של מדינת ישראל נועדה להיות מוענקת ללא התחביבות כלשהן – פשוט על מנת לבטא את אהבתם של המתאמינים לישראל. אולם, כאשר הגיע השיק מארצות הברית, היה כחוב עליו "לעדכי הסעד של ישראל". זהה הסיבה שבגללה כתוב בגין במכתבו: "הכسفים ישמשו לצרכי הסעד הדוחפים לפ' בקשתם..."

■ ■ ■

"אני, הרגישו עצמכם חופשיים להזמין מספר עותקים מספרי בראונכם חינם אין כטפ!"

■ ■ ■

עם יציאת הספר מהדורתו העברית לאור, בשנת 1990, חלו כמה הפתוחיות נוספות, ואני מודה לאלhim עליהם. גוזאי משרת כחיל בצה"ל, מיכאל עומד לפני גיוסו, ושניהם רואים בישראל את ביתם.

■ ■ ■

בשבבו על ערש דוויי, אמר אבי, בנימת שכנו ופליאה עמוקה בקולו: "חכו עד שתראו את ישע!" זו הייתה הפעם הראשונה בחיוו שהוציא מפיו את שם ישוע בעברית, וזה הייתה מן הסתומים גם הפעם الأخيرة, שכן הוא נפטר שעות ספורות לאחר מכן, באוגוסט 1988. כספרתי על כך לامي, מאוחר יותר, אמרה בהשתאות: בשבוע האחרון היה לי ההרגשה שהוא מעוף למשהו מיוחד לפני פניו ומזה אמר כי לא ידעתי מה בדיק. נראה שהזיה היה מי שלקראתו ייחל."

מאז קיבלה גם אמי את ישוע במשיחה, כמו גם אחדים מחבריה לבית הכנסת באrizונה. אנחנו מוצפים לבואה בקרוב לבוא ולגבור עמו בישראל.

— — —

בבית הספר שבו למדו גוואי ומיכאל, הייתה כרזה שעליה כתוב: "אות החיים היחיד הוא העמידה". וזהי השמחה – שהחיים באזין נמשכים.

ברככם האלוהים

אסתר דורפלינגר

ו במאי 1990

איש מצפון מועצה

אחד מאילי העתונות הגדולים ורבי ההשפעה ביותר באירופה, אקסל שפרינגר, היה איש מצפון, שהאמין כי רצון אלהים הוא שגרמניה תעמוד בナンנות לעדיה של ישראל; הוא ה�性 את אמונהו הולכה למעשה במלים ובמעשימים. פטירתו ביום ראשון שעבר, בגיל 73, גזלה מישראל אחד מידידיה המיטרדים והנאמנים ביותר.

בנאמיו, במאמריו, ובפגישותיו עם אישים חשובים, הוקיע שפרינגר תכופות את אלה "החולcis אחרי הכתבת הנפט במקום לפניו צו מצפון". הוא תקף בחיריפות את תכניותיה של גרמניה למוכר טנים לערב הסעודית, ואף תמרק בזכותו של ישראל להקים יישובים בכל חלקי ארץ ישראל השלמה. קולו יחסר בימינו מאד, כאשר משלוחיו נשק עצומים מוצעים לאויביה של ישראל.

acadם שנאה דבר ונאה קיים, היה שפרינגר אחד מההתורמים הנדרבים ביותר למטרותיה ולארגוןה של ישראל. הוא הקים את הספרייה במוזיאון ישראל, היה מתומכי הדסה, מכון ווייצמן, הפארק הלאומי ברמת גן, ומוסדות רבים וחשובים אחרים. הוא תמיד גילה עניין מיוחד בטיפוח יופיה של ירושלים.

ב-1976 הוענק לשפרינגר תואר כבוד מטעם האוניברסיטה העברית. למרות שזה היה רק אחד מאותות הכבד הרבים שהוענקו לו בישראל, היה זה האות שהעיריך יותר מכל.

ב-1981 חנק שפרינגר את קרית המחקה ע"ש בן גוריון בשודה בוקר – הישג סימלי חשוב נוסף. לגביו היה זה אות הכרה הולם לפגישותיו עם ב.ג., ולהתגשות החזון הנבואי המקראי: שמהדרבר השומם והצחיח, המיציג את האיים ברעב, מוצאת ישראל דרכים ומשאים להביא תועלת לאנושות.

שפינגר לא בוש להשתמש בזירותו הרבה בזירה הפוליטית לבטא את תמיינתו בישראל.

ב-1984 קיבל שפרינגר את תואר הכבוד "יקיר ירושלים" מידי הדגל, ראש עיריית ירושלים, מר טדי קולק. כן נתכבד במדליה זהב מטעם איגוד המוציאים לאור של העתונים היומיים בארץ.

האימפריה התקשורתית שלו, המגלה בעקביות פרו ישראליות חזקה, כללה בין היתר את עתון הרדיו רב התפוצה "HOER ZU" (האזור!), "ZEITUNG BILD", העtan הנפוץ ביותר באירופה, וכן "CONSTANZE", מלבד שני עתונים חשובים בברלין, הד" "BERLINER ZEITUNG" וה" "BERLINER MORGENBLATT". כן היו בבעלותו של שפרינגר העזאות הספריטים המפורסמות "ULLSTEIN VERLAG" וה" "PROPYLAEN".

כל פרסומיו של שפרינגר תמכו ללא סיג בבקשתה של ישראל לקבלת מעמד של חברה בשוק האירופי המשותף. באופן עקבי פירסם המוביל את דעתו בשל שלונה המוחץ והמוחלט של אירופה להבחן בחיפושיה של ישראל אחר ביטחון, ומתח ביקורת על פיסונתן של מדינות אירופה כלפי מדינות ערב, משומש שהאמין ששתי המדינות גם יחד הנן קוצרתירות ומסוכנות. במפעלו, בדק שפרינגר בקדנות את כל עובדיו על מנת לסנן החוצה נאים לשעבר ואנטי-شمמים.

שפְּרִינְגֶּר היה בנו של מַרְלָן זְעִיר. הוא נולד בשנת 1912 באלאטונה, היום חלק מהמברוגר רבתי. הוא החל את דרכו בבית דפוס, ולאחר מכן עבר כمفיקה של חכנית פרשנות ענוהה ברדיו, ה-"NORD-WESTDEUTSCHE HEFTE". הוא רכש את העיתון "DIE WELT" שלטונות הכיבוש של בנות הברית, והפרק אותו לאחר מעתויה רב ההשפעה ביוטר של גרמניה. זה היה אחד המעטים שהחלו להופיע אחרי הכיבוש ושהדרו. מפעלי החוץ הא-לאור של שפְּרִינְגֶּר הפכו שם נדף להצלחה.

בביקוריו הראשון בישראל בתחלת שנות ה-50, הושפע שפְּרִינְגֶּר עמוקות ממצבם של ירושלים החוץיה, שבה ראה הקבלה לברלין המוחולקת. איחודה-מחדר של ירושלים ב-1967 הייתה בעיניו אחת מבשר טובות להתגשות הנבואה. זה היה צירוף מקרים מעניין, אמר לחbro ולמדרייכו, טדי קולק, שמנבנהו של שפְּרִינְגֶּר ממקום בסמוך לחומת ברלין, ב" Jerusalemerstrasse" (רחוב ירושלים!).

תרומותיו הנדריות של שפְּרִינְגֶּר לפיתוחה ולפיאורה של עיר החדש היו המשך ישיר ופועל מאמונתו העמוקה בנבואות התנכניות הקשורות בחידוש בניינה של ירושלים ובתועלת שבה ל민 האנושי כולו. מורשתו המשיחית וחינוכו (במיוחד השפעתה של אימו) טיפחו בו יראת כבוד כלפי החירות, ורוחיה מוחלטת של האציו-לטוציאליים. תרומתו של שפְּרִינְגֶּר לירושלים כללה, בנוסף לפROYJECTIM העקריים ולגנים ציבוריים בחקלאה השונות של העיר, גם ציוד לבתי חולים, ספרים לספריות עירוניות, מגרשי כדורסל, תמייהה במפעלים עירוניים ופעולות רווחה וסעד לרבות אחרות.

אולם בשנת 1966, כשהציגו איל העתונות המערבי-גרמני תרומה בסך מיליון דולר למושיאון ישראל, דרשו קולות רבים לדוחות את התרומה החיריגת בגדרה זו. הטיעון היה שאסור לשום גרמני להכנס לתוך חי התרבות שלנו ומוסדותיה.

בכל זאת התקבלה התרומה בספרית מוזיאון ישראל, ובמורצת השנים זכה שפְּרִינְגֶּר הן בהכרת כבוד והן בהערכתה מצדם של רבים מבקרים בעבר.

הוא נמשך ע"י דבקותה העקסנית של ישראל במטותיה, ולמד להעיר ולהעריך את מסירותם של הישראלים לשרשיהם ולמסורתם.

בעלותו של שפְּרִינְגֶּר דירה בירושלים, והוא ניצל כל הזדמנות לבוא הנה ולנסום את אויריה, לקחת חלק בבעיותה ובקשהה. בפברואר האחרון ארגן טדי קולק מפגש נדיר בירושלים בין שפְּרִינְגֶּר ובין הקאנצלר המערבי-גרמני לשעבר והמנדיין הסטראיליסטי וויליאם ברנדט, שבו יריבים פוליטיים, בשעה שנייהם היו בביקור בעיר. כל ישראל, והירושלמים במיוחד, ייחסו יותר ידיד אמת זה.

אלכסנדר צבאיי, ג'רוזלם פостט

אקסל שפְּרִינְגֶּר הלך לעולמו ב-22 בספטמבר 1985. אחרי שנדע דבר פטירתו, העירייה יידידה שלו: "למרות שמעולם לא זכתי להכירו אישית, איכשהו נראה שהעולם ריק עכשו...". לאלה מתנו שהוא יחסר להם כל כך – עם ישראל בכלל זה – נוכל לשמהו בביטחון שהוא התקבל בברכה ע"י האדון. אני יכול רק להודות לאדון על הזכות שזכית להכירו.